

308381

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. I.

చెన్నపట్టణము 1915 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల తేది 4 గురువారము

No.285

సంపుటము. ౧.

ఆనందనామ సంవత్సర మాఖ బహుళ చతుర్థి.

సంచిక ౨౮౫

కస్తూరి.

వివరములకు, కలరాకు, నందికి, వాలింతలోగములకు, వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు పుష్టికీ కస్తూరి యుపయోగమైన మండని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారము కన్న కియమగుటచేతను నవనర సమయములందు దొరకుట కుష్టము. మాడిపోయిందలి కస్తూరియందు దిత్తర కుదార్చుట లేవియును జేర్చబడవు. ఇంతవరకు మాతావు నుండి కొనిన వారల కీవిషయము తెలిసియున్నది. కొనిన వారొకసారి కరీక్షించిన నిజము తెలియవలదు. అట్లు చేయుటవలన కరీక్ష కస్తూరిని గొని పోవలసివచ్చును. తులం 1-కి రూ. 30-0-0

ఆదివచ్చి కాన లేక జున్ను

తులం 1-కి రూ. 3-4-0

గోరోజనము

తులం 1-కి రూ. 5-8-0

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి 0-2-0. 12-కి రూ. 1-2-0

ఈ దంతచూరముతో పండ్లు త్రోవములవలన చిగుళ్లు గట్టిపడును. చిగుళ్లు నుండి రక్తము స్రవించకుండును. నోటి దుర్గంధము గోకయుండును. పండ్లు ముత్యముల వలె తెల్లగా నుండును.



అనేకులవల్ల ప్రతిరోజు వాడబడు చున్నది. సర్వ సామాన్యముగ వాడుటకు దగియున్నది.

అమృతాంజనము సిఫో, 109, ఫ్రేరింగ్స్, బొంబాయి లేక, 6, 7, తంబు సెట్టివీధి, చెన్నపట్నం.

యుద్ధ చరిత్రము

సంవత్సరాదిసంచిక!

సంవత్సరాదిసంచిక!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవ సంవత్సరాదిసంచిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆసంచికయందు విద్యావంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్భంధ సైన్య సేవ, ప్రాచీనతీచి, దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హిందూత్వోద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన, మహామృదు, ఈశ్వరమోహంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్ర మహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయొక్క నిపుడు లోకము సంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత మిక్రిందివిషయములతో ముద్రింపబడుచున్నది:-

1. జర్మని, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాడు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్షకారణములు పరోక్షకారణములు; 3 యుద్ధ పూర్వహములు, వాటిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్య లము, నౌకాబలము, విమానబలము వాటిపటములు; 5 దుర్గగల్ప నిర్మాణము వాటిపటములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యముల ఫిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంతుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను దెలుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములంద పూర్వముగ నుడగలదు. పెద్దయాకృతియందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	వెల	0	8	0
అర్ధసంవత్సర	"	0	12	0
ఆంధ్రపాఠపత్రిక సంవత్సర దినపత్రిక కిమాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

హాస్టళ్ళు వేరుగ వసూలుచేయబడును.

యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పశినుండియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన 'యూ' శా భంగము కలుగ వచ్చును. దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నది.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబు సెట్టివీధి, చెన్నపట్నం.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.

సిఫో 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బాపును.

పార్శ్వపుకొప్పుల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టును.

వనమూలికలచే హిందూదేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నారు.

పంచభాషచీటి చూచికొనిన మోసము గలుగదు.



అమృతాంజనము సిఫో, 109, ఫ్రేరింగ్స్, బొంబాయి లేక, 6, 7, తంబు సెట్టివీధి, చెన్నపట్నం.

అత్తల ఆర్థాటమున కోర్వని

కోడండ ప్రలాపము.

మేమిదవఱలో మైత్రుత్వమును ప్రతిపాటుంబము నందు నుండునట్లు పంచివెట్టుటకై ఒక్క-అట్లా తపాల బిళ్లను పంపువారి కుచితముగా పంపుదుమని ప్రమరించి యుండిమి. బీదసాదలకు కష్టమైయుండుటచేత ఆగ్లా బిళ్లను పంపువారికి ఈ జనవరి 31 తేదీవఱకు ఉచితము గా పంపుదుము. ఈతరణమునువృధాచేయకుదు. విరోపియా యుద్ధచరిత్రమునకై జనవరి 31 లోపుగ పేరును రిజిస్టరుచేసికొనువారికి ఒక్కొక్కభాగము తపాలఖర్చుల రూ॥ 0-10-0 కు పంపుదుము. ఇది మూడుభాగములుగలది. కోడండప్రలాపముతోడ యుద్ధచరిత్రపటమును, ఆర్థగ కార్డును పంపగల. ఆసరికిపుస్తకమును తెలిపడును

వినివాదా:- సుపీరియరు వాచ్ కంపెనీ.

హాస్టళ్ళు 167, చదరాన్

ఆయుర్వేదాశ్రమం
గ్రంథమాల.

అర్కవక్తాశము.

సత్తమ
గుచ్ఛము.

అర్క ఖలు ల ను పో థిం చు చి కి త్స గ్రంథము.

ఇది అక్షిసులభవగు రీతిని ప్రతిమూలకముండియు అర్కఖలుదీయు నుపాయము లను అయిరఖలుచే కోగసామాన్యమును, నివర్తించజేయు వర్ణతులను, దెలుపు మంచి వైద్యగ్రంథము. ఇందు బోధితములైన అర్కఖలు సామాన్యవైద్యుడు గూడ జేయుటకు తగియున్నది. ఇందు ఆయుర్వేద గ్రంథములయందు బేర్కొనబడిన మూలకలే గాక యానాని వైద్యమునకు సంబంధించిన మూలకలు గూడ గ్రహించ బడి, ఆయుర్వేద వర్ణతులతో వానిగూడలు వివరింపబడినది.

ఆయుర్వేదజ్ఞులగు వారికిని, తదితరులగు కేవలనుభవముగల వల్లెటూరి వైద్యు లకును గూడ నిది మిగుల నుపయుక్తముగ నుండునని తలచి, యాంధ్రులకు సహ కారిగనుండునటుల దీనికి సరళమగు నొక వ్యాఖ్యను గూడ వ్రాసి ప్రచురించినాడను.

ఇందలి విషయముల ప్రాధాన్యతచూచిన పిదప చెలియగలదు.

వెల రూ. 2-0-0.

- | | | | |
|--------------------|-----------|----------------------|-------------------------------------|
| 1. మాధవనిదానము. | రూ. 8-0-0 | 6. వక్తీకర్మము. | రూ. 0-4-0 |
| 2. పథ్యావద్యము. | " 1-0-0 | 7. ఆయుర్వేదచరిత్రము. | " 0-4-0 |
| 3. ఆయుర్వేదపరిభాష. | " 1-2-0 | 8. భేషజ. కల్పము | " 1-0-0 |
| 4. అగస్త్యవైద్యము. | " 0-4-0 | 9. చరకసంహిత. | ఇది అచ్చునండి 1915 |
| 5. కల్యణశత్రుము. | " 0-4-0 | 10. సుశ్రుత సంహిత. | వర్ణనము పెండ్లటి భాగ మున వెలువడును. |

పోస్టేజి పేరుగా నియ్యవలయును.

ప్రాంతాభివృద్ధి:—
12, తంబుకెట్టి వీధి, వైద్యరత్న సండిత డి. గోపాలాచార్యు. ఏ.వి.యస్. ఏ.యం.బి
156, బ్రాడ్వే. 55, ఆచార్యుల వీధి, ఆయుర్వేదాశ్రమం - డి. టి. మదరాస్.

మాతాశ్శర చందాదారులకు మాధవనిదానము శత్రు మిగత గ్రంథములన్నియు కూపాంక్షి నాలగదాని తగింతి యియ్యబడును.

వనోపధి సార్వాపరిల్లా.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కిళ్ళి పోట్లు, పాతవాయుపుపోట్లు, రసవట్లు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్నిరోగములను దీనివలన నయ మగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురున కుద్ధిపటిచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నెకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగువడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుష్టు కు మండు.

ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారత మధువల్లి(తాగుటకు మందు) నాగవల్లితైలము వైపుతకు ముగు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజుకు సరిపోవు మందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, గళగళ. ఫనసవాడి, నం. 2. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

వేంకటాద్వరి కవిరచిత విశ్వగుణాదర్శము.

ఆంధ్రపద్య టీకాతాత్పర్య సహితము.

ఇందుకు తగిన తెలుగు పద్యములు, టీక, తాత్పర్యము, ఇతివృత్తములు, నిఘంటువులు, అలంకారము లును, శబ్దాంశము. దేవరాజవంశీకులు వ్రాసిరి. ఇది భరతఖండమునందలి యాయా బాతులయు, తెగలయు, సంఘములయు, గుణదోషములను గూర్చినవి వివరములను గ్రహము. అనగా నాయా లోకవృత్తియు లను కవితామృతమున ప్రతిబింబితములు గావించి బాని వన్నెలచే చిన్నెలుగాఁ జూపునట్టి కృతి. ఈ కవిభావణి పాంకముగా కృతాను విశ్వానులనెడి రెండు గంధర్వులు ఆకాశ సుందరులై నోవునట్లు చిత్రించి వారు అచ్చుట చచ్చట సంచరించుచును ఆయా వస్తువులందు గ్రహించిన గుణదోషములను వెల్లడిచేయుచుండునట్లు రచించెను. లోకమునందు వస్తువులన్నియు దోషయుక్తములేకాని గుణైకప్రధానములు గావు. అయినను వానివానికిఁ దగినట్లు గుణ మెక్కువగా నుండినట్లయిన గుణవంతములగును; దోషములు మెండుగానుండిన దోషవంతములగును. కావున చక్కఁగ పరామర్శించి అందలి దోషములను పొడిచిపక గుణములనే గ్రహించి ఉజ్జీవించెను మార్గము నెదకనల యెను. ఇది చదివిన బ్రహ్మాది సంబుధులకును పెక్కుజన్మల గుణదోషములు తెలియును. దీని వెల 2-8-0.

దీనిని చక్కఁగ పరిశోధించి మీరైన కాగితములపై అచ్చొత్తించి మరిని కాగితమైనచేసి యున్నారము.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అస్ట్ కంపెనీ.

అనంతా ముద్రాణము, బ్రాడ్వే, మదరాస్.

ఉష్ణమును కలిగించునట్టి, ఉడికించునట్టి అన్నిరకముల ప్లామలకును మదరాసు రాజధానిలోని అన్ని కంపెనీలకన్న మౌకంపెని గొప్పదియు, నమ్మకమయినదియు నయ్యున్నది. ఇది మాకు ముఖ్యమయిన పనియగుటవలననే మాఖాతాదారు లకు మిక్కిలి స్వల్పధరలకు మేము యివ్వగలియున్నాము. సర్వసాధారణములగు కొన్ని మాదిరిలను

No 100 (detachable). (కల్పముగల, కల్పము లేని) 2 బర్నరులు సహా యివ్వబడును. ఊరు బల్లెలందిరుగు పట్టి యున్నోగియు లకు కడు ముఖ్యము. టిక్ పెట్టె సహా రూ 45. 48 రు	గమనింపుడు. No 11 (detachable) చాలాబల్లెలములు నది. ఎక్కువకాలం పనిజేయ గలిగినది. మిక్కిలి పొడవైనది. టిక్ పెట్టె సహా వె. రు. 9-8-0
సెం 11 రు మాదిరిగానుండును. టిక్ పెట్టె సహా వెల రు 8. సెం. 200 పాకెట్ ప్లాం చిన్నదియు చెయి ఇమడుపు 48 రియు టిక్ పెట్టె సహా వెల రు. 5-8-0	
కీ. ఎస్. పి. వీ. జీ, 180/18 బ్రాడ్వే, మదరాసు, వర్తకులకు ప్రత్యేక పుధరలు యివ్వబడును.	



నల్లభీమ పాకశాస్త్రము.

ఇయ్యది డాక్టరు యిఫ్. టి. యస్. టి. గోపాలయ్య గారిచే దేవనాగరి భాషనుండి తర్జుమాచేయబడినది. 8 భాగములు కలవు. 1 భాగమునందు అనేకవిధములైన అన్నములు, దిక్షాన్నములు, చేయకముముగలదు. 2 భాగమునందు ఊరగా యలు పచ్చళ్లు కోకిలిరిలు ఇంకను భోజనమునకు కావలసిన అనేకపాకములు గలవు. భాగమునందు పిండివంటలుచేయు క్రమముగలదు. జేయేల, శివీల పాకమునకు కావలసిన యా కర్తుగలదు. ప్రతియింట నుండవలసినది.

240 పేజీలగ్రంథము. క్యాలికోలైండు ప్రతి 1-కి ధర 1-8-0; పోస్టు ఖర్చులసహా 1-11-0. పుటియండు చేయన్న కక్కిరినంబు చెప్పిన ప్రహ్లాదేశపు పదతియొక్క వివోధ కథలు.

240 పేజీలు. మేలుకాగితములు, క్యాలికోలైండు ప్రతి 1-కి ధర 1-4-0; పి. పి. ఖర్చుతో 1-8-0. రెండు ప్రతులు పోస్టుఖర్చులతో 8-0-0. మాలిసము:—

ప్లాం వాచ్ అండ్ కంపెని
45 మల్లాసా హాలు వీధి, మద్రాసు.

శుక్లనష్టము

గుణమీయనిచో

సాము తిరుగ నీయబడును.

100 మాత్రలు గల సీసా రు. 2-0-0.

పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.

నమ్మకమయిన మందులు యింకను కలవు.

కేట్లాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో.,

(1-12-14)

ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.



వాట్సన్ అండు కంపెని,

164, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

చెన్నపురి శాసనసభ.

చెన్నపురి లో సమావేశము.

రాజభక్తి తీర్థానమునకు శ్రీబాద్రి చక్రవర్తిగారి యనుగ్రహ లేఖ.

ప్రశ్నోత్తరములు.

28 (1) (5) యధ్యక్షులను తరవరము కాలానుసరణముగా జీతమును నియమించియుండు ఉద్యోగకాళిలేవి? (2) ఉద్యోగులను సెలవునుండి వెనుకకు పిలుచుటచేతను జీతముల రేటులలో మాదల చేయుటచేతను ఈ సంవత్సరాంతములోనూ నగు ఎక్కువ వ్యయమెంత? (2) ఈ వ్యయములో ప్రభుత్వమువారేమైన ఉత్తరవులను మంజూరుచేసి యుండినయెడల వానిని ప్రకటించురా?

ఉ. (1) (5) ఇదివరకు ఐ. సి. ఎస్.లకును ఇంజినియర్ పోలీసు సర్వీసువారికిని ఆఫీసులోని కాలానుసరణములకు జీతపురేటులు మంజూరుయ్యున్నవి. (2) ఈ సంవత్సరాంతమునకు ఎక్కువగా కర్మగుమ్మెత్తము రెండులక్షలకును అందాజు చేయబడియున్నది. సెలవు అలవస్థలకున ర మార మి ఒకలక్ష మిగులును కావున నికరముగా సెక్కువయగు వ్యయము ఒకలక్ష ముద్రమే యగుచున్నది. (2) ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఐ. సి. ఎస్.ల కాలానుసరణములకు జీతములనుగూర్చిన ప్రకటనము ఒకటి ఇదివరకే చేసియున్నారు. అంతకుండున ఎక్కువ కాగితము లేమియు ప్రకటింప నవసరములేదని ప్రభుత్వమువారి తలంపు.

34. (5) సర్. జా. ఉల్ఫ్ వారి అందు కంపెనీకిచేసిన కె. ఏ ఉల్ఫ్ వారిగారిచే సిద్ధముచేయబడిన విశాఖ పట్టణము హాగ్గు స్క్రీమునుగురించి ఇండియా కార్యదర్శిగారి వద్దనుండిగారి ఇండియా ప్రభుత్వమువారి నుండిగాని ఏదైనను ఉత్తరములు వచ్చియుండిన తెలుపగలరా? (2) వైస్రీము ప్రభుత్వమువారి యాలోచనలోనికివచ్చినదా? వచ్చియుండినయెడల ప్రభుత్వమువారు దానికి ఆశకులముగాఘోషాయమిచ్చి యున్నారా? (2) వైసరివిధానివిషయమున ప్రయోగించుటకు వీలగు కాగితములున్న యెడల ప్రభుత్వమువారు దయచేసి ప్రకటించురా?

ఉ. (1) (5) అట్టి ఉత్తరము ఏమిరాలేదు. (2) సంవిధానప్రభుత్వమువారి ఆలోచనలోనికి రాలేదు. (2) ప్రకటనకు తగిన కాగితము లేమియునులేవు.

37. ఈరాజధానిలోని ప్రతిజిల్లాలోను వృత్తిమాన్యుల తలెత్తవరకు ప్రభుత్వమువారు కడచిన విరుసంతర్జనములలో స్వాధీనముచేసికొనినారా? అట్లు స్వాధీనము చేసికొననందుచేత ప్రభుత్వమువారికి భూమిని సమర్థరమునకెంత ఎక్కువగా చెల్లుచున్నది?

ఉ. 1914 వ సంవత్సరము ఫార్మి 4 వ లేదీగల నెం 6800 రు రెనియ్య ఉత్తరవునుచూడవగును. అది ప్రకటనాంశము ప్రకటనకుడ పంపబడినయెడల.

38 యధ్యక్షులను నిరాజధానిలో రంగు పరిశ్రమ యంతవరకు చెడినది? ఎంతయందీ పనివారు నిర్వాహకులయి నారు? వారికి సాయముచేయుటకేమి ప్రయత్నము లానర్పబడినది? ఈరాజధానిలోని రంగు పరిశ్రమకై రంగుతెప్పించుటకుగాను ఇండియా కార్యదర్శిగారికి తెలుపుతుంటే కలిగిన ఫలమెట్టిది. ప్రభుత్వమువారు దయచేసి తెలుపురా?

ఉ. ఎంతవరకు రంగుపరిశ్రమ చెడినదో పరిమితిగారి నిర్వాహపారసంఖ్య నిర్ణయించుట సాధ్యముకాదు. ఈదేశములో నికను రంగునిలవ అచ్చటచ్చటనున్నదనియు అప్పుడప్పుడు కొద్దికొద్దిగా దిగువ తియగుచున్నదనియు పనితగ్గినను నిలువక కొద్దిగ వైసరి జరుగుచున్నదనియు విశేష ప్రతికారము లవసరములు కావనియు ప్రభుత్వమువారు నమ్ముచున్నారు. కడచిన నెప్టంబరు మాసమున ఇచ్చటి రంగు పరిశ్రమయొక్క సిలికనులను గురించి ఇండియా కార్యదర్శిగారికి తెలిపితిమి. వారు ప్రత్యుత్తరమున అచ్చటి రంగు వ్యాపార సంఘములు రెండికి ఇండియాతో వ్యాపారము జరుపుటకు రై నెస్సులు ఇయ్యబడినదని తెల్పిరి. వీలైన యెడల సరకు పంపుటకు సేర్పాటులు చేయవలసినదని ఇండియా కార్యదర్శిగారికి తంత్రీవార్త పంపియున్నాము. 1914వ సంవత్సరము నవంబరు 15వ తేదీ కల నం 8271 రు జి. ఓ. యు 1915వ సంవత్సరము జనవరి 15వ తేదీకల నం 149 రు జి. ఓ. యు నీ విషయమున చూడవచ్చును.

గౌ. రాజా శ్రీ మదనమోహన సింహదేవుగారు

41. ఆస్కాలో చక్కెర పరిశ్రమకు సంబంధించిన కర్మాగారానికములు డిస్టిలర్ పిలుచున్న గుననియు నుండు

టకు సమాకాగి గంజాము జిల్లాలో సాంకేతికమో పరిశ్రామికమో యగు విద్యాలయము పెట్టుట వ్యాజ్యమున విషయమును ప్రభుత్వమువారు దయతో నాలోచించురా?

ఉ. కాకినాడలో ఎంబీసింగు విద్యాలయము వాస్తు విద్యాభ్యాసస్థానము పెట్టుటకును విశాఖపట్టణములోని నెయింటు అలోయిసిస్ పరిశ్రామిక విద్యాలయమును అభివృద్ధి పరచుటకును ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారు. ఇంతకుండు నెక్కువ విద్యాలయములు ప్రస్తుతము ఉత్తరజిల్లాల విషయమున తలపెట్టబడియుండలేదు.

42 సర్ ఆగ్గులాలీగారు కవర్నరుగా ఆక్రడికి విజయము చేసినప్పుడు గంజాముజిల్లాలో నుండునట్టియు జయపురము ఏజెన్సీలో నుండునట్టియు ఓడ్రభాషాపుత్రులను ప్రత్యేకించి రెండుజిల్లాలకింద సేర్వరిచినయెడల వారికి పరిపరిపాలనాసౌకర్యములు చేకూరదని చేసిన ప్రార్థనను ప్రభుత్వమువారు దయతో విచారించి ప్రసాదించురా?

ఉ. భాషాధారముగా ఓడ్రులను రెండు జిల్లాలకింద ప్రత్యేకించుకట్లు సర్ ఆగ్గులాలీగారికి నివేదించిన ప్రార్థనలో నున్నట్లు ప్రభుత్వమువారికి కానరాదు. ఎప్పుడును అట్టి కోరిక ఫలనముకలముగా చేసినట్లును ఎరుంగు.

43 (5) మద్రాసు రాజధానికి సంబంధించిన హింగవులందరివలెనే ఓడ్రులను నాలుగుభాషలుగా విభజింపబడి యున్నను ఆంగ్ల వ్యవహారములచేతను విశేషపథకులచేతను ఓడ్రులితరులనుండి సుపూర్ణముగా అపడిపోయినారనుభవస్య ప్రభుత్వమువారు తెలుగుచునా? (2) ఈకారణములను బట్టి ప్రభుత్వమువారు దయచేసి మద్రాసునగరములోని ఓడ్ర విద్యార్థులకు ప్రత్యేకముగు వసతిగృహమును ప్రాపించురా?

ఉ. మద్రాసు నగరములోని ఓడ్ర విద్యార్థుల మొత్తము సంఖ్య 14. ఈసంఖ్యనుబట్టిచూచినను ఇతరసితులబట్టిచూచినను నూచింపబడిన కార్యము నుద్దేశించుట సరియైనదినిండుట లేదు.

46 (5) అడవికాఖిలో ఈరాజధాని యందు సుశక్తి తులయిన యోధులు లేరని ప్రభుత్వమువారు తెలుగుచురా? (2) ఓడ్రులజిల్లాముగంజామునందును జయపురము నందును విస్తారములగు అడవులుండుటచేత రానుండు సంస్కారముల వలన అడవి పంచాయతులు మున్నగువి ఏర్పడనందుట చేతను వీనికి ఓడ్రులెల్లలగుటకయి విద్యార్థి వేతనము లతో కోయంబుత్తూరు ఫారెస్టుకాలేజీలో శిక్షితులగుటకు గాను కొందల ఓడ్రయోధులను అడవి కాఖివారు నిసాన్సు చేయవలసినదని ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరవు పాలించురా?

(5) గంజాముజిల్లాలో వంటకట్టల సరఫరావిషయమునను, వ్యవసాయ సాధనములకయ్యనను, అడవి ఉత్పత్తులకయ్యనను రైతులు పడుచుండుకష్టముల నాలోచించి ప్రభుత్వమువారు అడవి పంచాయతులపద్ధతిని గంజాము జిల్లాకూడ దయచేసి ప్రవర్తింపజేసెదరా?

ఉ. (5) మరియు (2) ప్రభుత్వమువారు రివిన్యూ బోర్డువారితో నాలోచించురు. (5) ఫారెస్టుకమిటీవారి సలహాల ననుసరించి ఫారెస్టును విభాగించుటకును ఎచ్చటెచ్చట పంచాయతు లవసరములగునో అచ్చటచ్చట తదధ్యముచేయవలసిన ఏర్పాటులను తెలియబరచుటకును కలెక్టరులకు ఉత్తరవు లిదివరకే పుట్టియున్నవి.

గౌ. ఏ. డి. జి. యం. అనామక తంబి మరక్కాగారు.

49 ప్ర. మలవారు మాపిల్లలు కోగిన కీటిని వారికి మహమ్మదీయ లానొసంగు విషయము క్రిమముగ నాలోచించురా?

ఉ. వారావిషయమునుబట్టింగకెంతకో కనుగొనుచున్నాము. కలెక్టరుగారివిధిరాలవలసియున్నది.

50. ప్ర. చెన్నపురి జిల్లాటవులలో పోషు వెంకటాచల వ్యవసాపిధిలో మసీదుప్రక్కనున్న స్థలములను కాలొపేమనవా రాక్రమించుకొనరాదనియును ఆస్థలమున ప్రభుత్వమువారు మహమ్మదీయులకు సెకండరీ పాఠశాల సేర్వరిపవలయుననియును జిల్లాటవుల మహమ్మదీయుల విజ్ఞాపనముపు కొనరు. ప్రభుత్వమువారేమి చేయదలంచిరి?

ఉ. విజ్ఞాపనము చేసినది. ఆలోచింపబడును.

ఉ. వారావిషయమునుబట్టింగకెంతకో కనుగొనుచున్నాము. కలెక్టరుగారివిధిరాలవలసియున్నది.

51. చెన్నపురి విశ్వ విద్యాలయములోని వి. ఏ. కోర్సులో 5వ గ్రూపులో చున్నారగుడిలోని ఫిండ్లె కాలేజీనిగూడ చేర్చకలెనని మహజరు వచ్చినదా?

ఉ. వచ్చినది. ఆలోచింపబడుచున్నది.

51. చెన్నపురి విశ్వ విద్యాలయములోని వి. ఏ. కోర్సులో 5వ గ్రూపులో చున్నారగుడిలోని ఫిండ్లె కాలేజీనిగూడ చేర్చకలెనని మహజరు వచ్చినదా?

ఉ. వచ్చినది. ఆలోచింపబడుచున్నది.

58 ప్ర. (5) పరిశ్రామిక విషయమున నాయా పరిశ్రమల మంచిచెడ్డలను గురించియు యంత్రసానుగ్రుల మంచి చెడ్డలను గురించియు నా కాఖోద్యోగులు చేరువగు సంక్షిప్త లేఖలు ప్రకటించునట్లు చేయగా? (2) వ్యవసాయక కాఖి వారిదివరకు ప్రకటించిన లేఖల నన్నిటిని పుస్తకముగ ప్రకటించి యుచితముగ ప్రజలకు పంచివెట్టింపెదరా?

ఉ. (5) ఈ విషయము పరిశ్రామిక విషయములకు తెలుపు సంఘముతో పాటాలోచింపబడును. (2) వ్యాపక సాయక కాఖివారు 5 విధములగు గ్రంథములను ప్రకటించిరి.

(1) పుస్తకములు (2) వార్షికవృత్తాంతములు (3) వేరువేరు విషయముల ప్రత్యేక సంక్షిప్త లేఖలు (4) కరపత్రిములు (5) పంచాంగములు మొదటి మూడువిధములగునవియు నాంగ్లేయభాష నున్నవి. మూల్యమునకు విక్రియంపబడును. కరపత్రిము లాంగ్లేయభాషను దేశభాషలలోను గూడ నుచితముగ పంచివెట్టబడును. పంచాంగములు దేశభాషలలో విరివిగా పంచివెట్టబడును. రయిశ్య పుస్తకము లంగడులలోను ఇతరచోట్లను గూడ నవి అమ్మకమునకు గూడ వొరుకును. ఈకాఖివారు ప్రకటించి గ్రంథములపట్టిక పంచాంగములలో నుండును. ఆకాఖోద్యోగులకు వ్రాసినదొరుకును. అన్నిగ్రంథములనుచేర్చి ఒక్కలెండుగా కట్టబడిన గ్రంథములు కావలె నన్న పుస్తకములవలయును లెండుచేయు క్రయమును నిచ్చిన చెన్నపురిలోని చేపాటలో నున్న వ్యవసాయక కాఖాధికారికి వాసిన బడయగలుగుదురు. (డైరెక్టుట్రుఆఫ్ ఎగ్జిక్యూటర్).

54. ప్ర. (5) సేలము పురపాలక సంఘమున సభ్యులు 24యంది కలరా? వీరిలో 18 ను కెన్నుకొనబడినవారును 6 గరు నియామితులునా? (2) వీరిలో నూనొమ్మదీయు లెవరైనా నున్నారా? సేలముమహమ్మదీయ సంఘమువారు ప్రతినిధుల సేర్పరుడువుచు సేలముకలెక్టరు గారికిని ప్రభుత్వమువారికిని రెండు మహజరులను పంపి యున్నారా? (2) వారి నూచనలనునిరాదరణ మొనరించి పురపాలకసంఘాధ్యక్షుడితరులను నూచించెనా (2) ప్రభుత్వమువారు మహమ్మదీయుల పార్టీనము నాదరింతురా (యఫ్) పురపాలక సంఘములోనొక సభ్యుక (కోటసభ్యుక) మహమ్మదీయులకే ప్రత్యేకముంచబడునట్లు చక్కజేయుదురా?

ఉ. (5) కలరు (2) మాతనముగనొక మహమ్మదీయుడెన్నుకొనబడిన.

(5) (2) (వి, ఈవిషయము ప్రభుత్వమువారికి తెలియదు. ప్రభుత్వమువారి కొక మహజరువచ్చినది ఆలోచింపబడినది. (యఫ్) అట్టిసవరణ కవసరమగుపడదు.

(56) ప్ర. 4-4-18 న ఆదాయ వ్యయపట్టిక విషయమున సేను నుడిచిన విషయములలో ప్రభుత్వోద్యోగుల బసల విషయమును ముచ్చటించియుంటిని. దానినిగూర్చి వారి కట్టుబసలను సమకూర్చుటకేమి యోనర్పబడెను.

ఉ. ఎచట ప్రజల ఇండ్లు ప్రభుత్వోద్యోగుల నివాసములకు దొరకనో అచట నట్టిగృహ సౌకర్య మేర్పరుప నిశ్చయింపబడినది. ఇట్టిభిండ్లను సమకూర్చుటకు ప్రజలు సిద్ధపడునూచన లగుపడవు. గానభోసు, నంద్యాల, ధర్మవరము, నెంకటాపురము, హమారు, నామక్కిలూ, మున్నగుప్రదేశములలో నిసౌకర్యము లేర్పరుపబడినవిగాని ఏవట్టణమునుబట్టి అపట్టణమునకే ఏర్పరుపబడునో ఏదోయొకపద్ధతి అన్నిటివని వర్తింపజేయ వీలులేదు.

57. ప్ర. (5) కంపొండరులను గురించిన వ్యాసములను పత్రికలలో చూచితిరా (2) ప్రభుత్వమువారు వారికితగిన జీతముల నిచ్చువిషయము నాలోచించురా.

ఉ. 67 వ ప్రశ్న కియ్యబడిన సమాధానమును చూడు.

గౌ. పి. ఫావులు ముల్కంటి జయనుఅదిడును సాహెబుగారు.

58 (5), క్రిందటి మొహరములో కర్నూలుజిల్లా గూడూరులోగలభా జరుగగా పోలీసువారు గుంపుమీద తుపాకులను పేల్చిరా. అట్టి యగుసరమేమి కలిగినది (2) అప్పుడెక్కడైన మేజస్ట్రేటుగ్రామముననుండెను. ఆయన యుత్తరవుల ప్రకారమే పోలీసువారు తుపాకులను కాల్చిరా (5) ఆనా వాగందరగోళములు జరుగకుండ పోలీసువారు వీధులలో లేగిన జాగ్రత్తచేయకుండుట నిజమేనా?

ఉ. (5) ఇదినిజమే. న్యాయ విచారణముగిగిన పిమ్మట విషయము ప్రకటించబడును. (2) దిప్త్యాది మేజస్ట్రేటుగారు

చటనుండి మొదట మేజిస్ట్రేటు రాకమునకు నూపరింపఁ దేటుగా రియల్ త్రేపుల ప్రకారమును బాధలు కాల్యము నవి. పిమ్మట మేజిస్ట్రేటుగారి యల్ త్రేపుల ప్రకారమే కాల్య జరిగిని (సి) అట్టి విషయము కనపడదు.

59 ప్ర:—(1) కర్నూలు జిల్లాలోను మిగిలిన జిల్లాల లోను జిల్లా బోర్డులలో జరుగు చర్య ఇంగ్లీషు భాషయందే జరు పడుచున్నదియు ఆ భాష వారికి తెలియనట్లు దేశభాష జరుపబడుట లేదనియు తెలుసుకు విషయము సత్యమగునా? (2) అటులయినచో వానిని భాషాంతరీకరించుటకు ప్రభుత్వము వాడు త్రేపులను ప్రెసిడెంటులకు పంపెదరా.

ఉ. (1) విషయము తెలియదు (2) వాళ్లు భాషాంత రీకరింపవచ్చును పెట్టుబోర్డులలో సభ్యులందరు సింగ్లీషు భాష వచ్చినచో అనుటచే ఇంగ్లీషుచేయు కనకరహిత కనబడలేదు.

60. ఈ రాజధానిలో ముఖ్యమైన రైలు స్టేషనుల లో స్త్రీలకు అందువ్రత్యముగ మహమ్మదీయ ఘోషాస్త్రీ లకు టిక్కెట్లు ముట్టుకును వసూలుచేయుటకును స్త్రీలనే నియ మింపదగునని రైల్వే కంపెనీలకు వ్రాసెదరా?

ఉ. మేములు వ్రాయజాలము.

గౌ. రావులూరూరు పి. కేశవశర్మగారు

62. యధ్యక్షులవలన నెలపు విద్యుత్తు సిబ్బంది సర్వీసు ఉద్యోగముల పనులలో తేరకలసి వచ్చినందున ఆశాఖలోపని చేయు నుద్యోగముల ప్రమాదము లాపులకు చేయుటవలన 1914 నవంబరు డిసెంబరు నెలలలో వారలకిచ్చిన ప్రతిఫలములవలన నెంతటి అధికవ్యయమైనది దొరతనమువారు లెక్కనివరమును సభా సమక్షము నందుచు నామోదించెదరా?

ఏ. నైన నూచించిన ఏర్పాటులవలన నవంబరునందు రూ. 2421-8-2, డిసెంబరునందు రూ 3705-14-2 వ్యయ మైనది.

68. (ఏ) గౌ. డి. వాల్ బహదూరు రామభద్రనాయు డు గారు:— మద్రాసు ప్రెస్సు పత్రికయందు 1914 జూలై 20 వ తేదిని “చక్కటి భేదము” అను శీర్షిక క్రింద ప్రచురిత మైన వ్యాసమును దొరతనమువారు గమనించిరా? సోదా మొ దలగు పానియములను కల్పి చేయకుండుటకయి కాననమును మార్చుట యందలి యావశ్యకతనుగురించి పాలకులు యోచిం చెదరా?

ఉ. (ఏ) పాలకుల వ్యాసమును జూచిరి.

బి. ఆహారములను ఓషధులను కల్పి చేయుటనుండి కాపాడుటకయి ప్రత్యేక శాసనవిరూపణవశ్యత దొరతనము వారి యోచనయందున్నది.

గౌ. కె. ఆర్. వి. కృష్ణారావుగారు:—

70. నేను జూనరి 27-వ తేదిని వేసిన ప్రశ్నకుగాను పాలకులు చెప్పిన జవాబున కనుగుణ్యముగ అధికారులు డిప్రీ ఖ్టేట్ల ఎన్ని కలందు ప్రతినిధులుగ నుండగూడదను విషయ మునుగురించి ప్రతిపేక్షమైన హుకుము జారీచేయబడినదా?

ఉ. దీనిజవాబును నవంబరు 21-వ తేదిని నడిగిన 152-వ ప్రశ్న జవాబువలన నెరుగవలయును.

71. పాలకులు 1914 మార్చి 2-వ తేదిని 254 నంబరు జారీచేసిన హుకుము ననుసరించి భూమివాక్రమించుకొనినపుడు ప్రకటన లాయజిల్లాలలో వాడుకయందున్న దేశభాషలందు ప్రచురించ బడుచున్నవా?

ఉ. ప్రకటించ బడుచున్నట్లులు పాలకులు నమ్ము చున్నారు. గమనింపబడిన సందర్భములను తెలిపిన తగినచర్య జరుప బడును.

72. నేను ఫిబ్రవరి 2-వ తేదిని వేసిన ప్రశ్నకుగాను తూర్పురైలు స్టాటు ఫోనులందు ప్రయాణికుల సౌకర్యమున దక్షిణహిందూ ఉత్తరపశ్చిమరైలు మార్గములందు మిఠా యిని ఫలాహారములను స్వేచ్ఛగా విక్రయించుటను గురించి ఏకైకము తెలిపిన యజ్ఞప్రాయమును పాలకులు తెలిపెదరా?

ఉ. ఏకైకమును ప్రశ్నను జవాబును డైరెక్టరు లకు పంపుమని కోరితిమి. డైరెక్టరులకు ప్రస్తుత మాచరణము నందున్న పద్ధతి వాగున్నదనియును, అహారములను విక్ర యించు కంట్రాక్టులకు తగిన పెద్దమనుష్యులుగ నుండుటకును, వారి వ్యాపార ద్రవ్యములను రయిల్వే అధికారులు పరీక్షిం చుటకును వీలుగల దనియును, వారు చెల్లించెడి స్వల్పమైన సుంకమువలనను పొందెడి మంచీలాభమువలనను ఫలాహారముల భరణి చేసమగ మోచ్చించుటకును వీలుండదని వ్రాసిరి.

82. (ఏ) గోదావరి కృష్ణా జిల్లాలలో ఇటీ కొబ్బరి చెట్లను గలిగిన పీఠము లొంగించుట కింకను నెలకాలమువరకు ప్రయత్నములు జరుగవలసి యుండును? (బి) ఇంతవరకును

పాడైన చెట్ల ట్రాప్ చేసిన చి కత్తు వలన ముం దింతకాల మీ యుద్యోగములు పరిచేయవలసి యందునని తెలుపుటకు వీలు గలదా? (సి) జబ్బుపడిన చెట్లయొక్క తలకు గొట్టివేయట కు మించిన చికిత్స చేయుటకు లేదుగాన నీదనిని రివిన్యూ ఇన్ స్పెక్టరు తహసీలుదారుల అజమాన్య పీఠిందను గామి న్కుల యధీశమునం దుంచుటకు వీలు గలదా? (డి) జబ్బు పడిన చెట్లను కొట్టినపుడు స్వంతదారులకు ప్రతిఫలము ముట్ట జెప్పు విషయమైనాలోను లేమియు త్రరవును జారీచేసినారు!

ఉ. (ఏ, బి, సి.) ఇంకవరకు నడచిన పనులవలన ముం దంతకాల మీషనులు నడువవలయునో నిర్ణయించుటకు గాని గ్రామముల యధీశము చేయుటకుగాని వీలులేదు. వ్యవసాయ శాఖాధికారి 1913-14 సంవత్సరమునం దీవిషయమై ప్రచురిం చిన విమర్శనమును గౌ. హానీను సభ్యులు పరీక్షించిన జబ్బు పడినచెట్ల తలకుగొట్టు పద్ధతియొక్క ప్రయోజన విశేషకాదని తెలియగలను. అవిమర్శనము 1914 సెప్టెంబరు 22 వ తేది నం 2732 ప్రచురణముద్వారా ప్రకటితమైనది. (డి) ప్రతిఫల మునిచ్చుట యాక్రమముగాని నిర్ణయింప బడినది

88 (ఏ) 1914 సంవత్సరపు కృష్ణవరదలవలన గలిగిన నష్టమెంత? పాలకుదాయమును కొంతకడెడి మొత్తమెంత? (బి) గత సంవత్సరమునందు సుధివింపిన విస్తారమైన వరిదల వలనను కృష్ణాతీర భాగమునందలి అంగర్ల మొదలగుతాలూ కాలకు సలిగిన పనులన్ని, ఇంతవరకును చెచ్చించి: సా మ్మము, కృష్ణాజిల్లాలోని డెట్టా ప్రదేశములందును, కృష్ణాతీర ప్రదేశములందును ముందు కృష్ణము చేయవలసిన సామ్మమును తెలుపవలరా?

ఉ. కృష్ణాగుంటూరు వద్దల విషయమైన విమర్శ నము 1915 జూనరి 25-వ తేది నెం. 228 పాలకపత్రికమునందు ప్రచురితమైనదిగాన దానిని చూడవలయును.

84. (ఏ) 1911 ప్రాంతమునందు వ్యవసాయ శాఖాధికారి జిల్లాలయందు స్థాపింపబడిన వ్యవసాయ క్షేత్రములకు తెలిపిన రయతులను తహసీలుదారులు పెంబుచెట్టుకొనిపోయి క్రొత్తవ్యవసాయ పద్ధతులనుజూపి వానియందు వారలకిచ్చి రుచిని బట్టించుట యాక్రమని కలెక్టరులకు తెలిపినమాట సత్యమా? (బి) ఈవిషయము గతించిన మూడుసంవత్సరముల లో నెన్ని క్షేత్రములం దాచరణమునకు వచ్చినది?

ఉ. (ఏ) సత్యము. (బి) సవిస్తరముగా కలెక్టరులు తెలి యవు. కాని వ్యవసాయ క్షేత్రములందును క్షేత్రుల పాలము లందును క్రొత్తపద్ధతులు ప్రచురింపబడినవి. ఆసందర్భములందు సానికాధికారుల సహాయము కరువుగా వినియోగింపబడినది.

85. (ఏ) ఈ యేడు వాగుసభయందు క్రొత్త చట్టము లెన్ని ప్రవేశ పెట్టబడును? (బి) జిల్లా మ్యానిసిపాలిటీల చట్ట మును, లోకలు బోర్డుల చట్టమును నెపుడు ప్రవేశ పెట్టెదరు? (సి) ఈ రెండు చట్టముల ప్రాముఖ్యతను గమనించుచు శా సన సభయందు ప్రవేశ పెట్టుటకు ముందారునెలల గడువులకు నటులు జనుల విమర్శనమునకై చిత్తు చట్టమును బ్రచురించె దరా?

ఉ. (ఏ) ఇపుడేమియును దెలుపజాలరు. (బి) ప్రాయ శః నవంబరు ప్రాంతమున (సి) చిత్తు చట్టములు వీలైనంత వ్యవధిలో బ్రచురింపబడును.

గౌ. సి. వి. యస్. నరసింహారాజుగారు.

87. 1914-15 సంవత్సర పుటార్థిక విమర్శన పత్రము లోని 476 పుటయందు జిల్లా వ్యవసాయ శీతుకుల నేర్పా టును గౌ. బట్టరు వద్దగారు తెలిపినట్లులు రయతులకు వ్యవ సాయక జ్ఞానమును గరపుటకై పాలకులు చేసిన యత్నములను నియమించిన శీతుకుల సంఖ్యను తెలిపెదరా?

ఉ. వ్యవసాయ శాఖయొక్క పునర్నిర్మాణ వ్యవహార క్రమము సామ్రాజ్యాధికారుల సమ్మతమునకై పంపబడినది. ఇపుడు ఈ విషయమును హిందూదేశపు మంత్రి యాలోచించు చున్నట్లులు తెలియుచున్నది.

88. (ఏ) కామ్రునుగారు ఈరాష్ట్రములోని సిరిగతు లను గురించి చేసిన విమర్శనముమీదను పాలకులు తమ యభి ప్రాయములను ప్రకటించిన పిమ్మటను పనుసంతతిని బాగు చేయుటకై పాలకు లెట్టియేర్పాటులను జేసిరి? (బి) సర్కారు గ్రామములందును జమిందారి గ్రామములందును పశువుల మేతకై బిల్ల నేర్పాటును జేయుటకై ఏమి ప్రయత్నములు చేయబడినవి?

ఉ. (ఏ) ఈవిషయము సామ్రాజ్య పాలనముయొక్క యా హిందుదేశపు మంత్రియొక్కయు ఆలోచనయందున్నది. (బి) బిల్ల నేర్పరచు విషయమై పాలకులు కొంత యోచించి రివిన్యూ బోర్డునుండి తిరిగి కొంత సముఖాయిషి కోరడమైనది. లొమ్మిదవవ్యూహకు సంబంధించిన ప్రభుత్వ తరము 7-వ డిశం బరున ప్రచురింపబడినది.

91. ఏ. ఏరైలుమార్గమున సర్వే పూరితయినది? బి ఏరైలుమార్గములు సర్వే చేయబడుచున్నవి. సి. ఈరాష్ట్రము నందు త్వరగా ఏరైలుమార్గములు నిర్మింపబడుచున్నవి?

ఉ. (ఏ) (బి) జనవరి 1-వ తేదిని ప్రచురించిన ఫోర్టు నెయింటుజార్డి నెట్టును జూచిన తెలియగలదు (సి) యుద్ధ కాలమునం . మూలధనము లభించుట దుష్టముగా నీ రైలు మార్గముల నిర్మాణప్రక్రమము నిపుడు నిర్ణయించుట సాధ్యము గాదు.

92 విశాఖపట్టణపు నాకాక్రమ నిర్మాణమును గురించి చేసిన యోచన లేనితీయందున్నవి?

ఉ. యోచనలు సామ్రాజ్యపాలకుల కంపడినవి కాని యింకను ప్రభుత్వ తరములేదు.

94 1 అగణ్యములనుగూర్చిన పంచాయతీసభయొక్క నిర్ణయముసారముగ విశాఖపట్టణముజిల్లా యందే భాగములు అడవియింపి వివడియ బడ నున్నవి. 2 ఇపు డేర్పరచిన యా పంచాయతీలు తెలులు జరుగుచున్నవి.

ఉ. 1 ఈవిషయమై వ్యవహారము జరుగుచున్నది. కాని ఏ ప్రాంతమున నెంత ప్రదేశముదవినండి వివడియవలసి యున్నది సరిగా నిర్ధారణగా లేదు. 2 ఇంతవరకు నిర్మితములై న పంచాయతుల వ్యవహార క్రమమును విమర్శించుటకిది యకా లయని పొటకుల మరము.

95 గతించిన పక్షేండ్లలోను లోకలుబోర్డులు స్థాపించిన క్రొత్తవైద్యశాలల సంఖ్యను తెలిపెదరా?

సంవత్సరము	క్రొత్త వైద్యశాలలు	
1904-05	...	9
1905-06	...	9
1906-07	...	6
1907-08	...	2
1908-09	...	9
1909-10	...	5
1910-11	...	4
1911-12	...	4
1912-13	...	3
1913-14	...	10

గౌ. టి. కె. చెన్నయగారు.

97. (1) 1914 లో ఆయిరోపాదేశీయుల పాఠశాలల అధికార సరిక్షణ చేతేమలలో జరిగినది. (2) అనిరీక్షణ వ్యత్యాంత పత్రికల పాఠశాలల కేతేమలలో పంపబడినవి. (3) 1914 జూలైను ప్రాటెస్టెంటు కళాశాల నధికారులు నిరీక్షింప లేదనుట సత్యమగునా? (4) 1914 మార్చిలో నిరీ క్షింపబడిన జూలైను బాలికాపాఠశాల నిరీక్షణపత్రము లింకను పంపబడలేదనుట సత్యమా? (5) ఈకాలాతీతమునకు సమాధానమును ప్రభుత్వమువారు కోరెదరా (6) ఈ సమాచా రములు కాలయాపనము గాబుండ నాయా పాఠశాలలకు పంపు నేర్పాటులకు చేసెదరా? (6) 58 వ ప్రశ్నకు సమా ధానముగ హాసంగబడిన వాగ్దానముసారముగ ప్రభుత్వమువారేమైన నుత్తరవుల నొసంగియున్నారా?

ఉ. (1-2-3-4-5) ఈవిషయమునుగూర్చి ప్రభుత్వము వారు తత్సంబంధులకు వ్రాసియున్నారు. గాన నింకొక సభలో మరల ప్రశ్నింప గోరెదము (6) వర్తమానమునుబట్టి అవసరమైన చర్య జరపబడును. (7) అవిషయమున వ్యత్యాం తము చేరినది యూరోపియను పాఠశాల నిరీక్షణాధికారుల కార్యాలయ పరివారమును బలపరుచుట కుత్తరవు లొసంగ బడినవి.

98-(1) యూరోపియనుల విద్యాభివృద్ధియమున నిష్ఠాసభ వారి నూచనలపై నుత్తరవులేమైన నొసంగబడెనా (2) తేకున్న అవిషయకములగు తీర్మానము లెపుడు వర్సింపబడును. ప్రభు త్వమునా లెపుడు త్తరవుల నీయవచ్చును.

ఉ. ఇండియా దొరతనమువారి యుత్తరవులకొరకు నిరీ క్షించుచున్నాము.

99-(1) 1913-14 లో నెంతనుండి యూరోపియను ఆం గ్లోఇండియను డిడ్డల విద్యాభివృద్ధికి ఏర్పాటులుచేయబడినవి. (2) 1913-14 విద్య నేర్పుకొనుచున్న ఆత్మగతులవారిసంఖ్య ఎంత.

ఉ. (1) 120 (2) 120

102. దొరతనమువారును 1029 ఉత్తరవునందు మంబూ రుచేసిన, బొంబాయియందలి విల్డిరియా జూబిలి కెక్సెకలు ఇతర పీటూటునందు చదువుకొను నిమిత్తము, విద్యార్థి చేతన ములకై ఎన్నిదరఖాస్తులు వచ్చినవో తెలిపెదరా?

ఉ:- ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వము ప్రచురించిన నియమములకు తగినవి చెప్పి దరఖాస్తులు మూత్రము వచ్చినవి. అవి అంగీకృతములైనవి. కాని ఆ సాంకేతిక విద్యాలయమునందు జేరవలసిన కాలము ముగిసినందున ఇంకను గడువుగలదు గాన మిగిలిన నాలుగు విద్యార్థి జేతనములకు గాన దరఖాస్తులు కోరబడినవి.

108. ప్ర ఈ యేమనను రాగలయేదను నెన్ని వ్యవసాయ పాఠశాలలను నేర్పరచుటకు యత్నములు చేయబడినదియును, వానికీ ఖర్చులైన యుపాధ్యాయులు లభించినదియును తెలిపెదరా? (బి) దేశభాషలందు వ్యవసాయ పాఠశాలలను నిర్వహించుటకు దగిన ఖర్చును సాధ్యముగా వారుటకే మొదల సదుపాయములు గల్గియున్నవి?

ఉ:- 1914 ఏప్రిల్ 1 నుండి మొదల కుడిన కాసన సభ యందీ విషయము చర్చింపబడినపుడు తెలుపబడిన కారణముల వలన వ్యవసాయ పాఠశాలలను స్థాపించుటకు గాని వానిని నిర్వహించుటకై యుపాధ్యాయులను నిర్దేశించుటకు గాని ఏర్పాటును జేయుటకు ఏర్పాటులే.

104. 1. నెలమునందు సంకలి వోమేకవర్తనలకు ఏర్పడిన కారాగృహమునందు యూరపియను రత్తులు నియమించబడినా? ఎవరు నియమించబడినా? వారి జేతనముల? ఈ రత్తులు ఇండియా యందలి ప్రభుత్వములైన జాతులనుండియ మించుటకేమైన బాధలు గలవా?

ఉ:- 1. నెలము రూ 81.0-0 జేతనమున నొకడును రూ 60.0-0 జేతనమున నొకడును యూరపియను రత్తులు నియమించబడినా. 2 సంకలి సందర్భములనుబట్టి యొచ్చించిన ఈపనికై యూరపియనులను నియమించుట మంచి ఏర్పాటుని పాలకుల చురుకు.

106 రాజకీయ కళాశాల విద్యార్థుల యుపయోగార్థమును న్యాయ కళాశాల విద్యార్థుల యుపయోగార్థమును ప్రత్యేకముగా వసతి గృహములను ఈ సంవత్సరమునను రాబోవు సంవత్సరమునను నిర్మింపించుటకు ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటుచేయుచున్నారా? దయచేసి తెల్పెదరా?

ఉ:- ఆవసతి గృహములను గురించి నిర్ణయముగా ప్రభుత్వమువారి దగ్గరకు సలహా లేదును రాలేదు. తాత్కాలికముగా ఇంచినీరింగు కాలేజీ విద్యార్థులకోరకు ఇటీవల చేయబడిన ఏర్పాటులచే విజ్ఞానీయా హాల్లెలలో రాజధాని కళాశాలకు సంబంధించిన విద్యార్థులకు ఎక్కువ ఎడమదొరకవచ్చును.

107 (1) చిత్రకళా విద్యాలయమున నీ క్రింద నిర్ణయించిన రీతిని ప్రతి సంవత్సరమున విద్యార్థుల సంఖ్య తగ్గుచు వచ్చుచుండుట నిజమేనా?

81 మార్చి	1911	229
81 మార్చి	1912	267
81 మార్చి	1913	281
81 మార్చి	1914	258

(2) ప్రభుత్వమువారు దయచేసి ఈ క్రిందివారికి ప్రత్యుత్తరమిత్తరా? (ఏ) ఈ గుర్రుల విద్యార్థి జేతనముల తగ్గునలచే నెంతవరకు సంభవించినది? (బి) ఆ విద్యాలయములలోని యువ బడిన విద్యార్థి జేతనముల ఉచ్చతమ నచ తమ సంఖ్య తగ్గి? (సి) విజేష చిత్రలేఖనమున తప్ప తక్కిన యిన్ని విషయములకు సంబంధించిన విద్యార్థు లింత క్రమముగా తగ్గిపోవుటకు కారణమేమి? (డి) ఆ విద్యాలయములను ఆకర్షకముగాను ప్రజారంజకముగాను నొనర్చుటకు ఏ యుపాయము లాలోచింపబడి యున్నవి?

ఉ:- (1) అవును (2) 1909 వ సంవత్సరమునకు ముందు జీతము చిత్తంట్రి సులను తీసికొను ఆచారముండినది. దానిననుసరించి విద్యార్థుల పనిబట్టి నూపరింతు గారు సిఫార్సుచేయగా తదనుగుణముగా ప్రతి పరిశ్రామిక తరగతిలోని విద్యార్థికిని జేతనము లియ్యబడుచుండెను. ఈపద్ధతియంత యుపయోగకరముగా కన్పించునందున విజేష ప్రతిభ కనుపరచు విద్యార్థులకు విద్యార్థి జేతనములనిచ్చు పద్ధతి జారీలాపెట్టబడినది. అట్టి జేతనము మొదటి ముప్పది యేయుండినను ఇటీవల ఏ బది వరకు హెచ్చింపబడినది. 1911-12 వ సంవత్సరపు రిపోర్టును విమర్శించునపుడు విద్యాలయపు విద్యార్థి బలము పడిపోవుచుండుట ప్రభుత్వమువారికి గోచరమయ్యెను. విషయమును విచారించు నుద్దేశముతో స్పెషలరీపోర్టు నిర్దేశించియింపబడినది. దానిని బట్టిమాడగా పరిశ్రామికోపయోగమునండి జేతనపరచబడిన చిత్రలేఖన చిత్రలేఖనములు నేర్పకపోవుటచే విద్యార్థుల సంఖ్య తగ్గినదని తేలెను. 1912-13, 1913-14 వ సంవత్సరములలోనైనను తగ్గుదలకుమాపరింతు గారు చెప్పుకొనుట నిచ్చుచున్నారు. మొదటిది

సహాయములేగట్టు. చెంపదీ సాధారణ ప్రజకు ఆవిద్యాలయములో నేర్పబడు విద్యయుక్కయోపయోగముజేసినది తెలియకపోవుట. నూపరింతు గారు ఇప్పటి విద్యార్థి జేతనములు మొత్తమున గాని సంఖ్యలోగాని మరియొక సంవత్సరము మార్పుచేందకుండవలెనని యభిప్రాయపడుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారును నాతనితో నేర్పబించుచున్నారు.

110. 1914-15 వ సంవత్సరమున నీ రాజధానిలో అందాజు చేయబడిన వేరుశాగ పంట యెంత? వెల ఏమి? అందులో నెంతభాగము ఈ రాజధాని నుండి ఎగుమతియైనది యను విషయములను ప్రభుత్వమువారు దయచేసి తెల్పుచురా?

ఉ:- వ్యవసాయ కాభాధికారి గారివద్దనుండి పంట విస్తీర్ణపు అంచనాగాని పరిమితి అందాజుగాని ప్రభుత్వమువారికి తెలిసియుండలేదు. బహుశః ఈ నెలలో ప్రకటింపబడువచ్చును. మంకముల కలెక్టరుగారి లెక్కలను నుసరించి 1914-వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ మొదటికేదినం 1915-వ సంవత్సరము జనవరి 15-న వరకు మొత్తము రాజధాని నుండి ఎగుమతి యయినది 123,674 టన్నులు. ఇందులో 95,898 టన్నులు విదేశములకు పోయినది. మిగత వ 27,776 మునకును ఇండియాలోనితర ప్రాంతములకును పోయినది. ఈ మొత్తములో ఏర్పాగము 1914-15 పంటకు జేరినదనుటకు స్వయంచుటకు ఆధారమును లేకపోలేవు. కాని 1914-వ వత్సరము వనంబరు మొదటికేదీ లాగాయకు ఇటీవల ఎగుమతియైన సరకులో ఇప్పటివంటుండి 2,700 టన్నులు విదేశములకును 13,910 టన్నులు కలకత్తాకును పోయినట్లు నమ్మబడుచున్నది.

110. ఈ సంవత్సరము పదునైవతోళ్లును పదునకానితోళ్లును ఎన్ని ఎగుమతికొరగలవని అందాజు చేయబడినదియు వాని వెల యెంతయగునని అందులో నెంతయెగుమతి యయి యుండుననియు ప్రభుత్వమువారు దయచేసి తెలిపెదరా?

ఉ:- ఈ సంవత్సరము ఎగుమతికి నర్హమగు తోళ్ల సంఖ్యను గురించి కాని నెలనుగురించి కాని ప్రభుత్వమువారికి తెలియదు. కాని 1914-15 లోని మొదటి తొమ్మిది మాసములలో ఎగుమతియైన సంఖ్య 11,982,110; వెల రూ 2,69,78,547 లు.

గా|| రాజప్రసాదురూ ఏ నుబృరాయలరెడ్డి గారు.

112. (ఏ) దక్షిణాపార్థులు జిల్లాలో కడపూరుతాలూకాలో (వెంచించింజరుకాలవ కుత్తరభాగమున దానిని చేరి యున్న కల్లోయను కప్పుమనుగ్రామమున ప్రతిసంవత్సరమును పల్లపుభూములలో కరదకోజులలో కాళవ ఎరువగట్టులై పంటలు విస్తారముగ పోవుచుండుట నిజమేనా? ఈ సంవత్సరముటి కరదకోజు నాపాలములలో కాళవగము చేరుట జేసుకొని పోవుట నిజమేనా? (బి) ఈ కరదకోజున నాగ్రామమున ఇండ్లకు కూడ ప్రమాదముకలుగుచుండుట నిజమేనా? (సి) ఈ విషయమై గ్రామస్తుల నేకనాయకు మోగల్గెట్టుకొనినవాడెవరైనా? (డి) ప్రభుత్వమువారు సదుపాయము చేయుటకు నిజమేనా? (డి) ప్రభుత్వమువారి విషయము వార నెదరా?

ఉ|| ఆంబంజరు కాలవకూడలేక దక్షిణపుగట్టు బలబరచబడినప్పటినుండియు ఎడమలేక ఉత్తరపుగట్టు తెగుచున్నదను విషయములప్పు తక్కినవిషయములు తెలియలేదు. 1910 లో ఆంగ్లపరాసు ప్రభుత్వోద్యోగు గలివిషయమున సంప్రదించి యుండిరి. వారు నూచించినరీతి నచటికంతెన నెంచబడినది తక్కిన సదుపాయములుగూడ చేయబడును. కుమారకోయల ఓడయనుండి యొకమరుగుడుకాలవను త్రవ్వించుటకు 18వేలు కావలెనను అచ నా ఆలోచనలో నున్నది.

113. పారిశుధ్య కాభోద్యోగులను గమనించుటకు ఆకోగ్యాధికారుల నెన్ని పురపాలక సంఘములవా రేర్పరచిరి లేక అందుల కంగీకరించిరి.

ఉ|| మధుర ఉదకమండలము కుత్తిపడివారు నియమించిరి. కాకినాడ కూనూరు ఏలూరు, మంగులూరు, నాగట్లము, తిరుగుచు నాపల్లిసంఘములవా రేర్పరచుట కంగీకరించిరి.

మారిషస్ మెయిలు :- కొలంబోనుండి పిరాలా స్త్రీ మరుమింద మారిషసుపంపబడు బాబులు మొదలైన వానిని జనరల్ పోస్టాఫీసులో ఈ నెల 8-వ తేదీ సాయంకాలము 4-45 గంటలలోపల చేరువలయును.

బొంబాయి జంతుబౌధానివారణ సభుము.

బొంబాయి ఫిబ్రవరి 8:- నేడు నాగ్నికడక జరిగింది. గత 4 సంవత్సరములలో బకపండి నాగ్నికడక జడినది. 1910-1 సంవత్సరములలో 1481 నాగ్నికడకలు చేయబడినవి 1912-13 లో 1811 నాగ్నికడకలు చేయబడినవి 1910-11 లో 1872 నాగ్నికడకలు చేయబడినవి 1913-13లో 12572 గురు మూత్రమే శిక్షింపబడినది. 190809 లో 1008 78100 భాగము హెచ్చునట్లు పేర్కొనబడినది 1910 11 లో 74100 మరలమును 1912-13 లో 100 కి 4 వ వంతు మూత్రమే విడుదలయ్యబడిరి అట్టికేసులు 588 చేయరానివరువును బండ్లలో చేయుట జంతువులను బాధించుట మున్నగు విషయములను మూత్రమే సంఘమువారు విచారణకు తెచ్చి యుండిరి. ఇట్లు విశేషబరువు చేయుటవలన ఎడ్లమెడలువాచుట పుండ్లుపడుట మున్నగు బాధలు తగ్గింపబడి 1913లో 1584 గురు శిక్షింపబడిరి. 1912 లో 627 గురు మూత్రమే శిక్షింపబడిరి. అంతకు పూర్వమునువత్సరములలోను దామామాను 407 గురు మూత్రమే శిక్షింపబడిరి. ఇదివరకు చేయబడిన స్వల్పధన దండములు వీరికినాటకుండెను, ఈవిషయము గౌరవోద్యోగియగు (వెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు) గారికి తెలిపి వారిసానుభూతిమనచాలవరకు చక్కజేయగలిగిమి, ఆసభ కధ్యక్షతవహించిన శ్రీ గవర్నరుగారు పెద్దజంతువుల విషయముమూత్రమేగాక చిన్న జంతువుల విషయమునుగూడ సంఘము వారుగమనింప వలెనని నడిపిరి.

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన లెంతివార్త

శిల్లీ ఫిబ్రవరి 8:- ఫిబ్రవరి 2 వ తేదీని ఇండియా మంత్రిగారి లెంతివార్తను రాజప్రతినిధిగారి కంపిరి. మెగ్నీలో మామూలుగా నొడలు నడుచుచున్నవి. లివర్పులులో గూడ ఫీలిని కలిగించుటయే జర్మనల ప్రధానోద్దేశమైనవోనది మరల విఫలమైనది లివర్పులు వ్యాపారము అట్లాంటికు సముద్ర సంచారములకు వర్తకవాకలతో ప్రయాణికుల నాకలతోను సంబంధించియున్నది. యుద్ధారంభమున శిభిగ్రాములకు కూసరులవలన వీరికపాయశీలికలిగియున్నను ప్రస్తుతము వీరికి కలిగిన ప్రమాద చాలతక్కువగా నున్నది. జలంతర్గతము లూర్యువప్రమాద నాకాపాములు పరిగణించుటలేదు ఎడ్లు నాకవంటి నాక యొసర్పినప్పటిమోచివినవో నిది పరిగణింపదగినదేకాదు. అట్టిరాలిటీవారు వెకటివలెనే ప్రస్తుతమునుగూడ నీయాపదను తొలగింప ప్రయత్నింతురను విశ్వాసము పలికుటలను. ఈతర్హ నాకలా త్వర త్వరో పాయములను గూడ కలిగి యున్న విశేషమైన నాక కనబడగనే ఈతర్హ నాకలన్నియును గుమిగూడి ఇరుకు ప్రదేశముల కేగును ఏలీటులున్నను ఇంతమాత్రమున నాకాధికారుల నియమిత విధానమును మార్పదలంపరు. పశ్చిమరంగమునండి నూరవార్తలులేవు. తూర్పురంగమున రష్యనులు పోరుచు నుండునట్లు కొద్దిగాముందుకు పోగలుగుచున్నారు. ప్రష్ట్యాలో విక్టూరియా పశ్చిమతీరమున యుద్ధము జరుగుచున్నది. కార్నేధియనులలో గూడ పోరుతగ్గలేదు. ఉబకుకనును ప్యాథిన్మెనదా జర్మను లయచున్నారు గాని మాసిగో మార్చేమియును లేదని రష్యనుల లయచున్నారు.

ముంబయిపార్లమెంటుకాలమును హెచ్చించుట.

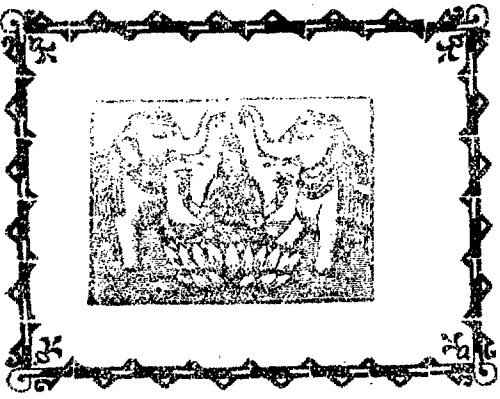
శిల్లీ ఫిబ్రవరి 8:- కలకత్తాలో కిచ్చుస్సులలో నాకానిర్మాణ స్థానములను కట్టుదిట్టతము చేయుట ముఖ్యము తీరుమానము నిమిత్తము కాలమును 1800 మొదలు 1901 వరకును ఇండియామంత్రిగారు హెచ్చించుట కుత్తరసంగిరి గతసంవత్సరము సమాజేశమైన రేపు సమపాయముల సంఘమువారు చేసిన సిఫార్సులలో నిది యొకటి.

నూతన సైన్యములు

లండను ఫిబ్రవరి 2:- నూతనసైన్యములను హార్మి నడుపుచురద్యాన్వజింతుగారిట్టి గృహసంరక్షణలపే నిదినరకెన్నడును మాడలేదనియును ఇదియంతయు నూతనయుగములోని నూతనకీర్తిత సున్నదనియును నడిపిరి. ఈయహేయధ్ధమున అంటువ్యాధులును శోగములనులేకుండ నడియొకయొగ్గ సైన్యము మూత్రమే యని కెసింగ్ టుషలో శిల్లీ ఆలవిర్దకోశుగారు నడిపిరి.

ప్రత్యేకపు విచారణ

రంగూను ఫిబ్రవరి 4:- బూర్లీను డిస్ట్రిక్టు నూపరింతుండెంటు కె, ఇ, వి- దీక్షితులగుట వెనుక మరలగురు పోలీసు యద్యోగుల నైనః కేసులను కేసులు మాండ్లకోర్టు వారు రంగూనుకు పంపి యెడల ప్రత్యేకముగ విచారించుటకు ఫిఫ్కోర్టువాకేర్పాటులను చేయుచున్నారు.



ఆంధ్రపత్రిక

1915 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 4 వ తేది
గురువారము.

గ్రామ నివాస స్థలములు.

సకల రాజ్యములకును నారోగ్యకంఠులైన ప్రజల సంక్షేమములకు దేశములు సుత్రములతోను, ఖనిజములతోను, సహజ సౌందర్యములతోను నొప్పుచున్న నారోగ్యకంఠులైన ప్రజలనుగలిగి యుండనపు డాలాభములు నిరుపయోగములు. ఆర్థికాభివృద్ధి, విద్యాభివృద్ధి, ఆరోగ్యరక్షణము ననుగమింపవలసి యుండునగాని పూర్వగామియగు గాజాలపు ఆరోగ్యసంరక్షణమునకై బ్రతిమి పరిపాలకులు వైద్యశాలలను స్థాపించి దేశమునకు మహాపకారమును జేయుచున్నారు. రోగములకు వైద్యసహాయమును జేయుట సత్పరిపాలనమునకు చిహ్నమైనను, రోగకారణంబుల నరసి యాపుట వివేకము. ఆరోగ్యప్రాప్తికై పరిశుభమైన వాయువు, శుద్ధమైన పరిసరములు, నిర్మలమైన నీరు, ప్రాణవదమైన నూర్యరశ్మి, వీనికి సాటిమైన మందులులేవని వైద్యవేత్తలనుతము. మనమాతృభూమి కీసహజములైన వైద్యసహాయములు భగవద్దత్తములైన మన యవివేకమువలనను, కాలస్థితి వలనను, మనము వానలాభమును బొందుట లేదు. విశూచి, మశూచి, మన్యజ్వరము, విరేచనములు, శ్వాసకాసలు మొదలగువ్యాధులు ప్రజల సకల మృత్యువు వాతను బడ వేయుచున్నవి మశూచికి పాలకులు నిర్బంధకముగ టీకాలను వేయించుచు ప్రతీకారమును గల్పించిరి. మిగిలిన జాడ్యములకును ప్రతీకారములను గల్పింపబడిన గాని దేశక్షేమము పరిలసేరదు. జాడ్యముల వలన ప్రజాక్షయ మగుటయేకాక ప్రజలదేహ పటుత్వము సయితము తగ్గుచున్నట్లు విమర్శకులకు గోచరమగుచున్నది. గతసంతతికిని వర్తమానసంతతికిని దేహదాన్యమున గలతారతమ్యమును గమనించినవారల కివిషయము గోచరమై యుండును. హిందూదేశమునందలి ప్రజలుమూడు వంతులు గ్రామ నివాసులు. గ్రామ నివాసుల యోగక్షేమములే దేశయోగక్షేమమునకు సాధనములు. గ్రామనివాసుల యారోగ్యరక్షణమే దేశారోగ్యరక్షణము. ఈవిషయమును పాలకులును, దేశారాధన పరాయణులును గమనించవలసియుండును. గ్రామారోగ్యరక్షణమునకై గౌ. మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు తానన సభయం దుపపాదించిన

“ఈరాష్ట్రమునందలి జనసమృద్ధిమైన జిల్లాలయందు గ్రామ నివాస స్థలములకు లాభించెడి పద్ధతిమీదను విస్తరింపజేయుటకై సాధ్యమైనంతవరకే రాష్ట్రమున జేయుటకై తగినపరిహారముతో ప్రత్యేకాధికారిని నియమించుటకీసభ ఘనత పొందిన రాష్ట్రపాలకునకు విన్నవించు చున్నది”

అను తీర్మానము పాలకుల యామోదమును బడయుట శుభావహము. తీర్మానము నుపపాదించును రామచంద్ర రావుగారు గృహ

నిర్మాణము పాశ్చాత్యదేశములందు సాంఘిక పారిశుధ్య సమస్యగ బరిగణించబడు చున్నదనియును, బీదలగృహ నిర్మాణభారమును కొంత వరకు దేశమంతయును భరించవలసి యున్నదను ధర్మము గ్రహించబడిన దనియును, పాలకులు సులభముగ ఋణముల నిచ్చుకొనుటల నవలంబించవలసి యుండు రనియును మొదలగు హేతువాదములను జూపిరి. పోలవరము జమిందారు గారీ తీర్మానము నామోదించుచు కృష్ణాగోదావరిజిల్లాలయందలి మాగాణి ప్రదేశములందు నివాసస్థలములసమస్య ముఖ్యమైనదనియును, నారోగ్యస్థితి హెచ్చుచున్నదనియును, నివాసస్థల విక్రయము లాభకరముగ జేయుట కవకాశములున్నవనియును, అవకాశములేని బీదలుండెడి ప్రదేశములందు వ్యయభారమును పాలకులు భరించవలసియుండు రనియును, నీసమస్యను విష్ఫుటకై ఇంతవరకును జేసిన యత్నములకంటె నెక్కువ యత్నములు ముందు చేయవలసియుండుననియును చెప్పిరి. పాలకుల పక్షమున గౌ. కాన్హూగారు గ్రామనివాస స్థలముల సమస్య ముఖ్యమైనదనియును నింతవరకును పాలకులు రామచంద్రపురము తాలూకాలోని ఆరుగ్రామములందు నివాసస్థలముల వ్యాపనకై రూ. 1,08,000 లను వ్యయముచేసిరినియును, ఎకరము రూ. 100 చొప్పున గిట్టింపగలదనియును, కృష్ణాగుంటూరు గోదావరి జిల్లాలయందు సగము గ్రామములు జనసమృద్ధిముగలవనియు గ్రామమునకు 20 ఎకరముల నివాసస్థలము గావలయుననియును, నిర్ణయించిన కాగల వ్యయభారమును బట్టి నివేతనస్థల వ్యాపనము దుస్సాధ్యమనియును, నుపపాదకామోదకుల ప్రసంగములందు కార్యసాధనోపాయములు నిరూపింపబడలేదనియును, ఖండించుచు నీతీర్మానమువలన ప్రయోజనము గలుగదని చెప్పిరిగాని తుదకామోదించిరి.

రామచంద్ర రావుగారి ప్రసంగములోని విశేషభాగము పట్టణములందలి నివాసస్థల నిర్మాణమునకై సంబంధించి యున్నది. ఈసమస్య పట్టణములకంటె గ్రామములకుముఖ్యమైయున్నది. కాన్హూగారు ఉపపాదకామోదకులు మార్గముల జూపలేదని ఎత్తిపొడిచిరిగాని పాలనాదాయము నంతయును వ్యయమును జేయుపాలకు లేమిచేయుచున్నారో చెప్పబాలకపోయిరి. దేశాదాయములో రెండువంతుల సొమ్మును గ్రామవాసులు క్రత్యక్షముగనొ ఫరోక్షముగనో ఇచ్చుచున్నారు. ముఖ్యముగ డెల్టాగ్రామములవలన విశేషద్రవ్యము వసూలగుచున్నది. మాగాణిగ్రామముల యనారోగ్యస్థితి అచట నివసించెడివారల కెరుక. జూనుమొదలు జనవరివరకు గ్రామములు జలమయమై యుండును. రయితులు క్రమక్రమముగా భూమినంతయును నాక్రమించుకొనుటవలన మనుజులకు పశువులకు కడలుటకు మెదలుటకు వీలులేదు. ఊరివెలుపల ఇండ్లనుగట్టుకొనుటకు భూములుకుదురవు. ఊరియందలి భూములను పాటిమట్టికిని నివాసములకును పాహుకారులు గజమునకు మూడునాలుగు రూప్యముల నిచ్చుకొనుచున్నారు. మూలపల్లెలందు గూడ మూలందు 400 గజముల ప్రదేశమునందు 20 గుడిసెలుండును. ఆగుడిసెల చుట్టును నేమమాసములు నీరు నిలచియుండును. ఎరువుపోగు లన్నివైపులను నిండియుండును. అట్టి పరిసరములందు నివసించు వారల యారోగ్య మేస్థితియుండునొ వేరుగ వ్రాయుట యనవసరము. నిమ్మ జాత్యుద్ధరణమును గూర్చి గంభీరోపన్యాసములను జేయు నాయకులును, సానుభూతిని దెలుపుపాలకులును దీనులకు స్థలదానమును గృహదానమును జేయుటకంటె జేయగల మహిమకారములేదు. “బ్రతికి

యుండిన సుఖములం బడయవచ్చు” అను నారోగ్యక్తి సర్వత్ర తెలిసియున్నది. ఇట్లు మనుజుని సకలాభివృద్ధికిని మూలము. పాలకులు స్థలములను, ద్రవ్యమును, లాభపథ్యత ననుసరించి ఇచ్చినను గృహస్థులు కృతజ్ఞులై కాలక్రమమున నెప్పుడు తీర్చెదరనుట సత్యము. కాన్హూగారు యకరమునకు రూ. 1000 వ్యయముగలని చెప్పియుండి. గజమునకు 0-3-3 ఖెలయగును. క్రిక్కిరిసియున్న గ్రామములందు పాలుగై మయకరములను నిర్బంధముగ దీసి కొని గజమునకు 0-3-3 చొప్పున విక్రయించిన కొనగలరయితులు చాలమంది గలరు. కొనలేని వారలకు ఊరకయె, అప్పుగనె, ఇయ్యవలయును. బొబ్బలు మద్రాసు కలకత్తానగరపాలకులకు 50 లక్షల రూప్యముల వంతున నిచ్చుటకుగల కారణము. పారిశుద్ధ్యాభివృద్ధి గదా? మ్యునిసిపాలిటీలకు సయితము పాలకులు ద్రవ్యసహాయమును జేయుచున్నారు. దేశముయొక్క యోగక్షేమములకు మూలాధారములును, పాలనాదాయమునకు ముఖ్యాధారములును, నై నగ్రామముల సౌకర్యములకై ద్రవ్యమును వ్యయముచేయుట శ్రేయస్కరము. నీటిసరిని గల్పించి స్థలనిర్దేశమునుజేసి పట్టణ నిర్మాణము గెడెనుగా రుపజేరించినటులు పరిసరములు నిర్మితములైనపుడు ప్రజలు వెనుక దీయరనుట సత్యము. గృహనిర్మాణ క్రమమునకు శీఘ్రముగ హిందూ దేశమునందు పాశ్చాత్యదేశములందువలె పరమార్థచింతగాని ధనాగమత్వమై గాని తోడ్పడునని నమ్ముటకు వీలులేదు. లోకారాధన జీవనభావనలు సగరవాసులు దరుదుగనున్నపుడు గ్రామవాసులమాటతల పెట్టుటయసంగతము. దేశముయొక్క వర్తమాన స్థితియందు గ్రామములందు నివాసస్థలములను విస్తరింపజేయు భారమంతయును పాలకులమీదనే గలదు. వారి యధికారము ద్రవ్యసంపత్తి ఈపనికై వినియోగపరచునటులు నిశ్చయించుట శ్రేయస్కరము. పాలకులమోదించిన తీర్మానమువలన విశేష ప్రయోజనము గలుగునని నమ్ముటకు వీలులేదు. నియమించిన యధికారి విచారించి విమర్శనమును వ్రాసిపంపగలడు. నివాసస్థల విక్రయమును లాభకరముగ జేయుటయును సులభసాధ్యము గాదు. నియమించిన యధికారి ప్రజాప్రతినిధుల సహాయమున విచారణ కుప్పక్రమించునటులు పాలకులేర్పాటుచేసిన ఫలప్రదమగు నేమె అధికారులు యోచింపవలసి యుండును.

స్థానిక వార్తలు.

5-వ తేది శుక్రవారము.

ప్రాఫెసర్ గిడ్డిన్ గారి విశ్వవిద్యాల యావన్యాసము, రాజధానికళాశాల సా. 5-30

ఒక సెలవుదినము:—వచ్చెడి యేప్రిలు నెల 1-వ తేది గురువారమునకు బహుజాగా ఏప్రిలు నెల 7-వ తేది బుధవారమునాడు పబ్లిక్ ఆఫీసులకు సెలవియ్యబడును.

మదరాసు వాలంటీరు గార్డులు:—వచ్చెడి శనివారము తెల్లవారి 6-30 గంటలకు వీరు ప్రధాన కార్యస్థానమున పరీక్షార్థము సమావేశమై వైనిక విన్యాస మొనర్చెదరు.

మదరాసు కార్పొరేషను:—దివాన్ బహదూర్ ఎమ్. ఆదివారాయణయ్యగారిని స్థానిక ప్రభుత్వమువారు మదరాసు కార్పొరేషన్ కమిషనరుగా నియమించినట్లు తెలియవచ్చుచున్నది.

రాకె:—హైదరాబాదులో కుమారుని వివాహము గావించుటకై సుమారు 2 నెలలక్రిందట వెల్లియన్నదివాన్ బహదూర్ గోవిందరావు చతుర్ముఖదాసు గారు కడచిన శనివారమునాడు మరలి వచ్చివారు.

విరోధా మహాసంగ్రామము.

ఇంగ్లాండు

పట్టణ నిర్మాణ ప్రదర్శనములు.

లండను ఫిబ్రవరి 2:— ఎడ్వర్డు ముంచబడిన క్లాసు గ్రాంటును నాకలూనున్న ప్రదర్శనములు సమగ్రముపాలైనందున వానిని మరల సేర్పడుటకు 1000 పౌండుల కావలయునని జానుబరన్సుగారు ప్రకటించిరి. మనకు పాసిటయై పోయిన హిందువుల రాజధాని పరిగణించుటకు ప్రాప్తమగుగద్యము గారి ప్రయత్నము ప్రత్యేకావకాశమును గలిగించినవి. ప్రస్తుతపు హిందూజీవన పునర్నిర్మాణము ప్రారంభమగుచున్నది. ఈ ప్రదర్శనములకు భవనసాయము చేయుటలో మన మా పునర్నిర్మాణమునకు తోడ్పడినవారల మగుడుమని ఆయన ప్రకటించిరి.

గాయములుతగిలిన హైందవ సైనికులు.

లండను ఫిబ్రవరి 2:— గాయములుతగిలిన హైందవ సైనికులు 500 మంది నిన్న త్రైపుకు వచ్చిరి. వారు పీఠులలో వైద్యశాలములపై పోవుచున్నప్పుడు ప్రజలుతానాధ్యుల నోవరించిరి. దవున్నన నిడివకు కర్మాగారముగనున్న గృహ మింటు వైద్యశాలగా మార్చబడినది. వారిలో చాలమంది కచటబస యొసగబడినది.

పార్లమెంటు సమావేశము.

లండను ఫిబ్రవరి 2:— సేద్యప్రజాప్రతినిధి సభలోని సమావేశమైనది. ప్రజాప్రతినిధిసభలోని 2 వందలమంది రజరంగమున యుద్ధము చేయుచున్నారు. ఆయనను, ఐర్లాండు దేశపు ప్రతినిధులు తప్ప చాలమంది ప్రజాప్రతినిధులు సభకువచ్చేసిరి. ఆహారపదార్థములధరలు.

ఆస్త్రియ మంత్రిగారు ఆంగ్ల హైందవార్థముగారి కిట్లు తెలియజేసిరి:— ఆహారపదార్థముల ధరలనుగురించి కమిటీ వారు జాగ్రత్త సంగతిసందర్భములను విచారించుచున్నారు. సాధ్యమయినంత త్వరలోనే కమిటీ విచారణ ముగించును. దీని విషయమై కామన్సు సభ వారు విచారించుట కవకాశముండదు.

ప్రతికూల సాహాయ్యము.

ప్రతికూల సాహాయ్యమును, వ్యాఖ్యానములను ఆస్త్రియ గుర్రామోదించుచు సంగ్రహముగ కొన్ని సంగతులను తెలియజేసిరి.

కామన్సు సభలోని ప్రశ్నలు.

కామన్సు సభలో నడిగిన ప్రశ్నలకు సమాధానము చెప్పుచు ఆస్త్రియ గుర్రామోదించు తెలియజేసిరి:— హిందూజీవన వ్యవహారములను, తిదితరవిషయములను, విచారించుటకు తగిన తెదిన సేను త్వరలోనే నిర్ణయించుదును.

కమిటీవారి నిశ్చయము.

కామన్సు సభలోని ప్రత్యేకపు కమిటీవారి నిశ్చయము కేయుచున్నాడు:— విశేషపులకును, సైనికుల భార్యలకును పిల్లలకును, వికలాంగులకును, కొంతపాము యిచ్చుటకు దొరతనమువారిని కొనుచున్నాము. పూర్తి వికలాంగులయిన సైనికులకు వారసునకు, 20 పిల్లలగుల ఆదాయమునకు తక్కువ యుండకూడదని మాయఖిప్రాయము.

జర్మను సబు మెరై నులు.

తైముని విలేఖకుడు చెప్పు సంగతులు.

తైముని ప్రతిక నాకా విలేఖకు డిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:— సబు మెరై నులకుచ్చి వర్తకపు తోడలమిద పడకుండ చేయుటకును లేదా తరుచుగాకుండ చేయుటకును రెండుమార్లు లున్నవి. వెల్లగ పోవునట్టి చిన్న వర్తకపు తోడలవెంట కాపుగాయుచు యుద్ధపు నాకాలు పెట్టెట. ఈ స్త్రీయరు యజమాను లిందుకు బహుశః ఒప్పుకొనరు. రెండవది యేమనగా, సబు మెరై నులకుల కలుగుచున్న యనధము లన్నియు వర్తకులకు తెలిసియున్న వికాపున మీరు తమ సుప్రసిద్ధ సంప్రదాయము ననుసరించి, ప్రత్యము జూపవలెను. సబు మెరై నులు వేగముగ పోవు. వీనికి త్వరలో నష్టము కలుగవేయవచ్చును. స్త్రీయరుమిది వారు ప్రార్థనచేసినచో వీని మంచి చేయవచ్చును. లేదా తప్పించుకొనవచ్చును.

ప్రాస్తు

పరాసుఆధికారుల ప్రకటన.

పార్లమెంటు ఫిబ్రవరి 2:— పరాసుఆధికారుల డిట్లు ప్రకటించిరి:— తెలియజేసిన అవేశముతోను తీవ్రతతోను నిన్న ఫిరంగుల యుద్ధము జరిగినది. జర్మనులు ముట్టడించినవృద్ధులకు వెనుకకు నెట్టివేయబడుచు వచ్చిరి. పెర్సు ప్రాంతములలో మేము ముందుకు పోవుచున్నాము.

జర్మను సైనిక నష్టములు.

పరాసు ఆధికారుల డిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:— నిన్న మాకును జర్మనువారికిని జరిగిన ఫిరంగుల యుద్ధములో జర్మనులకు చాల నష్టము కలిగినది. ఇర్రసు మండలములో ఫిరంగుల యుద్ధము తీవ్రముగ జరిగినది.

జర్మను కందకములను పట్టుకొనుట.

కుయించి వైపున జర్మను పటాలముకట్టి ఆంగ్లేయ వైద్యమును ముట్టడించి, తాత్కాలికముగ వెనుకకు నెట్టినది. కాని ఆంగ్లేయులు తిరుగ జర్మనులతో తలపడి పోగొట్టుకొనిన సామును తిరిగి పట్టుకొనుటయేగాక ముందుకుపోయి జర్మనుల కందకములను కూడ పట్టుకొనిరి.

లావాస్సీయొద్ద పోరాటము.

లావాస్సీ, బెత్తూను మార్గము వైపున మన కాలములు బాగుగా పోరాడినది. జర్మను సైనికులలో పటాలములు రున్నారు. మొదటిరెండు పర్వతములను జర్మనులు ముట్టడించి నష్టమునకు ఫిరంగులను గొల్పి చెట్లెగొట్టితిమి. మూడవసారి కొంతమంది మన కందకములలోకి రుబడిరి. కాని మేము సన్నీలో వారిని తిరిగి తలపడి, ఇదరగొట్టివేసితిమి. కొద్దిమంది జర్మనులు మాత్రము తిమకందకములను తిరిగి పట్టుకొని గలిగిరి.

మిత్రమండలివారి వెద్దఫిరంగులు.

మన వెద్దఫిరంగులను వెట్టి కొట్టుట వలన నోయనుస్తే మన దగ్గర రెండుసార్లు నేడియో ప్రేరినది. రెండున్నరగంటల వరకు యిక్కిడ పొగకచ్చును వెయ్యుచున్నది.

పెర్సులో ముండకుపోవుట.

పెర్సు మండలములో తిరిగి మేముక ఆదవని పట్టుకొంటిమి.

కడచినరాత్రి ప్రకటన.

లండను ఫిబ్రవరి 3:— నిన్న రాత్రి యిట్లు ప్రకటించిరి:— సమద్రమునకును, లీనుకును మధ్యను జర్మనులు ఫిరంగులవేసి మన ఫిరంగులను నిరుపయోగముచేయుటకు వృధా ప్రయత్నములుచేసిరి. అగ్రాములో సోమవారము రాత్రి ఫిరంగులయుద్ధము జరిగినది కాని జర్మనుల కాల్పులము ముట్టడించలేదు. సోయిజున్న దగ్గర మేము జర్మనుల ఫిరంగులందు సానుమహద్వంసముచేసితిమి సెయింటుపాటును జర్మను కాల్పులము ముట్టడించి నష్టము మేము వారిని వెనుకకుగొట్టితిమి పెర్సు లాహర్లను దగ్గర మే మింక నుముందుకుపోతిమి. బాగట్లెట్లెగొట్టినలాని గనిజర్మనులు ముట్టడించి నష్టము మేము వారిని వెనుకకు గొట్టితిమి. ఉఫ్ హోల్జుదగ్గర రాత్రి ఫిరంగులపోరాటము జరిగినది వోస్టెసు లోని బర్నహాపు లి బానువైపున మేముముందుకు పోవుచున్నాము.

జర్మను సేనలు.

ఆంగ్లేయ సేనలను స్థానమును ముట్టడించుట.

అలహాబాదు ఫిబ్రవరి 3:— పయినీరుప్రతిక లండను విలేఖకు డిట్లు తంతివార్త పంపుచున్నాడు:— ఆంగ్లేయ వైద్యములను స్థానములను, జర్మనులు ప్రాణములకు రెక్క చేయక తెగించి ముట్టడించిరి కాని వారి కేదెనివలన ముప్పుకలిగినది. మన సైనికులపంక్తిలో కొన్ని చోట్ల సైనికులను వారు వెనుకకుగొట్టిరి. కాని మన సేనలకు ప్రతివారు సాహాయ్యముగ వచ్చి, జర్మనులకు చాలనష్టము కలుగజేసి వారిని వెనుకకు గొట్టివేసిరి. వెనుకకుపోవునప్పుడు జర్మనులు మనకందకములను భ్వంసముచేయుట కాలించిరి కాని, ప్రయోజనము కలుగలేదు మన సైనికులు నిరుపమానైర్వముతో పోరాడిరి. మేజరు ఆర్థరు డి. మారిసు లిలగారు కనుపడలేదని చెప్పుచున్నాడు కాని వీరిని జర్మనులు పట్టుకొనియుందురు నిన్నతో అంతమగువారను వరు నిట్లుముట్టుట జరుగుచున్నట్లు.

జర్మను విమానములు.

డెన్మార్కుపై బాంబులు వేయుట. లండను ఫిబ్రవరి 3:— జర్మను విమానము ఆవారము రాత్రి డెన్మార్కు పట్టణముమీద బాంబులువేసినది. వీనిమీద రెండుగంటలు ఫిరంగులు వేసి మిత్రమండలివారి విమానములు వెంటతెరిమినవి. ఆల్సేనులోని కర్మిని జర్మనులు వదలివేసి పోవుచున్నారట. పరాసు వారు అగ్ని పర్వము కూపించుచుండటచే జర్మనులట్లు చేయవలసి వచ్చినదట.

యుద్ధపు సిద్ధిగతులు

ప్రత్యక్షముగ చూచినవారు చెప్పు విషయము లండను ఫిబ్రవరి 3:— ఆంగ్లేయ కిరీరమునం దుండి, యుద్ధపు సిద్ధిగతులను ప్రత్యక్షముగ చూచిన వారొక డిట్లు తెలియజేయుచున్నారు:— జర్మను చక్రవర్తిగారి జన్మదిన సందర్భమున మేము, మెస్సీ ను దగ్గర నొక యింటి మీద ఫిరంగి గుండ్లను పరిపిలిమి, ఇక్కడ నున్న జర్మనులు నానా ముఖముల పారిపోయిరి, ఈ యింటిలో బాంబులు మున్నగు మందు సాదగిని యుంచిరి, లావాస్సీ కాలవకును బెత్తూనుగోడ్లకును మధ్యనున్న మన సేనా మధ్యభాగముమీదను, తుడివైపునను జర్మనులు పట్టుదలతో శుక్రవారమునాడు పడిరి. ఇట్లకలనుతీయు పోలములలో మాటు యేర్పరుచుకొనిన మన సేనకు వారిమీదవడి చాల నష్టము కలిగించిరి. జర్మనులు వెనుకకు పోవునప్పుడు, రిం మంది చనిపోయినవారిని దగ్గరపెట్టిరి. దక్షిణభాగపు కొట్ల కొనను ఒక స్థలమునందు కందకములోని కొంత భాగమును మాత్రమేవారు పట్టుకొనిగలిగిరి. కానివారితో మనవారు తిరిగి తలపడి జర్మనులలో ప్రతివారిని చంపివేసిరి. బెత్తూనుగోడ్లకు దగ్గరకూడ నిల్చి జరిగినది.

ఇక్కడకూడ నొక కందకమును పట్టుకొనిరి, మనవారు సన్నీ లో తలపడి ప్రతివారిని చంపివేసిరి. మన సైనికపంక్తి దగ్గర జర్మనులు తుప్పలు తుప్పలుగ పడియుండిరి. ఆంగ్లేయ సైనికులకు కొద్దిసేపటి నష్టము కలిగినది గయించి-బో-బెత్తు సేనా ముఖమునందు జర్మనులు ముట్టడించిరి కాని వారికి చాల నష్టముతో విఫలమైనది, వారు చాలమంది చనిపోయిరి చాలమంది ఖయిదీలుకూడ దొరకిరి కొంతమంది మచ్చి ముట్టడించినట్లు చెప్పుచున్నారు.

ఈజిప్టు.

సూయజు కాలువ.

మూసివేయబడిన సంగతి అబద్ధము. లండను ఫిబ్రవరి 2:— సూయజు కాలువ మూసివేయబడినదని పుట్టిన వదంతి నిజముకాదనియు, యథా ప్రకారము రాకపోకలు జరుగుచున్నవనియు, కలపెనీవారు తెలియజేయుచున్నారు.

ఆస్ట్రేలియా.

ఆస్ట్రేలియా సేనలు.

మెల్ బోరను ఫిబ్రవరి 3:— ఆంగ్లేయులకు సహాయము గాను రజరంగమునకు వచ్చుచున్న రెండవ ఆస్ట్రేలియా సేన బయటదేరినప్పుడు, జప్తుల్యంతో తానామను కనుపరచిరి. జనులు గుంపులు గుంపులుగ కూడి సంతోషముతో కేకలు వేసిరి.

అమెరికా

అమెరికాలో నొకవం తెనను భ్వంసముచేయుట.

న్యూయార్కు ఫిబ్రవరి 3:— సెయింటు కోరస్ నదిపై వేసిన ముఖ్యులగు రైలు వేసం తెనను వినకో మందు వెట్టి ప్రేట్టుటలనయిక్కిడ చాల సంఖ్య భూమి కలిగినది. ఇది మెయిను సరిహద్దులో మాంట్రియె, సెయింటు జానువూబరన్సు విక్కులకు పోవు మార్గములందున్నది. వంతెనయొక్క ఒక ఆర్కి కొద్దిగ నష్టముకలిగినది. ఒక ఉద్యోగిని అమెరికావారు అనమానము మీద పట్టుకొనిరి. ఇతడు జర్మనుదేశీయు డట.

జర్మను

రుష్యా జర్మనుచక్రవర్తులు.

ఒకతంతివార్తను జర్మనులు లొక్కి వెట్టుట. అలహాబాదు ఫిబ్రవరి 3:— పయినీరుప్రతిక లండను నుండి యాక్రంది తంతిసమాచారము వచ్చినది:— రుష్యాచక్రవర్తి గారిక్రంది తంతివార్తను జర్మనుచక్రవర్తిగారికి కడచిరగాలే 29-వ తేదీని పంపించిరి. కాని జర్మనులెట్లా లొక్కి వెట్టి ప్రకటించలేదు. రుష్యావారి విదేశీయసహాయకార్యాలయము వారిపైను దీనిని ప్రకటించుచున్నారు. రాయబారి తెలియజేసినదానికే, జర్మనుచక్రవర్తిగారు తెలిపినదానికి స్నేహభావములూని భారత్యము దీక్షవలన వెల్లడియగుచున్నది ఈవార్త చివరనిట్లున్నది:— “ఆస్ట్రీయావారికి సర్వయావారికి యుగ్మతగాదాలను హేను మహాసభలో పరిష్కరించుటకు వదలి వేయుట యుక్తము. మినివేకమునందును, స్నేహభావము నందును నాకు చాల నష్టముచున్నది.”

జర్మను సబు మెరై నులు.

లాహోరు ఫిబ్రవరి 3:— నీవిని అండు మిటిట 3 డెట్లు ప్రతిక లండను విలేఖకు డిట్లు సమాచారమును పంపించు

చున్నాడు:—మార్చి 10న పోలీసు కార్యాలయమునందును, జరిగిన ఘటనలను 2 వేల మైళ్లదూరమువరకు పోలీసులు, అగ్రా జిల్లా జనండ్రి ప్లీటు పుష్పవరకుపోయి తిరిగి రాగలవు. ఈ పుష్పవరకు కాలం నీన సాధన సామగ్రిని ఒక రేపు గాని, స్త్రీమరుగాని నష్టముచేసి యుండవచ్చును.

జర్మనీలోని ఆహారవద్దములు.

లాహోరు ఫిబ్రవరి 3:—నిజము అందుమిటిటరీ కేటె ట్టు కీకండి తంత్రివాక్త వచ్చింది:—జర్మనీలోని టాబాక్కులు పుత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—నీటినిండియు, డెల్టా నగరవాసులు రెండు కిలోగ్రాముల కొట్టె, పిండి, వాడుకొనవ లసియున్నది. ఇంతకు మించివాడు కొనకూడదు. ఇతరాహార ములను కొనుక్కొలిగినవారు కూడ ఆపదాధములను మిత ముగ కొనుక్కొనవలసివది.

వానుక్ల క్లుగారి కుమారుడు.

అంబైము ఫిబ్రవరి 3:—జర్మను సేనాధిపతి యగు వానుక్ల క్లుగారి ప్రథమపుత్రుడు ద్యూక్సన్ద జరిగిన ఫిరం గుల యుద్ధములో చనిపోయెను.

పరిష్కారము.

పరిష్కారమును అభివృద్ధియున్నది.

బొంబాయి ఫిబ్రవరి 3:—పరిష్కారముగల్గి, మెనపాటామి యాలోను జరిగిన యుద్ధమునుగూర్చి “టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా” పుత్రిక విలేఖరి ఒక డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు. “సా” అను పట్టణమునై ఫిరంగులు కాల్పుట మొదలుకొని, కుర్నాను బ్రిటిషు సేనలు ఆక్రమించుకొనవరకు యందు వివరింపబడి యున్నది:—

కుపానవలన యుద్ధమునకు అంతరాయములు కలుగుచు వచ్చినవి. బ్రిటిషు సేనలు బ్రసాను ఆక్రమించుకొనుటకుపూర్వము శత్రువులు నదిలో దోవలేకుండచేయుటకు స్త్రీమర్లనుమించిరి. బ్రిటిషు వానలపై కాల్పుటకు ఒడ్డునఫిరంగులను ఆచుర్చిరి. నది లోనికి బ్రిటిషు వానలను రాకుండ కాపలాకాయుటకు ఒక ఫిరంగిబోటును, ఒక మోటారుబోటును ఉంచిరి. కాని “ఇస్మి గిల్” అను బ్రిటిషు ఫిరంగిబోటువారు ఒడ్డున ఆచుర్చిన ఫిరం గులను పాడుచేసినది. మోటారుబోటును ముంచినది. ఫిరంగి బోటును వెళ్లగొట్టినది.

బ్రసానరేవులో సుంకములను వసూలుచేయు ఆఫీసు వైసను, యురేకండ్ల సేనను కొంతమంది ఆరబ్బుటపడి లూటీచేసి నందున పట్టణముకల్లోలముగనండును. లూటీదరిగినవాడే బ్రిటిషు సేన సాలోనండ్రికి రాకువచ్చెను. ఒకటిరెండుకోజులు అక్క రున్నతరువాత కొంత సేనను ఆఫీసర్ నదిప్రాంతములకును, కొంత బ్రసానరేవు రక్షణకును, కొంతరేవు రక్షణకును పంపబడెను. దేశములోని కల్లోలమును అణగగొట్టుట ఆరబ్బుటవద్దనున్న ఆయుధములలాగి కొనుటలొలెనుండర పై ఇప్పుడుమలినవదిన బ్రసానరేవుమును పశుభ్రము చేయించుట, మొదలగుపకలను బ్రిటిషు సేన డిశంబరు ఆరంభమువరకు చేయించుచు విరామము లేకుండ యుండెను. నదీతీరమునున్న మహమ్మదాషేకు గారి మందిరములో ఒక ఆసుపత్రి స్థాపించ బడినది. బసానివాసులగు సుబాన్ చేవాలీగారి నాయకత్వము క్రింద కొంతటిక్కి సేననుతీసికొని, ప్రెగ్రిన్, యుప్రేట్సు నదులకులి యువోటకు ర్నా కడకున్నట్లు తెలిసినదికావారవచ్చినవెంటనే, బ్రిటిషు వారు డిశంబరు 1 వ తారీఖున యాడు పటాలములను కొన్ని ఫిరంగులను యిచ్చి స్త్రీమర్లపై పంపిరి. ఈ సేనమర్తం చుచు “ఇస్మిగిల్” “ఒడిన్” “లాకెస్” అను బ్రిటిషు ఫిరంగివానలముందు నడచినవి. ఈ సేనమరునాటి ఉదయము కుర్నాకు నాలుగుమైళ్లు క్రిందుగా నాయుజు కాలువ, సాట్ ఎర్ ఆరబ్బినది కలియువోటదగినది. దిగి, నదియొక్క ఒడ్డున వైపుగా వెళ్లిశత్రు సేనపై పడినది. బ్రిటిషు ప దా తి సేన తమ నావలమీదనున్న ఫిరంగులయొక్కయు యితరఫిరం గులయొక్కయు సాహాయ్యమువలన సుదీరా అను గ్రామము లోనున్న శత్రు సేనలను పారదోలగలిగిరి మిగిలిన సేనలనుకూడ పారదోలిన తరువాత బ్రిటిషు సేన ఈతచెట్లలో పడితరు సేనలను వెంటంటిరి కుర్నాలోని యుద్ధముండి కండకముల నుండి శత్రువులు విపరీతముగ ఫిరంగులు కాల్పుచుండి ఈ కారణమువలన బ్రిటిషు సేనమందుకు వెళ్లుటకు నీలలేక పో యినందున నదిలోలగు జేసియున్న స్త్రీమర్లవద్దకు వెళ్లవలసి నదని ఉత్తరమైనది.

స్త్రీమర్లవెళ్లుట తిన్న బ్రిటిషు సేనకులకు ఖైదీలుగడిక్కిన టర్కీ సైనికులను తీసికొని బ్రసానరేవు 6 వ తారీఖు సాయం

కాలమును తిరిగివచ్చెను. శత్రువులు మనసేనలోని ఒకభాగము నైపడిరి. కాని ఏమీ చేయలేకపోయిరి ఇదివరకు ఒకమారు బ్రిటిషు సేన టర్కీవారిని మెజరాఅను గ్రామమునుండి పార దోలినట్లు నైన తెలిపితినిగా! ఆప్పటికి పారిపోయి వారు యెక్కువసేనతోవచ్చి మెజరాను ఆక్రమించుకొనియుండిరి. ఈ గ్రామమువద్ద బ్రిటిషు టర్కీ సేనలకు తీవ్రమగు యుద్ధము జరిగెను. ఈయుద్ధములో టర్కీ, ఆరబ్బు సేనలు సంపూర్ణ ముగ ఓడింపబడినవి. వీరికి ఆచుట్టుపట్ల యెచ్చట ను కండకములులేవు, వారిని బ్రిటిషు సేన వెంటబడి తరిమినది. వారు ఎదారినిదాటి తమతైనదిలో బోట్లు స్త్రీమర్లనువేచి యున్నచోటికి పారిపోయిరి.

మరునాటిఉదయము బ్రిటిషు సేన ఆప్రాంతముల నాల్గు మైళ్లవరకు ఎక్కడెమియున్న దోకమగొనుటకు తిరిగిరి, దెబ్బలు తిని పడియున్న శత్రు సైనికులు దిగ్గరికి. కొంతమంది ఆరబ్బు సైనికులు వారంతటవారే ఖైదీలుగ చిక్కిరి. ఈ ప్రదేశమున యేటికట్టలపై ఈతచెట్లు లేవు. నిన్నటికొజు ఓడింపబడిన శత్రు సేన యామిగనగావెల్లిన యొక్కడ ఆనేకగుర్తులుఅగపడు చుండెను. వారు తొందరముగ వెల్లిపోయినట్లు అగపడెను. వారు తొందరముగ వదిలివెల్లిన మందు గుండు సామాను, ఫిరంగులు, గుడ్డులు, ఉత్తరములు, పత్రికలు, అగపడెను. తరు వాత ఆప్రాంతములను చొట్టమీద బ్రిటిషు సేనలు నదినిదాటి కుర్నాకు వెళ్లినది. బ్రిటిషు సేన కుర్నాకు వెళ్లుచుండగా కుర్నాకు ఉత్తరముగా వెల్లిపోవుచున్న ఆరబ్బు సైనికులు చాలమంది అగపడిరి. ఇట్లు శత్రు సేనపట్టి గోడలచాటు నకు, కాలర కట్టలచాటునకు దాగికొనియుండిరి ఇంతలో ప్రొద్దుకుంకినందున బ్రిటిషు సేన మరునాటి ఉదయము కుర్నా ను ముట్టడించవలెనను అభిప్రాయముతో ఆరాత్రి ఒకచోట మకాముచేసిరి. ఇంతలో శత్రు సేనలవారు యిదివరకు ఆక్ర మించుకొనియున్న ప్రదేశములను వదిలి పోయినట్లు తెలిసినది తెల్లవారు సరికి టర్కీ సేనలో పడిపోయినదను వార్త వచ్చినది. ఒంటిగుంట 50 మంది టర్కీ సైనికాధికారులు 1200 మంది సైనికులు మాకు ఖయిదీలుగ చిక్కిరి. కొంచెము సేవటిక్కికుర్నాపై బ్రిటిషు పతాక మెత్తబడినది. ఖయిదీలను బ్రసాకు తీసికొని వెళ్లిరి. ఆచుట్టునుండి మరియొకచోటికి తీసికొని పోయి యుద్ధమందు చిక్కిన ఖయిదీలుగనంచుదురు.

టర్కీ.

నై గేరియా లోని మహమ్మదీయులు టర్కీనుల్లానుగారికి తంత్రిపంపుట. అండను ఫిబ్రవరి 2:—నైగోసా యుద్ధములో టర్కీ వారు జర్మనీ సేనకుపక్షముగ చేరి, యుద్ధము చేయుచున్నందు నకు నిరసించి ప్రస్తుత సువలంబిందినమాన్యమునుండి మరల వల సినదని కోరుచు నైగేరియాలోని మహమ్మదీయులు టర్కీ నుల్లానుగారి కొక తంత్రివార్తను పంపించిరి.

బొంబాయి

పుత్రికాశాసనమునకు సంబంధించిన కేసు. బొంబాయి ఫిబ్రవరి 3:—ఒకదొంగతనము సందర్భ ములో సోదాచేయుచుండగా స్వామిగురు మదన మోహన్ లాల్ అను సన్యాసియింటిలో అచ్చుకూర్పు ఆత్మరముల కేసులు మూడు, కూర్చిక యుంచిన విషయముకొంత, అచ్చు చేయు సిరాదబ్బాలు, ఒకబల్లక్రింద కనపడకుండ దాచి యున్నవి బల్లమీద ఒకవిగ్రహముండెను. ప్రెస్ ఆఫ్ఫ సన్స రించి డిక్లరేషను యిచ్చుకుండ ఆత్మరములను ఉంచినందుకు స్వామిని ప్రాసక్యటు చేసిరి “నేను ఆత్మ ర ముల ను కొనుక్కుంటిని, అచ్చునొత్తుచున్నాను కొనిన తరువాత డిక్లరేషనును పొందవలెనని ఆలోచించితిని.” అని స్వామిగారు వాదించిరి. కేసును విచారించుచున్న రెం డవ ప్రెస్ డెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగ సుబాల్ వాడ్ గారు జడ్జి మెం టులో ఇట్లు వ్రాసిరి:—ప్రెస్ ఆఫ్ఫ అచ్చునొత్తుయంత్రము ఉండవలసిన అవసరములేదు. కూర్చిక ఆత్మరములను అచ్చునే యుటకు వీలైనది ఏదియున్నను, తన ప్రెస్ అనిపించుకొనును. ఇప్పుడు కోర్టులో దాఖలుచేసిన కాగితము యంత్రసాహాయ్యములేదే కూర్చిక ఆత్మరములపై నొత్తిదోషియింట్లో అచ్చు చేసిరి. ప్రెస్ ఆఫ్ఫ ప్రకారము డిక్లరేషను పొంది తీరవలెనను నియములు నాతుపుకములు, రాజ దొంగిలాములు పురికొల్పు పుస్తకము, అధ్యంత్రములగు యంత్ర రగింధములు ఏఅచ్చుఆఫీసులో రయారెనవో కమగిని అధికారులు దోషులను క్షించుటకు ఏర్పడినవి. అచ్చు ఒత్తుయం డ్రియలేదే మిగిలిన యొక్కవస్తువులన్నను లాభమేమని చెప్పట ఆత్మరకారము న్యాయసమ్యక్తముకాదు. ఏలనగా అచ్చుయంత్రము లేనంతమాత్రమున తక్కినవస్తువు లున్నను పరవాలేదనిచెప్ప పక్షమునపైస్సుఅత్తుఉండికూడలాభములేక

పోవును. కేపు ఒకడు యంత్రము తక్కు తక్కిన వస్తువులన్నటిని సంపాదించి యితర సాహాయ్యముల వలన యాకేసులోని దోషమునివలెనే అచ్చుచేయవచ్చును. కేసులో దోషిగానున్న యతడు యిదివరకు కొన్ని కాగితము లను అచ్చుచేసెను. కాత్త్రప్రకారము కేసుకూడనివి కూడ నికముందు యంత్రసాహాయ్యములేకయే, డిక్లరేషనును పొందక యే అచ్చుచేయగలడు. ఇన్స్పెక్టరు సాక్ష్యమును బట్టికూడగా నిటీవల పంచివెట్టుటకు నీల లేని కాగితములు పంచివెట్టబడిన వనియు, ఆ కాగితములు యాదోషి అచ్చుచేసినాడని చెప్పటకు తగిన సాక్ష్యములేదని చెప్పెను. దోషి ఇంట్లో అచ్చుకూర్చి యున్న విషయమైనను అచ్చుచేయరానిది కాదు. ఐనను యా నేరము నుండి తప్పించుకొనుట నీలలేదు. ఏల యందుగా? ఇతనివద్ద అచ్చుచేయుటకు కావలసిన సామగ్రి యంతయు కల దు. కాబట్టి కేపు అచ్చుచేయుటకు కూడని విషయమును అచ్చుచేయవచ్చును.

కాబట్టి యాదోషికి 200 రూపాయల జరిమానా విధింపబడినది. అది యచ్చుకోలేని యెడల 6 వారముల విడి ఖయిదు అనుభవించవలెను.

మెయిలు స్త్రీమర్లు.

బొంబాయి ఫిబ్రవరి 3:—జనవరి 18వ తేది టపాలలో బయలుదేరిన మెయిలు స్త్రీమర్లు బొంబాయికి మూడు దినము లాలస్యముగ వచ్చును. శుక్రవారమునకు బదులు గ నది 8 వ తేది సోమవారము ఉదయమునకువచ్చును.

స్థలములేనిదే ట్రాము యెక్కుట.

జరిమానా విధింపబడుట. బొంబాయి ఫిబ్రవరి 3:—బొంబాయి ట్రామ్వేకంపెనీ వారి నిబంధనలకు వ్యతిరేకముగ నడచుచున్నకై ఒక్కొక్క నేరమునకు 10 రూపాయలవంతున 50.00 బాలసారాయన వానికి జరిమానా విధింపబడినది. స్థలములేదని ట్రామ్వే అధికారి చెప్పుచున్నను, బాలసారా విధిక ట్రాములోనికివచ్చెను. గుమ్మమునకు అడ్డుముగ చేసిన కమ్మిని తీసికొని ట్రాములోనికి యెక్కెను. వానిమీద నితడు హైకోర్టుకు అప్పీలు చేసి కొనెను. కాని శిక్ష ఖానుమరుపబడినది.

బండ్ల దొంగలగుంపు.

పూనా ఫిబ్రవరి 3:—బండ్లాలను దొంగజాలివారు 47 గురు పూనా అడ్డిషనలు జడ్జిగారు ధాలావారము వి. సి. ఎస్. గారి యెదుట నేడు విచారి పబడుచున్నారు. వీరు గుంపులు గుంపులుగ కూడ 1887 మొదలు 1905 వరకును దొంగతనములు చేయుచున్నారు. మునుగులు, మున్నగువస్తువు లను 18 వేల రూపాయలవి వీరుదొంగిలించిరి. ఈవస్తువులు కోర్టుకు తీసికొనిరాబడినవి. ముద్రాయలలో 5 గురు నేరము నొప్పుకొనిరి. తక్కినవారు కొన్ని సంవత్సరములనుండి దొంగ తనములేనియు చేయలేదని చెప్పుకొనిరి సచివస్పెక్టరు రామ చంద్ర రఘునాథుగారి సాక్ష్యమువలన నీసంగతులు తెలియు చున్నవి:—

కలకత్త సేవనుండి ఒకబండ్లాలను 1200 రూపాయలవంతున రెండుమని యార్దరులు పంపబడినవి దీనివలన అసలొకదొంగల గుంపున్నట్లు బయటపడినది ఈమమ్మ రామదాసుఅనునతనికి సతారాజిల్లాలోని రూయిగ్రామమునకు పంపబడినది దొరతన మువారికి అనుమానము కలిగి సామ్మను తమ స్వాధీనముచేసి కొనిరి రామదాసు క్షీంపబడినాడు ఈగుంపులోని దొంగల కెప్పుడెప్పుడు మని యార్దరులు వచ్చినవి సాక్షివివరించెను 1908, 09, 10 సంవత్సరము 8 వేల రూపాయల మని యార్ద రులు వచ్చినవి కేసులో 475 మంది సాక్షులున్నారు వీరిలో 125 ఫిర్యాదులు 30 మంది నీతితో కలిసి దొంగతనములుచేసి నవారు 30 మంది పోలీసువారు మున్నగు వారున్నార కేసు రెండుమాసములవరకు జరుగవచ్చును.

బొమ్మల దొంగతనము.

పూనా ఫిబ్రవరి 3:—కలకత్తానగరమునందలి హార్ అండర్ను అను కంపెనీవారు సతారాలోని ఖాలోనుగారికి క్రిష్ణమును పండుగకు బొమ్మలను పంపింపవస్తువులను రైలుపై సార్నెల్గా పంపిరి. ఈపార్సెల్లోని బొమ్మలను కూమ్ము అను గార్డు దొంగిలించినట్లు నేరము మోపబడినది. కాబట్టి ఏమేమి వస్తువులను పంపినారో అండర్ను కంపెనీమేజరు వద్ద సాక్ష్యము పుచ్చుకోవలసినదని సతారాజిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారు కలకత్తా మేజిస్ట్రేటు గారిని కోరిరి.

తెయ్యలునుండి తప్పించుకొనుట

పునా ఫిబ్రవరి 3:—తెయ్యలు 27 వ తారీఖున బెల్లా ము తెయ్యలలో పెద్ద గొంతులు తెయ్యలు జరిగినది, ఇది సందుచేసి కొని 5 గొంతులు ఖయదీల పోయింది. వారు చిక్కినారు ఈ గొంతులలోను జరిగినప్పుడు సామోపుటకు ప్రయత్నించిన మరీ ముప్పైమందిని బెల్లా గాము మేజిస్ట్రేటుగారు విచారించుచున్నారు, ఈ గోలలో 18 మంది ఖయదీల ప్రాణములు పోయినవి,

జంతుబాధా నివారణ సంఘము.

కొత్తరకపుబండిని కనిపెట్టుట.

బొంబాయి ఫిబ్రవరి 3:—ఇదివరకు యెద్దులలాగు చున్న బండివలె యెద్దులకు చాలాపాధక నన్న దనుకలంపుతో వైసంఘమువారునులభ్యుగమునుకలకములబండికి ఒకదానిని కొత్తగా కనిపెట్టిరి. ఈబండిపేరు మొత్తముగా 175 రూపాయలకువెగా అగును. బండి 40 పానుల బరువును, 3000 పానుల బరువును మెయ్యలకు విలుగనుండును, ప్రస్తుతము బొంబాయిలోని యెద్దుబండ్లు 800 పానుల బరువుగలవిగాన, 1772 పానుల బరువును మెయ్యలవిగాను ఉన్నవి. కాడి కే కలము కొత్తరకముగా నున్నది, ఈకాడి ప్రస్తుతపుకాడికన్న యెద్దులకు యెక్కువ సౌఖ్యముగానుండుటకు జింతుకేకు వేయబడియున్నది. ఈకేకులో యెద్దు అట్టుకుపుండు పడకుండగోయు గొప్పకణము కలదు,

కలకత్తా

సివిలుఅసిస్టాంటు సర్జనులు

సర్దునులు ఆక్టింగుచేయుచుండుట.

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 3:—గజెట్టులోనిట్లు ప్రకటించబడినది.—బంగాళములో సర్దునులు నియమించబడిన సివిలుఅసిస్టాంటు సర్దునుల తీరును వృద్ధిచేయుటకు ఇండియా దొరతనమువారు శాంక్షనుచేసిరి. వీరికి 350 రూపాయలు మొదలు 500 రూపాయలవరకు జీతము ముట్టుచున్నది. ప్రస్తుతము కడచిన పెద్దెంబరు 24 వ తేది మొదలు 400 మొదలు, 600 వరకు వృద్ధిచేయబడినది.

కేకహార్డుగారిని శారవించుట.

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 3:—వీరు భార్యసహితముగా కొద్ది కొజలలో కలకత్తానుండి ఇంగ్లండు వెళ్లుదురు. వీరుసంపాదనకు, దాతలు, రోమనా కేటోలిక్ మతస్థులు; కేకహార్డుగారి సంఘసేవనుగురించి మాట్లాడుచు కలకత్తా అన్ని బిషపుగారు వారి సంఘసేవను పొగడిరి. కేకహార్డుగారు కలకత్తానగరము నందు నిరుపేదలకు మురికిపిల్లలకు వెళ్లుచుండురనియు, మొన్నటిఆదివారమునాడు కేకహార్డుగారు బెంగాలుగవర్నరు గారితో కలసి మురికిపిల్లలను చూచివచ్చిరనియు చెప్పిరి.

బెంగాలు చెలకుపంట.

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 3:—1914-15 సం॥ బెంగాలులో 60 లక్షల 8 వందలరెండు వందల డెడెయిలు చెలకె తయారగును. ఈసంవత్సరము బెంగాలులో నూటికి 82 వంతుల చొప్పునపండుట.

కలకత్తా క్లబ్బు

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 3:—కలకత్తాలో కొత్తగా నిర్మింపబడిన క్లబ్బును నిన్న బంగారేగవర్నరుగారు ప్రారంభించిరి. దీనికి చాలమంది యుద్యోగులు మున్నగువారు దయచేసిరి.

కలకత్తా హైకోర్టు

అప్పీలు దాఖలు చేసికొనుట.

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 3:—దారిపాలకుడు కేసులో పరార్చేయిన మదనమోహన భవతును అను నదిని యింటిలో దాచిపెట్టిన కలకత్తాలోని శంధతరగతి ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారు, ప్రస్తుత చంద్రభాట్ట సిలు అను నతనికి సంవత్సరము కఠినశిక్షను విధించిరి. దానిమీద నీతడు కలకత్తా హైకోర్టులో నప్పీలుచేయగా, సెడు, న్యాయమూర్తులు నైచరు, బిదికాపుగారు దాఖలు చేసికొనిరి.

బంగాళా అసియా సంఘము

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 4:—బంగాళములో ఆశియా సంఘమువారి సాంవత్సరిక సభ నిన్న రాత్రి కలకత్తాలో జరిగినది, కార్యకేట ప్రభువుగా అగ్రాన్యూస్ పత్రికము వహించిరి, ఈ సంఘమువారి యభివృద్ధి తీవ్రమంద నున్నదని కను పరచుచు సర్ ఆనెల్ షో ముఖర్ జీ గా రొక న్యాయమును చదివిరి. కొత్త భవనములను నిర్మింపని ప్రస్తుతము ఆసియేవలది సర్ వియోనార్డుగారు గారు మాండు సంవత్సరమునకు అభ్యుత్థులుగ నియమింపబడిరి.

ఎగుమతి దిగుమతులు.

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 3:—హిందూదేశపు సరిహద్దులకు అవతలనున్న దేశములనుండి 1914 ఏప్రిలుముదలు ఆక్టోబరు నెలవరకు నరకులుగాని, భవనముగాని 543 లక్షరూపాయల విలువగలది దిగుమతియైనది. 1913 సం॥ ఆదే నెలలలో 541 లక్షల రూపాయల విలువగలది దిగుమతియైనది. హిందూదేశము సరిహద్దులదాటి 1914 సం॥ లో 510 లక్షల రూపాయల విలువగల నరకు ఎగుమతియైనది 1913 సం॥ లో 508 లక్షల విలువగలది ఎగుమతియైనది.

జర్మనీకి ఆహారపదార్థములను పంపుట.

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 3:—స్టేట్సుమన్ ఫ్రెంచ్ యాక్రింది ట్రిటిగ్రాము వచ్చిరి:—ఆహారపదార్థములను గురించి ప్రత్యేకముగ చదివి జ్ఞానమును సంపాదించుకొను రషియన్ పండితులకు జర్మనీయొక్క ఆర్థికస్థితి చక్కగా తెలియును వీరు జర్మనీదేశపు ఆహారపదార్థములను గురించి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—జర్మనీదేశమువారు ఆహారపదార్థముల సప్లయనిగూర్చి తయారుచేసిన కేక్కులు వరిగాలేవు ఉన్నదానికి ఆనేకకల్లు పెంచివేయబడియున్నవి 1915 సం॥పు ఫలసాయము వచ్చులోగా జర్మనీలో ఆహారపదార్థముల యిబ్బంది కలుగవచ్చును బహుశా మేనెల ఆప్రాంతమున యిబ్బంది రావచ్చును అని “ఫ్రాంకో ఫర్ట బీటంగు” అను జర్మను పత్రికే యిటీవల వ్రాసినది కాని జర్మనీవారి ఆహారపదార్థముల సప్లయ ఏప్రిలుము నెలాఖరువరకు వచ్చును తరువాతి సప్లయలేదు అని రషియన్ ప్రవీణులు వ్రాసిరి

పడవకురంధముచేసి మునుముట

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 4:—పడవకురంధమునకు నతడు తన స్వాగీయములను పడవకు రంధ్రముచేసి మునుముటలో సహాయము చేసిరి. కలకత్తా హైకోర్టులో నిన్న న్యాయమూర్తి ట్యూనసుగారు జారీసాహాయ్యముతో విచారించి కొంత జరిమానాను, ఒక సంవత్సరము కఠిన ఖయదును విధించిరి.

అస్సాము

సర్ జేమ్సు బక్లింగ్ హుమగారి స్మరణచిహ్నము.

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 3:—సర్ జేమ్సు బక్లింగ్ హుమగారి కి శిష్యురణ చిహ్నము నేర్పాటు చేయుటకు కొంతసామ్యము వందా చేయు బడినది. వీరు, చాల కాలము అస్సాము లోవలెటువోయ్య పరిశ్రమనకు నాయకులుగనున్నారు. ఇందువలన స్మరణచిహ్నముక్రింద వనూలయిన సామ్యులోచాలభాగము నీపటాలమువారికి ఒకఫిరంగిని కొనియిచ్చుటకు ఇండియన్ టీసంఘముయొక్క అస్సాము శాఖవారు నూచించిన దానిమీద నిర్ధారణచేయబడినది. ఇట్లు చేయుట కీర్తిశ్రేణులయిన బక్లింగ్ హుమగారి యుద్దేశము ననుసరించుచేయుండును.

లానాకోర్టు

శాంతితిరుగ యెట్లువచ్చినది?

లానాకోర్టు ఫిబ్రవరి 3:—పాలసింగు అనునతడు శాంతి అను స్త్రీని చూపినట్లు ఒప్పుకొనెను. ఈమెతనమును కొందరుకూడ గుర్తించిరి. తరువాత కేసువిచారణ జరుగుచుండగా నీమె కొర్టులోనికివచ్చి కనుపడినది. దీనినిగురించి లానాకోర్టులోని జల్లిటనుపత్రిక యాక్రిందివరములను ప్రకటించుచున్నది. శాంతి కనుపించుటలేదని, మొదట పోలీసువారికి తెలియ చేయుబడినది. తరువాత ఖురువాలాయందలి సుబిక్వాక్టరు విచారించి, గ్రాముములో శాంతిలేదని తెలియ తెనెను. శాంతి తీసికొనవచ్చి కనపరచుటసినదని, ఇనస్పెక్టరు పాలసింగును అడిగెను. పాలసింగు డిజిటలైజ్మడు, జారను చాలా సమీపమున కేసుకుడి పడియుండెను. దానిమీద జారను చాలాలోని సుబిక్వాక్టరు విచారణప్రారంభించి శాంతి కనుపించుటలేదని తెలిసినతరువాత, సంగతి సందర్భములను తెలిసికొనుటకై లోభాతుబయలుదేరును. వీరితో ఇనస్పెక్టరు ఒకరును, ఫేరానువాల సుబిక్వాక్టరును కూడనుండిరి. ఈలోపుగ పాలసింగు, తిరిగివచ్చినాడు. శాంతినితాను హత్య చేసినట్లు ఒప్పుకొనెను. కాని తరువాత యత్నముచేసి యుండలేదని తిరిగి తెలిపెను పోలీసువారి కేమీయు నితరాధారములు దొరకక సింగు నుమిడుట చేయుటకు కొంత తరువాత శాంతియే వచ్చినది, ఈమెను పాలసింగు వెంటగొని పోయినట్లు చెప్పుచున్నది,

అలహాబాదు

బ్యాంకులో దొంగతనము

అరలక్ష పోవుట

అలహాబాదు ఫిబ్రవరి 3:—మీరతు బ్యాంకు జవానగు వారీ మహమ్మదు అను నతడు బ్యాంకుల నుండి 50 వేల

రూపాయలను దొంగించె. ఇతడు బ్యాంకునుండి పోస్టాఫీసుకు అరనోట్లు పెట్టిసిలుచేసిన కవర్లను తీసికొని 25 ఫిమాచేసి వచ్చుచుండును. ఒకనాడు కనగరూదకన్న సీకెం చెట్టు చెదరకుండ చాటుతోతీసి కవర్లను విప్పి అర.క్ష రూపాయల నోట్లను కాశేసి, కవరులో తెల్ల కాగితములను పెట్టి తిరిగి ఆ సీకెనే అంటించి ఫిమాచేసెను కవరును ఏమో సురుగానిప్పినది వారీమహమ్మదు వుండున్న వారీ మహమ్మదు అను స్త్రీ ఇట్లుచెప్పినది:—కుక్రవారమునాడు ఉదయము మీరతు డిప్యూటీపోలీసులో కానిస్టేబిల్ గనున్న వారీమహమ్మదుకు అబ్బోవచ్చెను. ఆరోజు 1½ రెండుగంటలవేళ వారీమహమ్మదు బ్యాంకు ఆవరణలోనున్న ఇంటికివచ్చి నేను, అతనితమ్ముడు చూచుచుండగా సిలుచేసియున్న నీలిరంగు కవరును చాటుతో సీక్కు యెత్తిచేసినిపెను, నోట్లనుతీసికొని, వానిబదులు చిత్తుకాగితములను పెట్టెను నోట్లను ఒకపెట్టెలో పెట్టి, దాని తాళపుచెవి తవ్వడనే యుంచుకొనెను. కవరును యెప్పటివలెనే సిలుచేసెను.

మరునాడు రెండుగంటలవేళ యిక్కోకవరును తెచ్చి అదే ప్రకారము చేసెను. తరువాత నోట్లను మార్పిన విధము తెలుసుబడినది. ఒకమాట్లు వారీ మహమ్మదు 9000 రూపాయల నోట్లను 4½ వేలకు అమ్మిచేసెను. ఇతనికి వాలుగు సంవత్సరముల కఠినశిక్ష, 3 నెలల ఏకాంతశిక్ష, 2000 రూపాయల జరిమానా విధింపబడినది. ఇతనికి సాహాయ్యము చేసిన యితర దోషస్థులవద్ద దొరకిన 17 వేల రూపాయలు అప్పురు ఇండియా బ్యాంకుకు పంపుగట్లు ఉత్తరువైనది. జరిమానా రెండువేలు వనూలైన పక్షమున గవర్న మెంటువారు ఖర్చుల క్రింద జమకట్టుకొను నట్లు తీర్మానియినది. ఇతనికి సాహాయ్యము చేసిన మరియొద్దరు జవానలకు చెరి రెండు సంవత్సరముల కఠినఖయదు, చెరి రెండు నెలల ఏకాంతవాస శిక్ష, చెరి 500 రూపాయల జరిమానా విధింపబడినది, ఇంకొకనికి మూడు సంవత్సరముల 9 నెలలు కఠిన శిక్ష, రెండునెలలు ఏకాంతవాస శిక్ష విధింపబడినది,

డెల్లీ

అకాల వర్షము.

డెల్లీ ఫిబ్రవరి 3:—నేడు డెల్లీలో విపరీతము వర్షము కురిసినది. మధ్యాహ్నము లోగంటలు మొదలుకొని రాత్రి 9½ గంటల వరకు కుండలవలె వర్షమురొందినట్లు వర్షించి గాలి తీవ్రముగ విచెను. డెల్లీ ప్రాంతముల నున్న పల్లపు నేలవైదేరాలుచేసికొనియున్న నేనలకు నీటి ప్రవాహమువల యిబ్బంది కలుగు నేమోనని భయముపుట్టినదిగాని, అచ్చట లోలైనకందకములుండటవలన యిబ్బంది తప్పపోయినది. నెయిట్టుడేరాలలోనున్న వారి నటివలన గొప్పయిబ్బంది కలిగినది.

హైకోర్టు అడిషనలు జడ్జిలు.

డెల్లీ ఫిబ్రవరి 3:—నెలవారమున్నగు వానిసందర్భములలో హైకోర్టు శాశ్వతపు జడ్జిలకుతలనే అడిషనలు జడ్జిలకున, సమాన అధికారములుండునట్లు ఇండియా ప్రభుత్వము వారు నూచించగా హిందూదేశపు మంత్రిగా రంగీకరించిరి.

హిందూదేశములోని ర గులపరిశ్రమ.

డెల్లీ ఫిబ్రవరి 3:—రంగులకు పనికివచ్చు పదార్థములు ఇంగ్లండులో కంటెకు, హిందూదేశములో నెట్టువగ కావలసియున్నది. దీనిని బట్టి హిందూదేశములోని రంగులపరిశ్రమయొక్క వ్యాప్తి గ్రహించుకొనునది వైశ్వానరవోర్డు వారికయ్యతరములో తెలుపుచున్నది. యుద్ధమువలన కలిగిన సం దర్భములకు తగినట్లు పరిష్కారముకై బ్రిటిషు అలిజలైనకంపెనీ వారు తమకంపెనీని వృద్ధిచేయు చున్నారు. వీరు ఇంగ్లండులో కావలసినరంగు పదార్థములనున్న టిని యిది వరకే సప్లయచేయ గలిగియున్నారు. హిందూదేశములో కావలసినదానిలో కొంత సప్లయచేయగలరు. మూడు వాలుగు మాసములలో, వీరు తయారుచేయు సరకు చాలవృద్ధియగును.

ఒకనిధముగు క్రిమిన్యాధి.

కరపత్రికములను ప్రకటించుట.

డెల్లీ ఫిబ్రవరి 3:—(Hook-Worm) అను క్రిమిన్యాధిగురించి, మేజరు క్లైటును తీసు వి. ఎఫ్. ఎన్ గారొకకర పత్రికను ప్రకటించిరి. ఈకాగితములను ఇండియా ప్రభుత్వము వారు అయా సానికడొరతనమువారికి పంపుచున్నారు. వీనిని దేశభాషలలోనికి తెర్జుమాచేయించి పంచిపెట్టుటకు కూడ వీరు నూచించుచున్నారు.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY).

THE GREAT
EUROPEAN WAR.
WAR NEWS.

GREAT BRITAIN.

Wounded Indians Arrive at Brighton.

LONDON, February 2.
Five hundred wounded Indians arrived at Brighton yesterday. They were cheered as they drove through the streets in ambulances. Most of them were accommodated at the new hospital in the Downs, which was formerly a workhouse.

Ways of Dealing With Submarines.

The "Times" naval correspondent states that the shores of Ireland and Scotland being searched for a basis of supply, he sees two ways to lessen or prevent such interference with commerce. One is provision of convoys for smaller and slower traders, which owners are unlikely to favour, and the other is in the hands of the mercantile masters themselves. Now that they are aware of the risk, it is for them to exercise caution and exhibit the traditional spirit which has animated the British mercantile marine. Submarines are both vulnerable and slow. They can be run down or evaded.

FRANCE.

Paris Report.

The Artillery Struggle.

LONDON, February 2.
PARIS.—The communique says:—Yesterday the artillery struggle was continued with redoubled intensity.

German Attacks Repulsed.

A series of German attacks of secondary importance was repulsed.

German Losses Serious.

The communique adds that the German losses in the artillery fighting were serious. The cannonade was particularly violent in the Ypres district.

British Counter-attacks Gain Several Trenches.

A German regiment attacked the British towards Guinchy and momentarily beat them back, but a series of counter-attacks regained lost ground and progressed beyond, capturing a number of the enemy's trenches.

A Brilliant Affair for the Allies.

The action along the La Bassée-Bethunes road was a very brilliant affair for our infantry. The Germans were at least a battalion strong. The first two attacks were broken by our fire. A third forced an entrance into one trench, but a bayonet counter-attack immediately threw the enemy into confusion, and only a few Germans regained their own trenches.

Effect of Allies' Heavy Guns.

Our heavy guns caused two explosions at Noyon station, and the smoke lasted for two and half hours.

Progress in Perthes.

We continue to progress methodically in the region of Perthes. We have occupied yet another wood in the Perthes district.

Enemy's Unsuccessful Artillery Attempts.

LONDON, February 3.
PARIS.—Last night's communique said:—Between the sea and Lys, the German artillery unsuccessfully attempted to silence ours. There was a fusillade on Monday night in the Arras sector, but no infantry attack. We damaged the enemy batteries near Soissons and repulsed an infantry attack at St. Paul. We further advanced near Perthesles Hurlus and repulsed a German attack on Bagatelle in Argonne. There was a cannonade at night time at Uffholtz. We advanced towards Burnhaupt-le Bas in the Vosges.

The Dunkirk Incident.

LONDON, February 3.
German airman dropped bombs on Dunkirk on Sunday night. Anti-aircraft guns bombarded them for two hours and finally allied airmen chased the raiders. The Germans have evacuated Cernay in Alsace, which was rendered untenable by French artillery fire.

The "Eyewitness" at Headquarters says:—We celebrated the Kaiser's birthday by shelling a house near Messines and saw the occupants running in all directions. Then the buildings exploded. The house had been used as a magazine for bombs and grenades. The Germans on the Friday made two determined attacks against our centre and right between the La Bassée canal and Bethune road. Our men established in brickfields gave enemy the warmest reception, and the latter retreated leaving fifty dead. At one point alone, they gained a small portion of the trench further southward, but a bayonet counter-attack killed every German. The same thing happened close to the Bethune road where the enemy gained another of our trenches only to be bayoneted to a man. Germans lay thick all along our line. The British casualties were slight. The attack along the line Guinchy Zonne Beke was a costly failure, resulting only in a great waste of life and many prisoners. It is said that the attacks were made by fresh troops.

RUSSIA.

Enemy's Unsuccessful Attempts

LONDON, February 3.
PETROGRAD.—An official statement says a German attack in the morning of February 1st, North of Bolimoff, was repulsed with heavy loss to the enemy. A very determined battle occurred in the south of the village of

TELEGRAMS.

Goumine. We regained the advanced trenches lost on January 31st south of Pilitza on the Dounetz. The enemy kept up a severe fire, but their efforts to advance were unsuccessful. In the Carpathians on January 31st and following day the Russians advanced in fighting in the Dukla pass, and traversed the principal pass capturing guns and howitzers and many prisoners. The Russians repelled an attack south-east of the Ujek pass with enormous German losses.

GERMANY.

The Food Scarcity in Germany

The "Tageblatt" states that from to-day every inhabitant of Berlin is entitled to a maximum of two kilograms of bread and flour. Persons able to buy other food are urged to lessen. (Censored).

Figures not Accurate.

CALCUTTA, February 3.
"Statesmans" cablegram says:—Russian statisticians who made a special study of the movements of grain and are especially well informed on German economics, state that the figures on which the German Government have based their estimates of food supply are seriously exaggerated. Frankfurter Zeitung recently admitted that there should be critical months before the harvest of 1915 and indicated that a critical period might begin as early as the middle of May. Russian experts now declare that German stocks cannot last beyond the end of April.

Pan-German Organisation.

LONDON, February 3.
American papers are indignant at the propaganda made by Pan-German organisations in America, because they have threatened to exercise voting influence against non-supporters. The papers say that the American people will not indefinitely submit to aliens meddling with their domestic affairs.

A German Cruiser Damaged.

A Rotterdam message to Times says:—The Correspondent has indisputable information that the German cruiser Seydlitz returned from the North Sea battle very seriously damaged having also suffered heavy loss of life.

AUSTRIA.

Stirring Scenes.

LONDON, February 3.
MELBOURNE.—Stirring scenes were witnessed at the departure of the second contingent. Crowds on the pier sang "Australia will be there" which has superseded "Tipperary" as a brigade chorus.

HOLLAND.

A Naval Lieutenant's Demise.

LONDON, February 3.
AMSTERDAM.—General von Kluck's eldest son, a naval lieutenant, has been killed in an artillery engagement on the Dumer.

EGYPT.

Turkish Action Deprecated.

LONDON, February 2.
The Mahomedans of Nigeria have addressed a telegram to the Sultan of Turkey deprecating Turkey's action in supporting the Germans and imploring him to desist from the present courses.

The Suez Canal.

Reports of Closure Contradicted.

LONDON, February 2.
Reports of the closure of the Suez Canal are contradicted by the Company which declares that traffic is proceeding as usual.

GENERAL NEWS

GREAT BRITAIN.

House of Commons.

LONDON, February 2.
Replying to questions in the Commons. Mr. Asquith said that he would shortly fix a date for the consideration of Indian and other subjects.

The Select Committee of the Commons recommends considerable advances in allowances to widows and wives and children and disablement pensions. It considers that no totally disabled combatant should have an income of less than 25 shillings a week.

Reassembly of the House.

The House of Commons reassembled to-day. Considering that two hundred members are on active service the attendance was large except on the Irish benches.

Inquiry into Food Prices.

Mr. Asquith informed Mr. Arthur Henderson that the committee of inquiry into food prices was investigating most carefully and would complete its inquiry as speedily as possible and the Commons would have the opportunity of discussing the question.

Mr. Asquith's Welcome to the Opposition.

Mr. Asquith made a brief statement welcoming the Opposition's criticisms and co-operation.

Professor Geddes's Lost Collections.

An Appeal for Restitution

LONDON, February 2.
Mr. John Burns has the signed appeal for £1,000, to replace town planning exhibits belonging to Professor Geddes, which were lost on board the "Clan Grant" which

TELEGRAMS.

was sunk by the "Emden." The appeal says:—Professor Geddes' mission affords a special opportunity of recognising the loyalty of Indians fighting by our side. By contributing to the restitution of the collection we shall usefully aid the revival of Indian life which is now beginning.

Engineering Works.

LONDON, February 3.
A Home correspondent writes to a contemporary:—The Great Engineering firm of Armstrong Whitworth and Co. have just acquired the works of Argyll Motors at Alexandria, near Dumbarton. The establishment, which is one of great size, is to be used henceforth for armament manufacture only. This will give Scotland a second arms factory, the other being the establishment of Messrs. William Beardmore and Company at Glasgow.

AMERICA.

A Dynamite Outrage.

LONDON, February 2.
NEW YORK.—Considerable sensation has been caused by a dynamite outrage on the important railway bridge over the Saint Croix river on the main frontier on the direct route to Montreal and St. John's New Brunswick. One of the spans was slightly damaged. A man, claiming to be a German officer, has been arrested on the American side on suspicion.

LONDON, February 3.
CHICAGO.—May wheat closed at 165 cents, the highest for seventeen years. There were wild scenes in the pit.

GERMANY.

A New Scheme for Stamping Coins.

LONDON, February 2.
Germany has evolved another scheme to prevent people from hoarding gold. It is announced that in future the Reich's bank will specially stamp all gold coins in circulation. Gold coins without the stamp will only be changed at great loss.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

WAR NEWS.

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, February 3.
The Viceroy has received the following from the Secretary of State for India dated the 2nd February:—Shipping is proceeding as usual upon the Mersey and if the Germans' main object was to create panic at Liverpool they have again failed in producing the effect they anticipated. The bulk of Liverpool traffic is that of the Atlantic liners and the passengers' and cargo liners and their losses up to the present time are extraordinarily small though at early stages of war they had to run gauntlet of fastest German cruisers. Ship owners do not attach much importance to the action of submarines which when compared to the vessel of the "Emden" type is comparatively harmless. Confidence is felt that the admiralty will assuredly take steps to counter this attack as they did with that of the mercantile raiders on the seas and the merchant seamen have ways of improvising the methods of defence. When the hostile boat come alongside then they will probably prove in groups in the narrow waters so as to support one another. In any case the naval authorities will not change the strategic policy owing to new development. From west nothing important is reported. At the eastern front Russians continue to fight and make slight progress. In East Prussia on the left bank of the Vistula fierce attacks and counter-attacks take place and the important battle in the Carpathians continues. The Germans claim to command Utek Pass but the Russians say their position in the Carpathians is on the whole solid.

BOMBAY.

The Operations in Persian Gulf and Mesopotamia.

A Correspondent's Account.

BOMBAY, February 3.
The "Times of India" publishes from a correspondent a comprehensive account of the operations at the head of the Persian Gulf and in Mesopotamia from the bombardment of the port at Fao to the occupation of Kurnah. The correspondent mentions that the operations were somewhat interfered with by storms, and, referring to the operations which preceded the occupation of Basrah, he mentions that an attempt was made to block the river a few miles above Mahomessarah by sinking ships and placing batteries of guns on the bank and watching the river with a motor patrol boat supported by a gun boat. The British gun boat "Espegle," however, silenced the battery, sunk the motorboat and put the gun-boat to flight. Basrah was found in a state of turmoil owing to some of the Arabs having looted the local Customs House and the neighbourhood. "Our land force," says the correspondent, "after a night march from Sahil arrived on the outskirts of Basrah about the same date, and in a day or two distributed about the Ashyr river port and Basrah. The troops were kept very busy up to the beginning of December in restoring order, disarming the Arabs, landing stores and carrying out much needed sanitary measures in many parts of the very picturesque but filthy town. A hospital was also established on the river at the Shiekh of Mahammerah's palace. Meanwhile Subah Bey Wali of Basrah, at the head of a Turkish force, was reported to be at Kurnah at the junction of the Tigris and Euphrates, and three regiments, with some field and mountain guns, were sent up the stream on the 3rd December in river steamers and flats belonging to Basrah Trading Companies, their advance being covered by the "Espegle," "Odin and Lawrence." These troops disembarked early next day about 4 miles below Kurnah at the junction of the Suez Canal with Shat-el-Arab, and, marching

TELEGRAMS.

up the left flank of the river, attacked the enemy, who had occupied the same side, their left on the Mazera village and their right on the river a mile or so below Kurnah. The infantry, helped by the artillery and naval guns, cleared the village and, having driven the rest of the enemy out of their favourite position, the edge of the date palms, and advancing through trees, came under heavy fire at close range from the loop-holed brick-houses and entrenchments of Kurnah on the opposite bank of the Tigris. It being impossible to advance any further, and the Turkish position having been reconnoitred, the force was ordered to retire to where the steamers were anchored and bivouac in a perimeter camp on the Swaib Canal.

The steamers, having taken the wounded and prisoners back to Basra, returned on the 6th and that evening a rather feeble demonstration was made by the enemy on a part of our outpost line. Our troops attacked the Mazera position which had been re-occupied in force by the Turks. A lively action ended in the complete defeat, with heavy loss, of the Turkish and Arah troops on the left bank of the river. They were driven into the open, and, having been turned out of their last trenches, without waiting to come to close quarters, streamed away across the desert, under artillery and long range rifle fire, to a point some miles up the river, where a steamer and numbers of dhows were apparently waiting for them.

The following morning the force reconnoitred for about four miles beyond Mazera up the eastern side of the Tigris, picking up, on the way, some of the enemy's wounded and some Arabs who gave themselves up as prisoners. Here the river banks were quite open (the date groves having ceased two miles above Kurnah) and there were abundant traces of the enemy's defeat the previous day, and of their hurried embarkation, such as ammunition, gun, clothing and letters and papers lying about, also, a steel flat loaded with ails.

PUNJAB.

Raiding Submarines.
Their Radius of Action.

LAHORE, February 3.

The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cables on 1st February:—The Naval correspondent of the "Morning Post" points out that the supposed radius of action of German submarines, 2,000 miles, equals a distance from Zeebrugge to Fleetwood and back. The inference is that the raiders are supplied from a vessel or haven.

UNITED PROVINCES

Fighting on West Front.
Attacks on the British Position.

ALAHABAD, February 3.

The "Pioneer's" London correspondent cables:—The desperate attacks made by the Germans on the British position have recoiled heavily upon the enemy. Parts of our line were pushed back, but reinforcements came and the enemy was in each case driven out and suffered heavy losses. In the retirement they attempted to blow up the trenches as they vacated them, not wholly without success. Our troops behaved with wonderful courage. There are numerous cases of special mention. The missing, presumably captured, includes Major Arthur B. Morrison Btl. The attacks were sustained for the week ended yesterday.

A Suppressed Telegram.
From the Tsar to the Kaiser.

A telegram from the Tsar to the Kaiser dated the 29th July, suppressed by Germany, just issued by the Russian Foreign Office, mentions the difference between the friendly tone of the Kaiser and that of the Ambassador's note, and concludes: "It would be right to give over the Austro-Serbian problem to the Hague Conference. I trust in your wisdom and friendship."

GENERAL NEWS.

DELHI.

Extension of Time for Repayment of Loans.

DELHI, February 3.

The Secretary of State has sanctioned an extension from 1935 to 1915 of the period fixed for repayment of loan rais-

TELEGRAMS.

ed for the construction of the Kidderpore Docks, Calcutta. This was one of the recommendations of the Calcutta Port Facilities Committee which met last year.

An Unusual Thunderstorm.

DELHI, February 3.

Heavy thunderstorm unusual at this time of the year occurred to-day, rain falling heavily from three to half past nine. Low lying ground on which troops are encamped was threatened with flooding but escaped owing to deep trenches. Residents in private tents have been put to considerable inconvenience by water.

CALCUTTA.

CALCUTTA, February 3.

The Buckingham Memorial in Assam.
A Maxim Gun for A. V. Light Horse.

It has been decided to devote the bulk of the funds collected for a memorial to the late Sir James Buckingham to the purchase of a maxim gun for the Assam Valley Light Horse. The decision has been come to on the suggestion of the Assam Branch of the Indian Tea Association, and there is no doubt that it is in accord with what would have been the wishes of the deceased officer, who so long commanded the corps that is to benefit. A trophy to be competed for annually by the corps is also to be provided.

Civil Assistant Surgeons Acting as Surgeons.
Increase of Pay in Bengal.

The Calcutta Gazette notifies the sanction of the Government of India to an increase in the pay of the Civil Assistant Surgeons appointed to be Civil Surgeons in Bengal. The present scale is Rs. 350 rising to 500. With effect from the 21st September last the pay will be Rs. 400 rising to 600.

Conviction for Harboursing an Accused.
Appeal Admitted.

At the High Court, to-day, Justices Fletcher and Beachcroft admitted an appeal of Profulla Chunder Bhattacharya, who was convicted, by the 2nd Presidency Magistrate of Calcutta, of harbouring one Madan Mohun Bhownick, an absconding accused in the Barisal Conspiracy Case and sentenced to one year's rigorous imprisonment.

Farewell to Mr. and Mrs. Gerhard.

Mr. W. Gerhard, a well-known social worker, philanthropist and a member of Roman Catholic community, leaves Calcutta for England to-morrow. Addressing the general council of the Catholic Association of Bengal which had met to bid farewell to Mr. Gerhard, His Grace the Archbishop paid a tribute to Mrs. Gerhard, in the course of which he referred to Mr. Gerhard's habitual visits to the slums, in the last of which on Sunday His Grace understood that he had no less a distinguished companion than His Excellency the Governor of Bengal (Censored.)

Imports and Exports during Seven Months

The total value of the merchandise and treasure imported into British India across the frontier by land during the seven months, April to October 1914 was 543 lakhs compared with 541 lakhs for the corresponding period in the preceeding year. The total value of exports was 510 lakhs as against 503. (Censored.)

BOMBAY.

Rs 10 for Violating the B. T. Co's Bye-Laws.
Sentence of Fine Upheld in Appeal.

BOMBAY, February 3.

At the High Court to-day Justices Heaton and Shah upheld the sentence of fine of Rs 10 imposed on Dr. M. N. Balsara on each count for having violated provisions of bye-laws 2 and 7 of the Bombay Tramway Company. Dr. Balsara boarded the tramcar in which there was no accommodation and he was informed by the tramway employee to that effect. The prosecution stated that in spite of the protest of the conductor the Dr. lifted entrance bar and took his stand in the standing compartment.

A Bampton Gang.

POONA, February 3.

Another batch of 47 in number of the criminal tribe known as the Bamptonas were placed before Mr. Thalaw Ram. I. C. S., Additional Sessions Judge, Poona, to-day, charged under section 401 I. P. C. with being members of a gang organised for the purpose of committing thefts. Operations of the gang cover a period of 18 years from 1887 to 1905 and the property which was exhibited in Court consisted of gold and silver bangles, nose rings, necklets and numerous other articles and formed quite an imposing display. The total value of the property is about

Rs. 18,000.

Five of the accused pleaded guilty and the remainder stated that for the last few years they had done nothing. Evidence of Sub-Inspector Ramchander Raghunath of Islampa, Satara district, went to show that clue to the existence of a gang was obtained by

Five Money Orders

for Rs. 1200 each being sent from Howrah to the Bampton named Ramdass at Bul in the Satara district. These were confiscated by the Government on suspicion and Ramdass was convicted. Witness then gave particulars of the money orders received by the members of the present gang and others amounting in value to Rs. 8000 during the years 1908, 1909 and 1910. There are in all

427 Witnesses

and of these 125 are complainants, 30 accomplices, 75 general and special receivers, 30 police and 40 additional 1 witnesses collected since the committal of the case to the Sessions. The case will probably continue for the two months.

Alleged Theft of Bonbons and Toys.

A commission has been issued by the District Magistrate of Satara for recording the evidence of the Manager of Messrs. Hall and Anderson, Calcutta,

in connection with the case in which guard V Comes is charged with abstracting boxes of bonbons and toys from the Christmas hamper, despatched to the address of Mr. Followes. A. S. P. of Satara.

Prison Escapes Re-captured.

It is reported that five of the convicts who escaped from Belgaum jail when Berads made the attack on the Jail Guard on the night of the 27th December last have been re-captured. Thirty other convicts are under trial before the City Magistrate for attempting to break out at the time of this fatal affray, during which it may be remembered, 18 Berads lost their lives. (Censored)

A Case under the Press Act.

BOMBAY, February 3.

An interesting case under the Press Act was disposed of to-day by Mr. Setalvad, Second Presidency Magistrate, C. I. D. in course of the search, in connection with the theft, found in the house of Swami Guru Madan Mohan Lal, an ascetic, three cases of printing types, composed matter and tins of printing concealed under a stand on which was placed a big idol. Swami was prosecuted for keeping a printing press without declaration under Section 4 of the Act. The defence was that the accused had purchased articles and after purchasing the printing machine he was to make a declaration. In convicting the accused the Magistrate observed that the press need not necessarily consist of printing machine. Anything capable of turning out printed matters was a press. As a matter of fact the leaflet produced in court was printed by simply pressing the paper on the composed matter that was in the accused's possession. The object of the Press act in requiring declaration under section 4 was that authorities might be able to trace the place of printing if obscene, seditious or any other objectionable matter was printed and thus to control printing and publication of such matters. To hold that all materials of printing could not be a press without the employment of a machine would not be justified by the Act. Indeed it would defeat one of the primary objects of the Act, because a person can have all materials for printing as in this case. The accused had printed, and would secretly print most objectionable pamphlets, leaflets, and circulars by simply pressing papers on composed matters without making declaration and keeping the press, and thus easily avoid declaration. As a matter of fact, Inspector's evidence shows that lately some objectionable circulars and leaflets were being circulated, though of course the accused could not, without any evidence, be held responsible in any manner for them. No doubt the composed matter actually found with the accused was not objectionable, but that was beside the point, because the types were there and any other matter could have been composed and printed. The Magistrate fined the accused Rs. 200, with the alternative of six weeks simple imprisonment.

S. P. C. A., Bombay.

BOMBAY, February 3.

At the annual meeting, this evening, of the Bombay Society for prevention of cruelty to animals the report was presented of the work of the Committee during the last four years. This stated that during the two years 1912 and 1913 prosecutions were instituted in 13 and 111 cases against 14 and 813 in 1910 and 1911 respectively, and convictions obtained in 12,573 cases against 13,727 in 1910 and 1911. The cases warned and discharged by the Magistrates numbered 538 or 4 per cent against 7.4 per cent in 1910 and 1911 and 7.3 per cent in 1908 and 1909. The fact testifying to the successful activity of the agents of the society in bringing up only deserving cases of ill treatment of animals, loading of carts in excess of the weight laid down by Police notifications, engaged serious attention of the society. This practice caused sores and other troubles on necks of bullocks from which majority of them were found to suffer. Consequently the systematic campaign was started against these offenders with the result that in 1913 so many as 1584 convictions were obtained against 627 in 1912 and the annual average of only 407 during the preceeding six years. The nominal fines hitherto inflicted on these offenders seemed to have no deterrent effect on them. The circumstance was brought to the notice of the Honorary presidency Magistrates with whose co-operation the evil of overloading of carts had been checked to a great extent. The Governor of Bombay who presided over the meeting said that the Society should not restrict its attention to larger animals but should watch over smaller animals as well.

Application for Adjudication.

BOMBAY, February 3.

On Wednesday, before Justice Davar, sitting in the insolvency court the official liquidator of the Indian Specie Bank made an application to adjudicate Thiroze Ratnagar, a broker, an insolvent and a rule was issued by His Lordship on Ratnagar to show cause why the order should not be made. The petition of the Official Liquidator stated that Ratnagar is indebted to the bank in the sum of Rs. 23,53,93-4-0. This indebtedness according to the petition arises from the fact that on the 27th of September 1913 Ratnagar purchased from the Bank shares in joint stock companies of the value of Rs. 1,44,65,63-4-0 that on the 8th of November 1913 he sold to the Bank the same lot of shares for Rs. 1,21,42,40, the resulting difference between these two colossal sums being Ratnagar's indebtedness to the Bank. His Lordship in the course of his Judgment said the respondent had not shown himself deserving of any consideration. He was unscrupulous gambler and had gambled to an extent which may be remembered that he would not do that if there had not been in existence the Indian Specie Bank which was the very hotbed and hell of every kind of gamble and speculation during the time it existed.

Mail Steamer.

BOMBAY, February 4.

The P. and O. Company's English Mail steamer "Persia" with the outward mails of the 16th Ultimo is expected to arrive in Bombay at daybreak on Monday next the 8th instant.

క ప హ రి.

నీనా 1-3 రూ. 1-0-0. వి. పి. సహా రూ. 1-4-0.



దగ్గర వాసము
కోశము లందు
బలహీనతవలన
ఏర్పడును. ఇది
అనేక విధములు
కై తత్వము వలన
ఏర్పడిన దగ్గ.
శీతకాలమున ప్ర
బలించు దగ్గ.

శ్వాసకోశముల సూక్ష్మ నాళములందు ఏర్పడుదగ్గ.
ఉబ్బినము. క్షయదగ్గ. దగ్గురు సేవించవలసిన
మందు దగ్గువిధమును బట్టియుండును.

వృత్తాంతములు.

ఒక మరణవార్త:—కడచిన బుధవారము నాడు సికందరా బాబులూ, హైదరాబాదు స్పిన్సింగ్ మిల్స్ ఏజెంట్లుగానూ దాన భర్తములకు ప్రసిద్ధిగాంచిన మహాధనికుడు రావుసేపాయి ముస్తాఫా రావుగారు మరణపడించిరి. నివాసముగలది అయిన పేరు మీదుగా కట్టబడిన వాగునందే మింట్ ప్రభిల్డింగు ప్రజేకోత్సవ మొనర్చిరి. జాతి మత వివక్ష లేక కలకాలిది జనులు వారి కర్మాంతరములకు హజరైరి. హైదరాబాదు వాలంటీర్ బ్యాండు వాగుకూడ వాద్యముతో సుగమించిరి. హైదరాబాదు కర్మాంతరములకు వీరు వచ్చుటకదియే మొట్టమొదటి పర్యాయము.

సహకారసంఘ విముఖత్వము:— సహకార సంఘముల కింకను ప్రతికోధము కలదుగాని గతించిన సంవత్సరములందున్నంత తీవ్రముగా లేదు. అల్పదోషములు కొందఱ, అసంఘసభ్యులకు స్వాతంత్ర్యబుద్ధి యభివృద్ధి నొందుచుండుటను చూచి, యది తమ యధికారమునకును లాభములకును భంగకరముగా నుండునని భయపడుచున్నారు. ఒకరిద్దఱు మండలాధికారులుకూడ (ఒకరిద్దఱుమాత్రమే) సహకార సంఘములవలన ప్రభుత్వములో ప్రభుత్వమేర్పడి యది సాధారణమైన మండల పరిపాలనమున కతీతమునని యూహించుచున్నట్లున్నది. అవి పంజాబునందలి సహకారసంఘముల రిజిస్ట్రార్ ఏ. లాంగ్ గారు గత సాంవత్సరాదిక కార్యనిర్వేదన గ్రంథమును చూసియున్నారు.

బ్రిటిష్ ప్రభుత్వంపై సీక్రల సంఘము:— సీక్రల సాపాదనలలో పదవవాడగు గురుగోపిందరింగుయొక్క 248-వ జన్మదినోత్సవము, కడచిన దివెలబరునెల 23-వ తేదీ బుధవార మవరాష్ట్రమున క్యాంప్ డన్ హాల్లో నిర్వహింపబడెను. యుద్ధమున గాయపడి యప్పటికి కొంచెము స్వస్థపడియున్న సిక్రెసికోదోగ్గు లిరువదిమంది గ్రామాంతరమందలి యాను ప్రతిమండి యాయుత్సవము నిమిత్తము బైలుదేటి వాటర్లుకు వచ్చి, సీక్రలసంఘసభ్యులకు కలసికొని, హిందూదేశ కార్యసాధనమున సేవసమించిన మోటారుబండ్లపై సెక్రెలండునడచి, యచ్చటి భవనాదులను చూచి, సాటియాల మహారాజుగారు తమ పేరుతో స్థాపించిన భూమేంద్రధర్మశాలలో ఇండియా సేట్స్ అండ్ సెక్రెటరీగారును లేదీ సిసిలియా రామస్వామిగారును గావించినవిం దారగించి సకాలమునకు కాక్స్ డన్ హాల్ చేరిరి. వీరిరాకవలన సీసమానేశమున కెక్కువ యాధికర్యముకలిగెను. నెయిట్ హాల్ సింగుగారు గురుగోపిందరింగుయొక్క జీవితమును, కార్యములను, సందేశమును గూర్చి యాపర్యసింపిరి. పిమ్మట జెనరల్ సర్ టి. మూర్ గారు గురుగోపిందును సీక్రలమును ప్రశంసించుచు ప్రసంగించిరి.

గాజుకలపు:—కృత్రిమ వర్ణములకు వలెనే క్రేటు లిటుననందు గాజునకుకూడ కలవువచ్చినది. అనుదినోపయోగ కరమైన చపుకగాజు సమస్తమును జర్మనీదేశమునందు మాత్రమే చేయబడుచున్నది. యుద్ధము ప్రకటించబడి నప్పటినుండియు యూరోపుఖండము నుండి దిగుమతులు నిలిపివేయబడెను. బెలిజియము దేశమును జర్మను లాక్రమించుకొనుటచే బెలిజియన్లకు వచ్చుటకు కూడ నిలులేటన్నది. అంతేకాక జర్మన్లకు లిపుకు తమ వస్తువులను బెలిజియన్లవస్తువుల పేరుతో పంపుచున్నారు మాత్రమునండి యెగువలె తమ వస్తువులు కూడ బాగుకాకతతో పోలింపబడవలసి యున్నది. ఇక్కడినుండి కూడ జర్మనులు తమ వస్తువులను మాటు పేరులతో పంపుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. పైనికాల యాదుల నిమిత్తము గాజు విశేషముగ కావలసియున్నది. కనక, అంగ్లేయనిర్మాతలపని ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారికి సప్లయచేయుటతోనే సరిపోవుచున్నది. అనేక సందర్భములలో వెలు రెటింపయినవి. రెండు కర్మాగారములు రణరంగములలో నుండుటవలన, ప్రాస్తుదేశము కూడ నెగువలెతలను మానుకొనెను. యుద్ధములో వైద్యసంబంధమునకూడ గాజున కెక్కువ యావశ్యకమున్నది. జర్మనీ దేశములో కాచనిర్మాణప్రయత్నము యింటింటును చేయబడునది యగుటచేతను, గృహస్థులందఱు నాబాల్యశిశులై పర్వ సామాన్యముగ తెలిసి పనిచేయునదగుటచేతను, అక్కడివారి యిండ్లందులోకంటె తక్కువగుటచేతను, పనివాండ్లెక్కువ నేపు పనిచేయుటచేతను, జర్మనీదేశపుగాజు చక్కగా విక్రయింపబడుచున్నది. అది బొంబాయి క్రానికల్ పత్రిక వాయుచున్నది.

కోర్టువ్యవహారములు.

మదరాసు హైకోర్టు.
(స్వామూర్తి కుమారస్వామి శాస్త్రిగారు)
సెక్షన్సు విచారణ

మాడేడ్ల చిన్నదియగు కుప్పమ్మకును బావిల్ శ్రోని చంపి నగ లవహరించినందులకై సెక్షన్సు కమిటీచేయబడిన నచేత గామణియును వానికి యావజ్జీవ ద్వీపాంతరవాస శిక్ష విధింపబడెను.

కడచిన నవంబరు 80 వ తేదీని గతపరినాయక ఆరు నాళిని దుకాణమునకు కన్నము పెట్టి సాత్తును దొంగలించినందులకై వరదప్పిశ్చేయబడు కమిటీ చేయబడెను. వాడేవలక ఎ.మిది పర్యాయములు శిక్షింపబడియున్నాడు. స్వామూర్తిగారు వాని కిప్పుడు 7 ఏండ్లు కఠిన ఖయిదు శిక్షవిధించి, శిక్షముగిసిన పిమ్మట రెండేండ్లకాలము వాడు తననివాసమును పోలీసువారి కెటేరింగించుమండ వలయునని యుత్తర వ్రాసెరి.

కడచిన నవంబరునెల 12-వ తేదీని పూసమ్మి రోడ్డులో నుండు కెట్టోస్కంటు అఫీసు రికార్డురూమును నాళియు చేయుటకై దానికి నిపుంటించి యందుండి కొన్ని రికార్డుకాగితములను దొంగలించినందులకు కమిటీ కాబడిన అల్పవృద్ధ వాకర్ ఆనువాడు తనకు ఆసమయమున మతిభ్రమ కలిగి యుండెనని విన్నవించుకొనగా, వాని నీనెల 5-వ తారీఖు వఱకు కారాగారమునందు వెద్యని యధీకారున నుంచబడుటకు స్వామూర్తిగారు తీరు వ్రాసెరి. పిమ్మట విచారణలో సాక్ష్య మొసగుటకై యా వైద్యునికి సమ్యక్ పంపుటకును స్వామూర్తిగారు రుజువు వ్రాసెరి.

కడచిన నవంబరునెలలో సెక్రటరీ ప్రేమకునందు అంపా శంకర్ గారి నుంచి అందుండిన విలువగల నగలతోడ నపహరించినందులకై పశనియాండి సేర్వాయ్ యనువాడు కమిటీ కాబడెను.

జూరరు: టి. వె.కటాచలయ్యగారు (ఫోర్మేట్), హెచ్. ఇ. అస్సోరెక్, ఆర్. సి. గాలియర్, డబ్ల్యు. సుబ్రహ్మణ్య శర్మ, ఎన్. ఆంబ్రోస్, వి.పి. ఆచమఖం మొదలియార్ సి. జె. వింటర్, టి. లక్ష్మణయ్యగారును. ఎల్. ఎన్. జెట్స్ గారును.

విచారణజరిగెను. ముద్దుయి దోషియుని జూరరు అభిప్రాయ మొసెరి. స్వామూర్తిగారు రాయభిప్రాయముతో నేకీభవించి, ముద్దుయికి 7 ఏండ్లు కఠిన ఖయిదు విధించి, పిమ్మట మాడేడ్లకాలము వాడు పోలీసువారి యెటుకక్రింద నుండవలెనని యుజ్జ నొసెరి.

రైలుపై దొంగతనము.

ఒక బంగారీ శ్రీ మొక్క ధైర్యము.
దొంగను పట్టుకొనుట.

సివ్ పురము నివాసులగు, సీతలు ప్రసాదగోనుగారు తమ భార్యతోను, వదినెగారితోను, ఇద్దరు చంటిపిల్లలతోను జనవరి 80 వ తేదీని భాగల్పూరుమునుండి కళకలైను వెళ్లుచుండిరి. రాత్రి 9 గంటలకు రైలు భాగల్పూరుము ప్రేమములో బయలుదేరినది. ప్రసాదబాబు ఇంటగడ్డాను బండిలోను, శ్రీలు శ్రీలు బండిలోను కూర్చుండిరి శ్రీలు కూర్చుండినవెంటనేబండిలోని, దీపము లాసిపోయినది. కొంతగతి సీతలుబాబు గార్లుకు తెలియ చేయగా, దీపముల నక్కడ వారుచేయు యేర్పాటు లేవియు లేననియు, సాపేయ గంజిస్తేవనుకు వచ్చినతోడనే దీపము వెలిగించుయేర్పాటు చేయునననియు మర్యాదతో సమాధానమిచ్చిరి. తరువాత తనమాటప్రకారము యేర్పాటుచేయించెను. అంత వరకు శ్రీలు చీకటిలోనే యుండవలసినవచ్చినది. రైలు సాపేయగంజికి రెండుమైళ్లు దాటిపోయినది. శ్రీలుకూర్చుండిన బండిలోనుండి సీతలుబాబుకు కేకలు వివదినవి దానిమీద కిటికీలోనుండి చూచునప్పటికి ఎవరో దొంగబండిలోనికి దిగుచున్నట్లు శ్రీలుకేకలు వేయుచుండిరి. ఈకేకలుసీతలుబాబుకు వివదినవి. వీరువెంటనేబండిని ఆపుకొనునునలాగి ఎడమవైపు నుండి ఎవరుపోపోకుండచూచుటకుతోడి ప్రయాణికులకొరని కొరికి కుడివైపునుండి దొంగపోపోకుండవాచేయబోసిరి. రైలుఆగుచుండగా శ్రీలుబండిదగ్గరనుండి యెవరో ఇంజనువైపుకువెరుగెత్తుచుమాడతగతిబండిలోనికిదు మిక్కిల్లు వీరుకనిపెట్టి వెదక వారంభించిరి. దొంగబల్లకింద దాగియుండెను. ఇతనిని పోలీసువారు పట్టుకొని గార్లుదగ్గరకు తీసికొనివెళ్లిరి. ఇతనిదగ్గర టికెట్టులేదు. ఇతడు రామపురమాటు పోలీసువారి వశమే చేయబడెను. దీనికి మహమ్మదీయునివలె నితడు కనిపించుచున్నాడట.

వృత్తాంత లేఖలు.

గుంటూరు వార్తలు.
(ఒక విలేఖరునియొద్దనుండి)
మునిసిపాలిటీ.

గుంటూరు జనవరి 31:— షీబెరళలోనున్న ఈ మునిసిపాలిటీని ఉద్ధారకము చేయవలెనని పూర్తి ఉద్దేశ్యము వైసుచేయుచుగారికిన్ని, వారికి సహాయము చేయుచున్న కొందా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారికి యుతున్నను, చాలినంత ప్రయత్నములు జరుగుటలేదు. కవుక్ సిలులోయుండు శ్రమ్య రపు మెంబర్లు చాలమంది తొలగివారిస్థానములలో యోగ్యత, సమర్థత, దక్షత గలిగియుండు వారలను నియామకమున యెడల, అప్పటికి చక్కని మునిసిపల్ పరిపాలన పునరుద్ధారక మవునని జనులు అనుకొనెదరు.

జిల్లా అధికారి.
ఇదివరకు ఈజిల్లాలోని లోకలుపండు రెవిన్యూ పరిపాలన సిలిగతులను విచారించగ, ఇప్పుడు ఈజిల్లా మూర్తి బ్యాంక్స్ దొరవారు కలెక్టరుగా వచ్చియుండుట ఈ జిల్లాలోని ప్రజల అదృష్టముని చేప్పవలెను. ఈ దొరగారు మిక్కిలి సమర్థులు. ఎవరిమంత్రములు వారిదగ్గర పారలేదు. యుద్ధ త్రయమువారి పన్నాగములు సాగలేదు. అన్నివిషయములు స్వంతముగ, స్వతంత్రబుద్ధితో పనిచేసెడి ఉత్తమపులు ఇచ్చుచున్నారు. వచ్చేనెల 7 తేదీన పల్నాడుతాలూకా జమా బండికి బయలుదేరి వెళ్లెదగట. ఈ దొరగారు కొన్ని సంవత్సరములు ఈజిల్లా కలెక్టరుగానే యుండవలెనని అందరు కోరుచున్నారు.

సివిల్ కోర్టులు.

మా పట్టణమునందు ఒక జిల్లాకోర్టు, రెండు సబ్కోర్టులు, రెండు మున్సిఫ్ కోర్టులు పనిచేయుచున్నను, వ్యాజ్యములు తరగట లేదు. హంగామిగోర్టులు సాధన అయినవోలులో ఆకోర్టులు ఖాళియుగ నిలిచేటట్లుగా పలుకు జరుగుచున్నది. కాని, చురుకుతోను కనుపడలేదు. కోర్టులు దగ్గరకురాగానే, జనులు వ్యాజ్యకోర్టులు, ఆగుచున్నారు. ఈసివిల్ సీడ్లకున్న, హంగామి మున్సిఫులకున్న, సబ్జడ్జిలకున్న అనుకూలముగ ఉండునేమోగాని, దేశక్షేమముగోరు దేశభిక్షులకులగు ఇంపి తముగా నుండనేరదు. పంచాయితీకోర్టులు ఏల త్వరలో ప్రభుత్వమువారు స్థాపనచేయుకూడదు?

పురమందిరము.

శ్రీ జాగ్జీ చక్రవర్తిగారి పట్టాభిషేకకాల ముప్పుడు వారి గౌరవాధ్యముగా ఈపట్టణములో పురమందిరము కట్టవలెనని తీరుమానియకొని, యిప్పటికి షుమారు రూ. 20,000 లు కమిటి వారు వసూలుచేసినారు. పురమందిరమునకు గాను స్థలము 3 యకరములు సర్కారువారు యిచ్చియుగ నిచ్చినారు. ఇకవైన మాపురమందిరము త్వలో ఏర్పడు ప్రయత్నములు కమిటీ వారు చేయునరని కలచెదను.

సప్తాహము.

మాడేడ్ల శ్రోత సోమమాఖలు గారు ఇప్పుడు సప్తాహము చేయుచున్నారు. యజ్ఞమునకు సప్తాహమునకని ద్రవ్యార్జన రెండు సంవత్సరములుగా జరిగినది. యజ్ఞములోని ఆఖరు రోజున సప్తాహము జరగదని ప్రావృణుల, కందరికి చాటకొట్టి వారు. యజ్ఞ సందర్భములో జరిగిన విందు రోజు నాడు కొందరు పెద్ద మనుష్యులు సప్తాహమునకు కూడ ఆహ్వానము త్రొక్కి పంపి, రోచి, ఆక్రతువులు విడనాడెదము యోగ్యతకాదని చెప్పినవారలమున, ఈ క్రతువుకు సంకల్పము జరిగింది. అయితే యజ్ఞమునకు వచ్చిన ప్రావృణులజనము మూలము పోయినది. ఏందుకు ఈ సప్తాహము బలవంత ముఖన్నానమునీతిక జరుగవలె? ఈ కార్యములకు గాను ఆర్జనవింత, భర్త్యులంత, శేషము ఎంత? యని ఎక్కడెట్టి నా యా గ్రామములో మాట్లాడుకొనేవారె.

విశేషములు.

ఒకమంత్రశాస్త్రజ్ఞుడు మా పురమునకు వచ్చి పెక్కు విశేషములు గావించెను. యజ్ఞిణి తంత్రములలో కారదగ పనిచేసినాడు. ఒకరి మనస్సులోని కోరికలు తాను బహిరంగముగ చెప్పెదాడు. ఇంద్రుడు హేంద్రజాలములో ఎట్టిరో తెలియనివారి కిట్టివని చూపించినాడు.

సమకాలికాభిప్రాయములు.

హైదరాబాద్ జేసీయ మహాజనసభ

ఫర్మాను కలకాలలోని పండితులగు వి. జి. కేలు గారు జేసీయమహాజన సభసభ్యులుగా వ్రాసిన మతియొక యంత్రమును ప్రకటింపజాలమికిగాన గమము మరాఠీ ప్రతిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—గత సంవత్సరంలో ప్రాచ్యసమయ లన నీవిషయమై మాకు (జాతీయవాదులకు) సంబంధించినంత వఱకు వలయు చర్య సంపూర్ణమైనది. శివబ్రాహ్మణ్యులైన కారి నేకీభవించ జేయుటయే కేలుగారి ముఖ్యోద్దేశ్యమైనను భిన్నపక్షములవారి భేదాభిప్రాయములను గూర్చియు, ముఖ్యముగా జాతీయవాదులు గొరువవేయుటను గూర్చియు, గతసం వత్సరమున వివరించినవిషయములు; అంతకుపై వ్రాయవలసి వది తేదని వారికి విన్నవించు పరిశీలనవారమై యున్నారము. వానియందీకార నిరాకరణములు వారి యుచ్చాసనములు వారి యిప్పటి యంత్రమును ప్రకటింపమికి మతియొకకారణము గూడగలదు. వీరు విషయవిషయ కవచధారలై జాతీయపక్షమువారివై యుక్తాయుక్త వివేచనములేని దోషలను నాశోపించి యాయంత్రమున వ్రాసిరి. ఆట్టివ్రాతలు సామాన్యముగా నిరాకృతములగుటకంటె నవ్యధాకరణమును మావలన మాడనేరదు.

తిలక్కు, భూషేంద్రనాథబోసుగార్లు.

మొన్నటిదేశీయ పభాష్యములుగా భూషేంద్రనాథకను గారు వచించిన విషయముల విమర్శించుచు ప్రబుద్ధులపత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—వరుగు రాజమండలంలోని ప్రాతినిధ్య సంఘమువారికి దాము సరియైనపధయే కోరువారుగా మాటనిచ్చియుండియు, సభలోని ప్రతినిధుల కీవిషయమై వివాదముజరిగి వారిరుక్కొలుగా జరిపివుటకు గాఢమైన ప్రశ్నను పరిష్కరింపక తప్పివుచ్చు బాల్సిడిరి. బహిష్కార విషయమై పూనాజాతీయపక్ష నాయకుని యభిప్రాయమునకు విపరీతాశ్చర్యము గల్గియుననంతగా వీరు జాతీయవాదుల విరోధి కూటమునకులొనైరి. వారికిఁదెలియవచ్చిన విషయములను జట్టి వారమైయుండవచ్చును. తెలుసే యభావ్యత్రము తంత్రములముగాఁ దెలియ, వారు తప్పును సవరించుకొని తుమా పణము గౌరవలసివచ్చెను.

హిందూమత ప్రసరణదీపము

చుక్కపక్క, సంఘసంస్కర్తలుగా పరిగణింపఁబడని వారున్నవినియు నున్నట్లులే యుండవలెననుటలేదు; ప్రతిపాదితమైన ప్రతిమార్పును ప్రతికోధించుటలేదు; సంఘసంస్కర్తలు మితివిడిచిన వారని యెన్నుటయులేదు. మతియొక ప్రక్క సంఘసంస్కర్తలు, తమ మాటలందును వాఁతలందునుగూడ, తాము హిందవులుగానుండుటకు సిగ్గుపడుచున్నట్లుగాని, పాశ్చాత్యసిద్ధి మాత్రము కారణముగా భిన్నాచారములను ప్రతిష్ఠించుచున్నట్లుగాని వ్యక్తికరించుటలేదు. హిందూమత మెక్కువ యుపయోగకరమైననుంచి మార్పును సరిసరించి పునర్నిర్మించుచుండుటయు, సాంఘికాత్మ పరిభ్రాజము సంభవమై సంస్కరణావశ్యకతనుగూర్చి మేలుకొలుపుటయు మనకన్ని ప్రకటననుండి ప్రకృతము గుచున్నది. మాతృభూలాభార్గము హిందూ సంఘమును సంరక్షించి గౌరవముమైనయభివృద్ధికి తేవలయుననెడి యభిప్రాయము కన్పింపవచ్చును. అతిపాదులు గర్వత్ర తాత్కాలికముగ వర్ధింపఁబడుటచేత, పూర్వచారపరాయణులకును సంస్కారప్రియులకును, కొన్ని సంవత్సరములకు పూర్వసంభవముగా నూహించి యాశపడుటకు వైతము వీలులేదన్నంత యొకమత్త్య మిప్పుడు తటస్థమైనది. శ్రీ పురుష వివక్షను జాత్యవస్థా భేదములను పరిగణింపక విద్యను విస్తరించి వ్యాపింపజేయుట మూలమున ను, శ్రీలను నిమ్మ జాతులవా నభరించుట మూలమునను, అసంగతమైజ్యము నవ్యామయైజ్యము నాచారములను మార్చుట మూలమునను, ఇన్నిమాటలేల, సాంఘిక సామర్థ్యమభివృద్ధి నొందుటకును సంఘ మధికముగ నేకీభవించి చక్కగ ప్రతిష్ఠింపఁబడుటకును గావలయు ప్రతికారమును గావించుట మూలమున సాంఘికాధిక స్థితుల ననుసరింప జూచుట యవశ్యమనెడి విషయము సుభయపక్షముల లోను మొత్తము విచార విపు డెక్కున యొకమత్త్యముతో సంకరించుచున్నాడు. అగ్రహార వివాదములను సంస్కృతవిద్యను పండితాభియంతన విద్యను సంపాదించుట ప్రోత్సాహపణుపఁ బడుట కలన, సంఘముంతటికిని లాభకరముగా నుభయకక్షుల వారును ముఖ్యమై యేకీభవించెదరు:— అని లీడరు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ఉపన్యాసము.

ఆచరణను కూలముగు సంఘసంస్కరణము

ఆదినింటమ్మగారి యపన్యాసము.

ఆస్తికప్రయత్న క సంఘమువారి వార్షికోత్సవ సందర్భమున పచ్చయప్పకొకలలో మొన్న (2-2-15) సాయం కాలమున ఆదినింటమ్మగారు ఆచరణానుకూలముగు సంఘ సంస్కరణమును గూర్చి ఇటుల నుపన్యసించిరి.

హిందూదేశమున మతమువై నాధారపడియే పెక్కు సంఘములు కలుగుచున్నవిగానిమతము పేరిటదేశాభివృద్ధి కరి కట్టుచున్న దురాచారములను దొలగింప చూచుచున్నవి. గతకాలములో ఇంగ్లాండు అమెరికాదేశములలో భావనాస్ఫూర్తిత్వము నవేత్తించిన మతసంఘముల విజృంభణమధికముగనున్నప్పుడు పూర్వచారపరాయణుల ప్రాతికూల్య మధికమగుటచే సంఘసంస్కరణ పరాయణులగు మతసంఘములవారు మతమునే పూర్వగత్యవశ్యించి పెక్కుమంది ఎడదొలగియుండిరి. ఇది ఆదేశములోని సాంఘికవాదులకు ప్రథమకాండగానుండెను హిందూదేశమందలి పూర్వచారపరాయణుల విషయముగూడఅట్టి పంచలమే కలుగవచ్చునను భయముతోచుచున్నది. పూర్వచారపరాయణుల దన దారిని తాను సోపుచున్నంత కాలమునగూడ నుచారభావు లెవ్వరునుగూడ దానినిఖండింపజూరలేదు. పూర్వచార పరాయణుల తమకు గల స్వతంత్రములతో తృప్తి పొందియుండక తమకన్న నధికోదార భావులగు వారినిగూడ నిర్బంధింప చూచినపు డట్టి యుదారభావులు తిరుగబడి పూర్వచార పరాయణులనడగ ద్రోక్కఁ బూనెదరు. సంఘసంస్కరణ పారవశ్యమున నీ యుదారభావులు మతమునే మారుటగూడ సంభవించవచ్చును. కాన సంఘసంస్కరణ పరాయణులులయ్యెను, ఆస్తికోద్యమములగు బ్రహ్మసమైక్యము ప్రాచీనసమాజము యున్నగు, వినదేశమున ప్రబలుటచే నీ భయమంతగా కలుగబనిలేదు. సంఘాభివృద్ధిలో మతమునుగూడ వీరిక యంగముగ చేసియున్నారు. మతమును సంఘసంస్కరణమునకలసియుండుటవలన ఇంగ్లాండులోని స్వేచ్ఛాభావులవలె వీరింత నిరంకుశులుగా నుండవోరు. తా మున్న కాలమునందలి ప్రధానసంఘభావము నెలరును గరి తింపవలయును. ఆ ప్రధానభావ మిశ్వరోద్ధిష్ఠిమని గ్రహింపవలెను. ఆ ఈశ్వరచ్చ నిర్మితమార్గమున ప్రపంచమును లాగుకొని పోవుచుండును. కాన ననేకవేలసంవత్సరములకు పూర్వము వ్రాయబడిన శాస్త్రములకు ప్రతిపదార్థ మొనర్చుచు దాన నీకాలమున కన్వయింపజూచుట లెగదు. "కేవలము పూర్వచారపరాయణుల మనకొనువారుగూడ కాలానుగుణ్యముగ పెక్కుమార్పుల కలవడియున్నారు. వారె పెక్కు సంస్కరణముల నొనర్చియున్నారు. ఎవరి కెంతవర కనుకూలమో అంతవరకే వారు పూర్వచారము నవలంబించుచున్నారు. శాస్త్రాక్రవిధానమునకు సరిగ ప్రవర్తించువా రొక్కరును లేరు. శాస్త్రములు బోధించునది సత్యము. ఆసత్యము కాలానుగుణ్యముగ కన్వయింపచేసి కొనుచుండవలెను. కొన్ని వేలసంవత్సరముల క్రిత ముట్టివారి కనుకూలముగ శాస్త్రములు వ్రాయబడినవి. ప్రస్తుత కాలమున బాహ్యవివాదములు పరిత్యజించుట విదేశగమనమున కభ్యంతరము; కలిగింపబడుట శ్రీవిద్యాభివృద్ధి నిమ్మజాతుద్ధరణము మున్నగు సంస్కరణము లావశ్యకములుగ నున్నవి. విదేశగమనము రజస్వలవివాహములు శ్రీవిద్యప్రాచీన భావమునకు వ్యతిరేకములుకావు. ప్రాచీనకాలమున శ్రీలకు వివాహము నిర్బంధముగ నుండనేలేదు. బ్రహ్మచారులవలెనే బ్రహ్మచారిణులుగూడ సంఘముననుండిరి. ఋషులు సముద్రయాన మొనరించిరి. సావిత్రిదమయంతి మున్నగువారు రజస్వలై స్వయంవరవివాహముల నొనర్చుకొనిరి. అతిబాల్యవివాహ దోషములకు సంఘమునందుర్విద్యులకీరములే నివర్తనములై యున్నవిగాన నన్నివిషయములను శీఘ్రముగ సంస్కరణ మావశ్యకముగనున్నది.

రజరంగమునందలి హైదరాబాదులో కొర్లు వ్యవహారములు:—యధ్యక్షులందలి భారతీయయోధులవై న్యామసానమునం దిదికలలో దాఖలైయుండు దావాలను విచారింపఁ నల్పియుంచవలసిన యావశ్యమునుగూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారింతకుభూర్వమే యోచించి స్థానికప్రభుత్వములవారి యభిప్రాయములకై వ్రాసియున్నారు. శీఘ్రకాలములోనే ఇండియామంత్రిగారి యామోదమునకై నిజేంద్రపఁబడును. ఆపై కాననభూగర్భిష్టమైన కాననరూపమునో, రాజప్రతినిధిగారి తాత్కాలికాజ్ఞానో, కానికవలెబడును.

ఫోర్టు నెయింట్ జారిగెజెట్

ఉకారవేతము తీసికొన్న మేజర్ చార్లెస్ హెన్రీ లీట్లీక్, బి. ఎమ్. ఎస్. గారు, వచ్చిన తరువాత, మదరాసు జేసీయమహాజనసభలో మూడవవైద్యుడుగా పనిచేయుదురు.

విశాఖపట్టణముజిల్లా జడ్జి యతుల చంద్రదత్తు, బి. సి. ఎస్. గారు దక్షిణార్కాటునకు బదలాయంపఁ బడిరి.

గంటాముజిల్లా అక్కింగుకల్వెరుగానున్న ప్రెథెట్ విలియమ్ రోస్ (ట్రీరాబర్ ట్రస్ట్, బి. సి. ఎస్. గారు, విడదలయి నప్పటినుండి, విశాఖపట్టణముజిల్లా హెడ్ క్వార్టర్స్ సబ్ కలెక్టరుగా నియమింపఁబడినారు.

జేమ్సువిరన్ డేన్స్ ఫీల్డ్, బి. సి. ఎస్. గారు కృష్ణాజిల్లా యందలి నరసాపురము డివిజనునకు నియమింపఁబడినారు.

ఎస్ త్యాగరాజయ్యగారు రిటైరుగుటచేత, హైకోర్టు జరిజల్ నైట్ ఫస్టుఅసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగానున్న జిరాల్డు సెబస్టియన్ వైట్ గారు ఆప్పెల్ టేట్ డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారుగా నియమింపఁబడినారు.

కృష్ణాజిల్లా తణుకుతాలూకా డిప్యూటీ కలెక్టరు కే. ఆర్. సుందరయ్యగారికి కొన్ని నిబంధనలకు లోబడి రెండవతరగతి మేజిస్ట్రే టిధికార మియ్యబడినది.

గంటాముజిల్లా బరహంపురముతాలూకా సుర్ (గ్రామము నందలి సాల్వియన్ స్పెక్టరు వియోన్సార్ రిజిస్ట్రారుగాకి మదరాసు టవున్స్ న్యూసెక్యూటర్ నమోదించి మూడవతరగతి మేజిస్ట్రే టిధికార మియ్యబడినది.

హైకోర్టు సి. ఎఫ్. నేయరుగారు మదరాసు హైకోర్టు టెంపొరరీ అడ్జునల్ జడ్జిగా నియమింపఁబడిరి.

పోలీసు కాఖకు ప్రాచీనసరి డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటులు కావలయును. ఆఫీసీ తగిన యిండియన్ గ్రాడ్యుయేట్లు మదరాసుపోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుగారి కీసెల 28-వ తేదిలోపల నందునట్లు దరఖాస్తులు పెట్టుకొనవచ్చును.

కృష్ణాజిల్లాలో తహసీల్దారుగానున్న జేమూరి సుందర లక్ష్మీవరసింహరావు పంతులుగారు గంటాముజిల్లా జేసీయ డిప్యూటీ కలెక్టరుగా నియమింపఁబడినారు.

రివాజ్ బహదూర్ ముట్టూరి ఆదినారాయణయ్యగారు మదరాసు కార్పొరేషన్ కమిషనరుగా నియమింపఁబడినారు.

జేనువాన్ మోసెస్ అబ్రహముగారు ఆఫీసియ్యురిస్ పాలిటీలో కవుర్నిలరుగా నియమింపఁబడినారు.

కృష్ణము కొమరప్పగారు కడపతాలూకాబోర్డు మొంబరుగా నెమ్మకొనబడిరి.

రాజీనామా యిచ్చిన రికరెండు ఎస్. నికల్సన్ గారి స్థానమున డాక్టర్ ఎస్. జే. వెన్నీ, ఎమ్. బి., ఎల్. బి. (ఎడింబరో) గారు కడపజిల్లా జమ్మలమడుగు తాలూకా బోర్డుమెంబరుగా నియమింపఁ బడినారు.

బదలాయంపఁ బడిన తండ్రిని రామరావుగారి స్థానమున కానరగోడు వేంకటరావుగారు గంటూరు నెల్లూరు జిల్లాదర్శి సబ్రిజిస్ట్రారుగా నియమింపఁ బడినారు.

సుబ్రిజిస్ట్రారు ముక్కాముల అప్పల నరసింహముగారు పగ్గాకిమిడినుండి భీమని పట్టణమునకు బదలాయంపఁబడినారు.

సుబ్రిజిస్ట్రారు నీలము గోవిందరాజులాయుడుగారు భీమనిపట్టణమునుండి తెక్కలికి బదలాయంపఁబడినారు.

సుబ్రిజిస్ట్రారు నిడుమొల్లు లక్ష్మీవరసింహముగారు తెక్కలినుండి పగ్గాకిమిడికి బదలాయంపఁ బడినారు.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-6-0. 12-కి 3-8-0



మా తామర తైలము మిక్కిలదబ్బాను అరు అలకు కొని నాలుగైదు సార్లు రాచినచో డల తామర నిర్మాలమగును. నయము కాని యెడల మీ ఆరుజాలు తిరిగి తీసికొన వచ్చును.

ఆ నేక సంవత్సరములు, మానములు బాధపడినవారు దీనివలన తక్షణమే సుఖము పొందిరి. ఈ! నిదురపట్టక బలబలము అందుచుండు ఆవస్థ పొందకైకను వద్దు.

జీర్ణరసాయనము.

25 మాత్రల డబ్బీ 1 కి వెల 1-4-0



అజీర్ణము వలన భుజించినవస్తువులు రక్తమున కుసరిగా మార నందున ఇదిమిగిలిన రోగములకు కారణమగును. దీనివలన శరీర కోశములందు

రససావము క్రమముగ గలుగక, మర్బల మేర్పడి ఆయువు క్షీణించును. చులబద్ధముమానును. రక్తము పుష్టిజెందును. ఆకలి హెచ్చును.

అమృతాంజనంధిపో, 6, తంబు శైలి వీధి, మద్రాసు.

హనుమాన్



బోరకప్ప సబ్బు

దీని యందు గుండీతుల్యములగు గన్దువులు జేయబడ్డవి. చెల్లిసంబంధమును దురద, పుండు, గజ్జి, నక, పొడలు, తామర మొదలగు చర్మవ్యాధులు తక్షణములలో మాపుమాసి పోవును. చర్మమునకు మృదుత్వము నిచ్చును. బాలుకు పారికలు, యావనలు, వృద్ధులు, ప్రతివారము ప్రతిదినమును ఉపయోగించవలసివది. మేగము చేసుకొనునప్పుడు శరీరమునకు చల్లదనము నిచ్చుటకు యీ సబ్బునకు మరయొకటి సాటిగాదు. మన దేశముయొక్క ప్రతిపట్టణమునందును, మహానందును యీ సబ్బు క్రయమునకు దొరకగలదు. ఎస్. రంగనాథం సెట్టి అండు బ్రదర్స్, మదరాసు.

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రలగుల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0.



భాతుపుష్టి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్త పుష్టియు, నర పటుత్వము కారణములు. రక్త పుష్టికి మంచి ఆరోగ్యము మూలము.

ఆరోగ్యము బహిరంగ శరీరవ్యాధ్యామానువలనను, జీతేంద్రియత్వమువలనను గలుగును. వృద్ధిచారము, సుఖరోగములు, దురభ్యాసములు, విశ్రాంతి లేకుండుటయు, ఆరోగ్యమునకు హానిని జేయును. దీనివలన శుక్ల స్పష్టము, స్థలము, శక్తి లేకుండుట, అగ్ని మాంద్యము, భయము, కంపము, చురుకుదనము లేకుండుట మొదలగునవి గలుగును. వైజ్యబ్బులతో వజ్రగుళికలు వజ్రాయుధమువనింటి.

మూలశంకకు తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-12-0

మూలశంకవలన ఆసనమువద్దగ చర్మము లాపుబారి క్రమముగ చిన్న చిన్న మలలు ఏర్ప

డును. ఇదిపైత్యకోశపు మందతవలన (Torpid liver, గలుగును అతికాక, బడలిక, విశేషకాలము ఒక చోట కూర్చుండుట, మలావరోధమువలన బహిర్యేకమునకు పోయినపుడును ఇతర సమయములందును రక్తముపడును. విషవక కొంతకాలమువాడిన మూలశంకరోగము తగ్గగలదు.

మోహిని తైలము

స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

5తులముల నూనెగల సీసా 1-కి వెల 0-12-0 లు

మెదడుకు చలువజేయును. కండ్లకు చలువజేయును. వెండ్రుకలు వెరుగును. వెండ్రుకలు రాలపండును. వెండ్రుకలు నునుపుజేయును. మనోహరముగా నుండును. గువానన గలిగి యుండును.

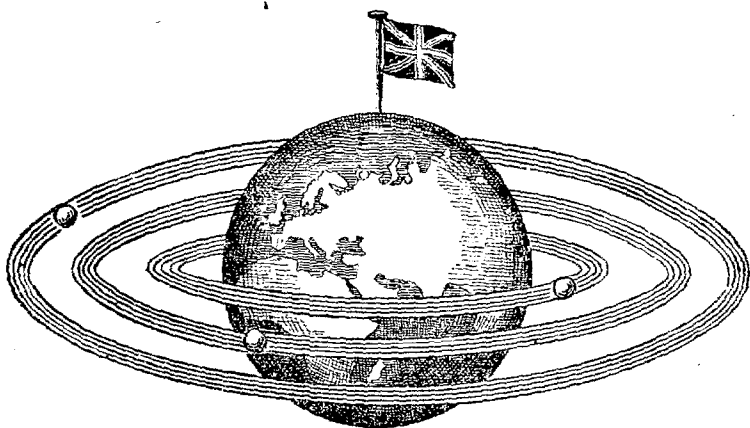


వేలకు వేలు సీసాలు విక్రయము. తప్పకకొనుటయుక్తము

ఇది మనోహరము జేయు విద్యాధులు, క్షీడర్లు, ఉద్యోగగులు మొదలగువారికి సుఖవిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును.

అమృతాంజనము డిపో, } 109, కేరళోడ్డు, బొంబాయి } 6,7 తంబు శైలి వీధి, మదరాసు

ప్రపంచయుద్ధము.



ఘనహారసంగ్రామము!

చిత్రరూపము !!

యోధాగ్రణుల భావచిత్రము !!!

యునైటెడ్ కింగ్డమ్ నుండి, అల్లకల్లోలముచేసి రక్తప్రవాహమునే భారలాడుచుండు జర్మన్ ప్రళయ స్వరూపముగా సాక్షాత్ కాలక్షైరపునివలె విజయమును అతిభయంకర యుద్ధనాయకులనున్నా, ఆయాదేశపు రాజాధిరాజులనున్న, చక్రవర్తులనున్న, ప్రత్యక్షముగా జూచి నట్లు కనబడు సుందరమైన భావచిత్రములు, ప్రకాశించునట్టి నునువైన కాగితములపై ముద్దుగా ముద్రించి విక్రయమునకు సిద్ధముగచున్నవి.

త్వరతేయుడు! స్వల్పమే ప్రతులు!!

తోకనుకాల్పుకొనిన మర్కటమువలె అక్కడిక్కడికి తిరుగుచు వ్యాపారవావలనున్న, యుద్ధనావలనున్న హతముజేసి తుదకు మండింపబడి సమస్తపాతమునకు హేతువైన ఎమ్డనను జూచియుండురా? దానియొక్క నాయకుని తెలుసునా? అది మద్రాసుకు ముట్టిడించి జేసిన అనాగతములను జూచియుండురా? తుదకు దానిని గతిజూపిం నిడ్డియను నావయును దానియొక్క నాయకునిని జూచియుంటిరా?

పంచపాండవులవలెయును ఇంగ్లాండ్, రష్యా, ఫ్రాన్స్, బెల్జియం, జపాన్ చక్రవర్తులనున్న సుర్యోద్ధవ మల్లసరులవలె కాబాగ్నికి హేతువైయుండెడి జర్మని అప్రీయా, తుర్కీ, చక్రవర్తులను జూచియుండురా? ఆయా రాష్ట్రముయొక్క సేనా నాయకులనున్న నాకానానుకులనున్న, వాయువిచూన నాయకులనున్న జూచియుండురా? లేనియెడల మావద్ద విక్రయమునకు సిద్ధముగచుండు చిత్రములను తెప్పించి జూచుడు! చిత్రములనువలన యుద్ధసంగతులు మనసునకు సులభముగా బోధపడుటకు సందియములేదు. దీనివెల. 1 రూపాయ

మ.రా. యుద్ధమారంభమైనతోడనే రణరంగమునందు నూతనముగాయెత్తబడిన పోటోలను తెప్పించి ముద్రించియున్నాము ప్రతియొక్క వటును మౌలికకట్టల జాగ్రత్తలగక భద్రముగాజేరుకట్లు పంపెదము.

విలాసము :- గురుబసవ కంపెని మద్రాసు.

పోస్టేజీ సహజ విజయము.

వీరవర్మరాజును మూలించును.

ఒకచిత్రితమైన కథ—చదువుటచే
మానసాల్లాసము కలుగజేయుటయే
గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన
స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను
అందుచేలిపి యున్నాము. కోరువారికి
ఉచితముగా పంపబడును.

బాగుసేయక తడవమే వ్రాయును.

శ్రీ దృశ్యశ్రీ విశిష్ట గోవిందజి,
ఆతంక నిగ్రహ కౌశలధారయము,
22, బ్రాహ్మణ మదరాసు.

నూతన రోమసంహారి.

బేగం సాహిబ్ సోప్.

ఈమాత్రమ రోమ సంహారి
ఒకతూరి ఉపయోగించుట
వలన జేసమందలి యే
భాగమునయుండు రోమ
మును దెబ్బపడక భక్తము
గాను యెటువంటి మచ్చ
లేకయును బాధలేక
యెను ని బర్తించును.
చర్మముయొక్క స్వభావి
మైన రంగును కాంతిని
జాగ్రత్తక చేయు (సాఫ్ట్)
ఇది ఒకటే.



తల 8 చిత్రిలు పెట్ట 15 రూ 1-0-0 వి. పి. ఖర్చు 4 అణాలు
8 పెట్టెలు రు. 2-10-0 తపాలుకర్చు 6-0-0
వలయువారు:-ఆర్. వి. వందీట్ అందు కంపెనీ
నెం 6 బందరపిడి మదరాసు.

చక్కని సువాసనగల సెంటులను ప్రేమించువారు

ఆటోమోటివ్ బహారు (జిప్సమ్)

అనుప్రాణియుల వద్దేకంటబడిన అల్లెరుపయోగింపవలయును.
మనోహరమయినది, మనాసగలది, చాలకాలమువాసక
యందునది, ఏరవలచడిన కొన్ని పుష్పములనుండి మాత్రమే
తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మధ్యసారము చేర్చబడ
లేదు. చేతిరుమాలు మీదగాని, కోటుమీదగాని కొన్ని
జొట్టును వేసికొనినయెడల సువాసనలతోసూడిన భూలోతు
లోనే గూర్చున్నట్లుండును. ఈ యద్భుతమైన జేయికముల
పుష్పములనుండి తీయబడిన అల్లెరుయొక్క సువాసననుభవించి
ముటుకయి ఆటోమోటివ్ బహారు ఇప్పుడు ని మీదగ్గిరనున్న
జాపుకేవల సమగవలయును. వారితావున తేజసి మాడుత్రా
యెడు. చిన్నబుడ్డి విలువ 0-3-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0,
జిప్సమ్ అల్లెరుగల పెద్దసయిజుబుడ్డి 0-2-0. ఈయల్లెరులో
మీదగ్గ బుడ్డి ఘనమును లాడుచుండు కార్డులు దశక 1-కి
0-10-0, వి. పి. ఖర్చుకొనువారే భరించవలయును
వారు ఏజెంట్లు-అంగ్లో ఇండియా డ్రగ్ కంపెనీ కంపెనీ,
155, జామా నగర్, బొంబాయి.

మదరాసు ఏజెంట్లు:- కెహరే పురుషోత్తం నూల్లి.
నెం 29, ప్రెసాబాబురొరు పురుషబాబుసమీపం, మదరాసు.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురునామి శెట్టి కంపెనీ,
మరాఠ్ పత్తము-మదరాసు ఈస్టు.



ఈప్రక్క చిత్రపత్రమునం దగుపమకట్టిన్ని
యింకా యితరమైకట్టిన్ని బర్మావైజులక
తగుమైనటుల ఇమిటేషన్, చక్రసాన,
వైసాన, పట్టెకెంపులు, మచ్చకెంపులు,
వైక్రాంతములు, రోజావ్రాలు అను మేలు
వైక్రాంతములు, స్ఫటికములు, పుచ్చేరి
గాజుకర్పకములు, మంచినీటికముచేయించి
విశేషయమానుగా తీవరమైనములను
మీదయందునట్టి వాటినిన్ని వారువారు
కోరుకుండు తయారుచేయించి సరఫరాగా
పంపించగలము.

ప్రభుమను అర్జునకంపె మేము స్వల్ప
లాభముతో ఫలమధికముగనిచ్చెను సార్థ
కవామముగల సరాలు వర్తకులను దెలిసి
కొనవలయునని నగలను రత్నములను స్వదే
శీకృతానులను గోరువారు ప్రార్థితులు.

ఆంధ్రనాటకములు.

ఆంధ్రనాటక పితామహుండగు బల్లారి, ధర్మ
వరం, రామకృష్ణమాచార్యుల వారిచే రచియింప
బడిన ఆంధ్రనాటక రత్నమాలా గ్రంథములు.

- 1. చిత్రనీయము. (2) విషాదసారంగధర. (3)
పాదుకావట్టాభిషేకము. (4) సావిత్రిచిత్రాశ్వనా
టకము. (5) ప్రహ్లాదనాటకము. (6) ప్రమీళార్జు
నయము. ధర ప్రతి 1-కి రు 1-0-0 మాత్రమే.

అనేకనాటకముల ఉత్తరరంగములు ప్రతి 1-కి 0-4-0
వలయువా రీక్రింది అద్రస్సులకువ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును
రిమావిలాసముద్రాక్షరశాల, బల్లారి.

యం. నరసయ్య. "మారుతి నివాసం,"

25, కోపు వెంకటాచలయ్యర్ వీధి, మదరాసు.

అశ్వినీ అందుకంపెనీ,

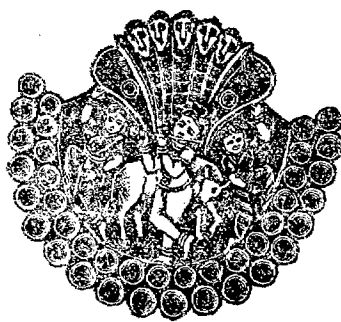
బ్రాహ్మణ మదరాసు.

మూర్తి అందు కంపెనీ

తంబుకెట్టిపిడి, మదరాసు

22 వ న్నెగల (సవరము) బంగారు.

(ఇరుకు పూచీపడగలము)



గెజల్ నాగర

1 1/2 సవరము యెత్తు

వెల రు. 30-8-0.

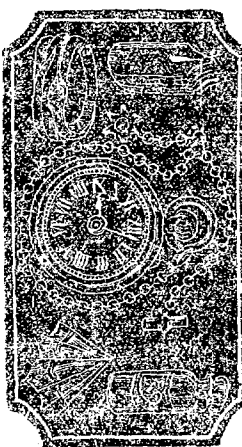
మతీమునివిధములగు బంగారుగల, వెండిగల, రాళ్లు
చెక్కినగల, మన్నగునవి ఈక్రింద వేర్వేర్లు వర్తకులవద్ద
దొరకును కోరువారికి క్యాటలాగులు ఉచితముగ పంపబడును.
సదరక ఇండియా జావలెర్ మ్యానుఫాక్చరీంగు కంపెనీ,
487, టంకసాలపిడి, సామకాథపేట, మదరాసు.

The Southern India.
Jewellery Manufacturing Co.,
437, Sowcarpet, Madr.

పాకెట్ లీవర్ వాచ్.

దీని క్రయము 6 బహుమతులతో 2-14-0.

6 సంవత్సరములు గ్యారంటీ యివ్వబడును.



ఈ వాచ్ బల్వత్తమైన లీవర్
మోటివ్ నాణ్యమైన యంత్ర
సామానులతో తయారై యిప్పుడే
నాటికముగాకచ్చియున్నది. కొంచె
మైనను వ్యత్యాసములేకుండా సరి
యైన కాలక్రమము చూపించు
వాచి యిదియే, మిగుల సుందర
మైనది దీని రుచుమగుట వివరం.
1. నాణ్యమైన చేతిగడ్డ, 2. పనివశ
మైన ఆలసీసా, 3. సర్వాకార
మైన ఉంగరము, 4. గడియారపు
గొలుసు, 5. వివిధమైన స్త్రీలునిబ్బా
6. డిక్యులమావెడు కంపాసు.

దయచేసి ఈ విలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనుడు.
బి. ఆర్. వెంకటరమణ అందు కంపెనీ,
నం 7, కోపు వెంకటాచలయ్యరు నందు, మదరాసు.

వ్రవంచ చరిత్ర.

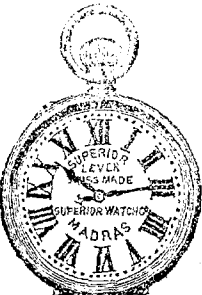
ఇదివరకు రెండు సంచికలు వెలువడినవి.

ఇం దన్ని జేతముల చరిత్రయు సులభముగా
భాషలో తిలినవలయులతో కథలవలె వర్ణితమగును.
చందాపద్ధతి సంవత్సరమునకు (రెమూరసి 600
పుటలు) 6 సంచికలు, చందా రు. 2-0-0-0
(పోస్టేజీతో సహా). ప్రవేశ రుసుములేదు. సం
స్కరము చందా ముందుగ స్వీకరింపబడును.
వలయువారు:- గా. వారిసర్వోత్తమురావు, ఎం.ఎ.,
జింజాద్రాపేట, మదరాసు. అని వ్రాయుడు.

సుపీరియర్ లీవర్ బ్యూయల్స్ వాచ్.

గొలుసుతో సహా ధర రు. 3-0-0. పోస్టేజీ 0-4-0.

దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.



ఈగడియారము దేయబడినది
మాకంపెనీ చేరు ఎజ్జెన్సీరా
తో వాడెంబడి యందుగా,
ఇది చాల కందమై తలవీగ
మును, డెన్సుతూఫ్ అను గ్లాసు
జోమునుగలిగి మురుగునీరును
దగియించును. శ్వేతమాత్ర లో
భాగమున గ్యారంటీ చీటి అతి
కొంచెం యుండును. నీను నుండి

మాకై తయారుచేయబడినది. కాన నెవరియొద్దను జిక్కుదు.
ఒకరొక్కరును తీయుదురను తలంపుతో తక్కువ వెలనంది
తిమి. చాల కాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడి
యార మిదియొకటియేయని యనుభవమున దెలియును ఇదివరక
కనేక గడియారములు ఖర్చయి యోగ్యతాప్రత్యేముల నంది
యొగ్గిది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మా పట్టణమున
కనేకులు కొని సంతసింపిరనిన, వేణుమాట లేండును ?
సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 187, మదరాసు

యించినయము! వేనవేలు ఖర్చుపడినవి!! వేనవేల దొరుకవు!!
ఈవంచలు కోనువారికి, పంచ 1-కి అల్లెలార్పాటముక
కోర్కెని కోడెల్లెడ్రలూపము అను గ్రంథముకటి ఇవనము.

మేలైన జపాణ్ పట్టువంచలు.



అనేక వంచలు కర్మపడినందుక
వస్తువుల ధరలు తగ్గించియున్నాము,
చాచకులారా! శ్రీరామరాజున్న
నాగరికతయున్నగుల మేలైనఅనక
పట్టువంచలు పంపించునవలె అని
వముకోరకు తెప్పించి విక్రయించితిమి
పోగా మిగులకొద్ది పంపించుచున్నాము
యెన్నది. ఇందులో ఎరువు, నవ్వు

అకువచ్చు, రోజూ, మేళువర్చుం ఇత్యాదిరంగులు గలవి. వ్యాఖ
సీయమైనవి, త్వరపడుడు.
గోమారనిదివిన్ని 2 1/2 మాత్ర తెడబ్బుగల పట్టువంచ 15-2-0-0
పంచ 1-కి తపాలఖర్చులు 0-4-0
డిటా రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇవనం.

టి. సీతారామ మొదలియార్.

8, కందప్ప మొదలిపిడి, తిరువల్లి శ్రీశైల, మదరాస్.

విసోదకరమగు తెలుగు నవలలు.

లీలా లేక సు శ్రీద్రవగరమణి—ఇందు శ్రీల మనోహ
ర్యము చాపల్యాదిగుణములు వర్ణింపబడినవి. రు. 1 0 0
యశోధర—ఇం దొకయాదగి తనమగనివైగల యనురాగ
మనకై పడరానిపాట్లుపడి యున్నతక్కితికెచ్చును 0-12-0
మనోరమ—మగడు శేటకే గాత్రమునొద్ద జిక్కుకొన తు
సామర్థ్యంబుచే విడిపించి, శ్రీల వెండ్డిచేయును. 0-10-0
జగదేకరంధ—అన్నకై పడరానిపాట్లుపడి యున్నతక్కితికె
చ్చు సామర్థ్యవలె కథ 0-10-0
వనశోదరనాంధ్ర—తమ్మునకు బుద్ధితేక కలహించినను
అన్న సహింపవలయు ననుటకు బోధించును. అ. 0-4-0
అల్లెలార్పాటమున కోర్కెనికోడెల్లెడ్రవలూపము...
అల్లెలు కోడెల్లెడ్రవ వాధించు విధములగలది. అ. 0-2-0
పల్నాటివీరచరిత్రము:—మహాకవిశ్రీ నాథుచేరిమ. అక్కిరాజు
ఉమాకాంతముగారి ఉపోద్ఘాతముతో కూడినది 1-0-0-0
వలయు వారు:— కర్ణాటా బుక్ డిపో,
6, టంకపేకమేట్టిపిడి, సామకాథపేట, మదరాస్.

లక్ష్మీకరి తాంబూల మూత్రలు.

యిందుకస్తూరి, వచ్చుకర్పూరము, మంతుమపువ్వు, బం
గారు వెండిలేకుట, మొదలగు విలువగల వస్తువులచే తయారు
చేయబడినది గనుక మిక్కిలినువాసన, పరిమేళము, మనోహ
రముగలిగి యున్నది. యిది తాంబూలములోగాని, విడిగా
గాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొని- అశ్మము, వాయువు, జలుబు,
అగ్నిమాంద్యము, శీతలము, దగ్గు, శీతభేదము, జ్వరము, జల
వ్యక్తి, నిర్మూలించి మంచుబలమును ఉపాదిని, ధాతుపుష్టిని కలి
గించుటలో అద్భుత చాకచక్యములను చూపించు చున్నవి.
స్వజనోపయోగము కొరకు వలె మిగుల తక్కువగా నిర్మ
యించ బడినవి. పరిశీలించండి. 1 సీసా వెల రు 0-4-0.
6 సీసాలురు 1-4-0. వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
జీర్ణ విజయ గుటికలు:—యిది సమస్తవైకృతములు,
పులితేవులు, అశిర్జము, ములార్జము, నిమ్మిద్యేవము, కడుపు
బ్బరము, నొప్పి, వమనము, నోటూరాయట, గుండెలమంట,
మొదలగువాటిని హరించి మంచులకలిసి జీర్ణశక్తిని కలిగిం
చును. 25 మాత్రలు. డబ్బీ రు 0-8-0
వి. పి. అందుకో. ఆయుర్వేదసమాజం.
పొందూరు-గుంటూరుజిల్లా